

Parlamentul Republicii Moldova

STENOGRAMA

ședinței plenare a Parlamentului Republicii Moldova
din ziua de 9 aprilie 2021

SUMAR

1.	Aprobarea ordinii de zi.	8 – 29
2.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege cu privire la grupurile de acțiune locală. Nr. 523 din 18.12.2020	30 – 31
3.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărâre cu privire la constituirea Comisiei de anchetă pentru elucidarea circumstanțelor presupusei răpiri a ex-judecătorului ucrainean Mykola Chaus. Nr. 100 din 07.04.2021	31 – 56
4.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege privind abrogarea Legii nr. 235 din 3 octombrie 2016 privind emisiunea obligațiunilor de plată derivate din garanțiile de stat nr. 807 din 17 noiembrie 2014 și nr. 101 din 1 aprilie 2015. Nr. 91 din 30.03.2021	56 – 79
5.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru modificarea Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998 (<i>art. 14, 15, 15¹ ș.a.</i>). Nr. 508 din 10.12.2020	81 – 83
6.	Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru modificarea articolului 161 al Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008. Nr. 92 din 30.03.2021	83 – 90

7.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 1435/2002 pentru compensarea diferenței de tarife la energia electrică și la gazele naturale utilizate de locuitorii unor localități din raioanele Dubăsari și Căușeni și ai satului Varnița din raionul Anenii Noi (<i>art. 1, 2</i>). Nr. 87 din 25.03.2021	90 – 93
8.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege pentru modificarea Legii nr. 1435/2002 pentru compensarea diferenței de tarife la energia electrică și la gazele naturale utilizate de locuitorii unor localități din raioanele Dubăsari și Căușeni și ai satului Varnița din raionul Anenii Noi (<i>art. 1</i>), și comasarea cu proiectul de Lege nr. 87 din 25.03.2021, ultimul fiind de bază. Nr. 13 din 26.01.2021	94 – 97
9.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii privind piața produselor petroliere nr. 461 din 30 iulie 2001 (<i>art. 4, 13, anexa nr. 1</i>). Nr. 17 din 29.01.2020	97–100
10.	Dezbaterea proiectului de Lege pentru modificarea Legii privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali nr. 220/2007 (<i>art. 16¹, 17</i>). Remiterea proiectului în comisia sesizată în fond. Nr. 49 din 03.03.2021	100–106
11.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărâre pentru modificarea articolului 2 din Hotărârea Parlamentului nr. 6/2021 cu privire la constituirea Comisiei de anchetă privind analiza situației economico-financiare de la Î.S. „Calea Ferată din Moldova” și a rezultatelor activității ramurii de transport feroviar pentru perioada 2010–2020. Nr. 94 din 31.03.2021	106
12.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege pentru modificarea Legii privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar nr. 270 din 23 noiembrie 2018 (<i>art. 10, 12</i>) și Legii salarizării nr. 847 din 14 februarie 2002 (<i>art. 21, 23</i>). Nr. 436 din 03.11.2020	106–124

13.	Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative (<i>Legea nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități – art. 17; Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 – art. 240</i>). Nr. 71 din 15.03.2021	124–129
14.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege pentru modificarea unor acte legislative (<i>Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător – anexa nr. 1; Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică – art. 7, 48, 49, 50; Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale – art. 7, 63, 64</i>). Nr. 249 din 04.11.2019	129–132

Ședința începe la ora 10.11.

Lucrările sunt prezidate de doamna Zinaida Greceanîi, Președinte al Parlamentului, asistată de domnii: Vlad Batrîncea, Mihail Popșoi și Alexandru Slusari, vicepreședinți ai Parlamentului.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Bună dimineața!

Vă rog să vă ocupați locurile în sală. (*Gălăgie în sală.*)

Rog Secretariatul să anunțe prezența.

Doamna Evelina Bubuioc – *șef al Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului:*

Stimată doamnă Președinte al Parlamentului,

Stimați deputați,

Vă anunț că, la începutul ședinței de astăzi, și-au înregistrat prezența 92 de deputați.

Nu și-au înregistrat prezența: Șor Ilan, Bîțca Vasile – cerere, Sîrbu Serghei – concediu medical, Guzun Ludmila – concediu medical, Vitiuc Vladimir, Eftodiev Vitalie – cerere, Bologan Victor – cerere, Vartanean Gaik – deplasare, Țurcan Nichita – deplasare.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Vă rog, încă o dată, 92?

Doamna Evelina Bubuioc:

92.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Clar.

Stimați colegi,

Din 101 deputați, sunt înregistrați 92.

Avem cvorum. Putem să începem ședința.

Rog, înainte de toate, să onorăm Drapelul de Stat. (*Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.*)

Stimați colegi,

Ca de obicei, conform tradiției, vreau să aducem felicitări colegilor, care și-au sărbătorit zilele anterioare ședinței de astăzi zilele de naștere: Denis Ulanov, Iurie Reniță, Ruxanda Glavan, Eugeniu Nichiforciuc, Ștefan Gațcan. (*Aplauze.*)

Stimați colegi,

Felicitări!

Sănătate tuturor și realizări frumoase!

La mulți ani!

Văd un buton apăsat.

Înainte de a trece la ordinea de zi.

Domnule Candu,

De procedură?

Vă rog.

Domnul Andrian Candu:

Da, doamnă Președinte.

Dragi colegi,

Iată că au trecut 13 luni de când Republica Moldova a fost atacată de ucigașul virus. Și în toată această perioadă, noi, de fiecare dată, am onorat eroii în alb, medicii noștri, care sunt pe prima linie și care și-au jertfit și ca sănătate, dar unii și-au dat și viața, pentru viața și sănătatea conaționalilor noștri. Sunt oameni curajoși, extraordinari și care, cu siguranță, merită să-i ținem minte de fiecare dată.

Și, cu permisiunea voastră, înainte de a cere și un minut de reculegere pentru ei, dați-mi voie să nu-i uităm, să le pronunțăm și numele. Este vorba

despre: Litvinschi Ecaterina, Caroiian Ludmila, Pripa Valeriu, Lungu Lidia, Șiman Ivan, Cheptea Igor, Akperov Ibraghim, Godoroja Vera, Poștaru Snejana, Șleahțițchi Ivan, Dorogoi Igor, Popa Gheorghe, Boian Gavril, Bargan Fiodor, Gandîba Stelian, Rotaru Corneliu, Dogan Ludmila, Gudumac Tamara, Grosu Constantin, Păvălachi Vera, Belciu Vera, Sîrbu Vasile, Măciuga Victoria, Stati Ion, Baranov Ion, Hanganu Ion, Scorpan Melania, Ghimpu Tatiana, Popușoi Maria, Rusescu Dina, Bezrodnaia Galina, Usatii Constantin, Chiperi Maria, Mihai Strătilă, Solomon Iurie, Lupașcu Liubovi, Suvac Elena, Camerzan Minodora, Dabija Ion, Martîniuc Grigore, Veronica Grosu, este vorba despre Nicolae Gorcinschi, Vera Sandu, Liviu Romănaș, Maria Botnariuc, Leonid Nagacevschi, Ina Popescu, Vasile Hîrbu, Dumitru Daraban, Valentina Minova, Liubovi Volosatîi, Sabina Drăguțan, Victor Munteanu, Ala Spătaru, Elena Pleșca, Valerian Colesnic, Elena Cîrnici, Serghei Dolapciu, Nicolae Pînzaru, Arcadie Natrașevschi, Ion Dvornic, Angela Scvîrov, Dimitrie Saian... Sain, Ion Duminiță, Vitalie Eni, Svetlana Ciaglei, Vera Romașco, Constantin Cornea, Emil Volconovici, Lilia Dascalu, Luchianov Țezari, Don Nadejda, Vasile Dmitrov, Ilie Trofimciuc, Octavian Zînoagă, Zinovia Movileanu, Maria Roșcovan, Antonina Monastîrli, Angela Cațina, Georgeta Răilean, Grigore Bazarnii, Elena Rusu, Ion Lungu, Gheorghe Guzun, Valentin Gladîș, Mihail Tambur, Anatolie Serbenco, Anatolie Pancenco, Boris Spînu, Valerii Pașcan, Natalia Catrangiu, Ala Bantiuc, Liubovi Ojog, Maria Oxinti, Eugenia Alexeeva, Mihail Țariuc, Svetlana Manole, Eugenii Valic, Ludmila Voicu, Parascovia Mamulat, Eleonora Casian și Lilia Botnari. Aceștia sunt eroii noștri, pe care trebuie să-i ținem minte.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Din păcate, domnule Candu, sunt nevoită să mai completez această listă tristă încă cu un nume: șeful Centrului medicilor de familie din Briceni Petrov Liviu, care a decedat ieri seara tot de COVID. De aceea propun să păstrăm un minut de reculegere în memoria lor. (*Se păstrează un minut de reculegere în memoria medicilor, care au decedat în urma pandemiei COVID-19.*)

Mulțumesc.

Dacă tot de procedură – domnul Grosu.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Noi, ieri, am avut ședința Biroului permanent. Și păcat că nu am discutat acolo inclusiv subiectul care a apărut pe parcursul zilei de ieri, înscrierea... înscrierile deputaților pentru vaccin... pentru vaccinare. Deci era, cumva, corect noi acolo să discutăm lucrul ăsta. Iar noi, reprezentanții fracțiunilor, să avem discuții în fracțiuni. Și ați văzut care au fost ecourile în mass-media. (*Rumoare în sală.*)

Este corect ca pensionarii, cei care suferă de boli, profesorii să fie cei care să beneficieze în primul rând, în special acum, în situația în care nu avem suficiente doze, iar noi să mai așteptăm rândul. Poate doar că, în cazul în care decanii de vârstă, care sunt aici, în sală, putem să ne gândim, să-i întrebăm. Dar, în rest, trebuie un pic să fim mai atenți, pentru că pornesc discuții inutile. Și noi știm că este nevoie, în primul rând, să-i vaccinăm pe cei care sunt cei mai afectați.

Vă mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

La acest subiect – domnul Batrîncea.

Domnul Vlad Batrîncea:

Da. Mulțumesc, doamnă Președinte.

Stimați colegi,

Ieri și Frațiunea Partidului Socialiștilor a făcut o declarație în acest sens. Noi considerăm că astăzi, atunci când vaccinuri nu sunt suficiente, trebuie vaccinați cei care se află în prima linie. Și deputații trebuie să aștepte atunci când toată populația va avea acces, în mod general, la aceste vaccinuri, și nu deputații trebuie să fie acei care să fie vaccinați printre primii.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Domnul Diacov – de procedură.

Domnul Dumitru Diacov:

Da, doamnă Președinte.

Eu, fiindcă am stat vreo două săptămâni în spital, am avut ocazia să urmăresc inclusiv declarațiile deputaților și ale partidelor politice privind COVID-ul. Eu vreau să vă spun că se umflă urechile de populism. Doamne ferește, Doamne ferește! Iată și acum și cu declarațiile acestea, și cu numirile acestea.

Noi mai bine nu furam miliardul și dădeam banii ăștia la medicină.
(Gălăgie și râsete în sală.)

Sau Parlamentul să facă tot ce-i posibil și restul structurile statului ca să întoarcă banii ăștia și să-i îndreptăm tot la medicină.

Dar dacă-i vorba de deputați, să se vaccineze deputații care au bolit, dar ceilalți să aștepte.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Noi suntem meșteri de a face zarvă acolo unde nici nu trebuie să fie.

Da. Următoarea...

Domnule Buza,

De procedură?

De procedură, da, vă rog.

Domnul Ghenadie Buza:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Eu referitor la ordinea de zi.

Doamna Zinaida Greceanîi:

La ordinea de zi, noi n-am început să discutăm încă, n-am început ordinea de zi.

Domnule Slusari,

De procedură?

Da, vă rog.

Domnul Alexandru Slusari:

Îi amuzant de ascultat despre furtul miliardului de la Dimitrie Gheorghievici, desigur. Dar eu, pe acest ping-pong cu vaccinurile, vreau să fac o declarație foarte scurtă. Nici un deputat din Frațiunea „Platforma DA” nu s-a adresat... nu a scris, nu s-a adresat pentru vaccinare.

Dar eu propun tuturor colegilor să terminați acest PR ieftin. Public și toate acestea că noi suntem eroi, că noi facem declarații, că noi nu știu ce ceva cuiva grață. Nouă nu ne este grață. Noi facem corect, nu facem populism. Și repet încă o dată, niciodată nu vom încălca legea și n-am să facem PR din tragedia prin care trece Republica Moldova. *(Aplauze.)*

Doamna Zinaida Greceanîi:

Nu bateți din palme la... Vă rog.

Doamnă Glavan,

De procedură?

De procedură, vă rog.

Doamna Ruxanda Glavan:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Mă văd nevoită să intervin, pentru că declarați că nu faceți populisme, dar, de fapt, aceasta faceți. Și mă refer la acei care iarăși pun în discuție subiecte legate de vaccinare, fără să înțeleagă până la urmă.

Am primit și eu, ca și toți colegii, acel mesaj. Eu am înțeles foarte clar că, de fapt, Secretariatul vrea să facă o planificare și nicidecum nu demarează procedura de vaccinare.

Totodată, și pentru Secretariatul Parlamentului vreau să fac o precizare. Nu există nici un temei legal de a-i mâna pe toți la vaccinare pe liste. Și îi îndemn pe toți colegii deputați care, indiferent de statutul de deputat, dar se încadrează în vârsta peste 60 de ani cu comorbidități sau mai tineri de 60 de ani, dar care au comorbidități, să se adreseze medicului de familie. Și acesta, în urma evaluării și protocoalelor existente, îi va include în lista de așteptare și-i va invita. Și vă rog mult, să încheiați speculațiile și populismele: deputați, ne deputați. Ei sunt oameni și dacă au comorbidități, au dreptul să meargă la vaccinare.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, mulțumesc.

Acestea au fost intervențiile.

Stimați colegi,

Ieri, Biroul permanent s-a convocat în ședință și a aprobat un proiect al ordinii de zi pentru astăzi și săptămâna viitoare.

Ca de obicei, noi avem foarte multe propuneri ca supliment la ordinea de zi. Ce vreau să vă rog? Conform deciziei Comisiei pentru Situații Excepționale, noi trebuie să facem pauză peste fiecare oră. De aceea eu vă propun, peste fiecare oră facem pauză de 15 minute.

În această pauză toată lumea iese din sală. Se aerisește sala și peste 15 minute revenim. După ora 12.00 – pauza de masă, ca de obicei, o oră.

Acum propunerile care au parvenit. Prioritate la noi tot timpul are.

Domnule Slusari,

Vă rog.

Cine prezintă propunerile dumneavoastră?

Domnul Alexandru Slusari:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Avem mai multe subiecte. Primul subiect – proiectul nr. 268/2019. Prezintă Dinu Plîngău.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Plîngău,

Vă rog.

Domnul Dinu Plîngău:

Mersi.

Colegi deputați,

Este vorba de un proiect care a fost inițiat în 2019 și sub care acum semnat în virtutea adoptării Declarației cu privire la starea de captivitate a statului de cel puțin trei partide politice parlamentare, e vorba de „Platforma DA”, PAS și PSRM.

Este vorba de crearea Comisiei speciale de anchetă pe cazurile 7 aprilie 2009. Trebuie să ducem lucrul până la capăt. Și să dăm un semnal societății că nu acceptăm impunitate. Este vorba de o comisie specială. „Platforma DA” își asumă conducerea acestei comisii, pentru a duce la bun sfârșit ceea ce am început în 2019.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Văd la acest subiect, domnule Batrîncea, vă rog.

Domnul Vlad Batrîncea:

Stimați colegi,

În afara faptului că Parlamentul Republicii Moldova a creat deja mai multe comisii de anchetă, înțelegem foarte bine că, după acele evenimente despre care a vorbit mai sus colegul, au trecut deja practic 12 ani. Și evident că deputații din Parlament nu au resurse și nu au capacități de anchetă, să spună ceva mai mult, decât ceea ce este deja în administrarea dosarelor penale, în administrarea organelor de anchetă.

De aceea nu considerăm că acest proiect este necesar. Nu considerăm că trebuie să creăm încă o comisie în acest sens, că nu vom avea nimic nou, nici un rezultat.

Și mai mult, chemăm organele de anchetă odată și odată să prezinte informații cine sunt acei care se fac vinovați pentru devastarea clădirilor Parlamentului și Președinției? Și cine sunt acei care urmează să achite bugetului public dauna adusă?

Vă mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Jizdan,

La acest subiect?

Domnule Candu,

La acest subiect?

Vă rog.

Domnul Andrian Candu:

Doamnă Președinte,

Vă mulțumesc foarte mult.

Dragi colegi,

Deja au fost două comisii de anchetă pe subiectul 7 aprilie. Și au fost deputați destul de calificați în acele anchete și în acele comisii. Acest Parlament am impresia că s-a transformat într-o singură comisie de anchetă și face anchetă. Și deputații s-au transformat în procurori și anchetatori.

În fiecare săptămână avem comisie de anchetă. Iar atunci când le facem sau venim cu astfel de propuneri, gândiți-vă că salariile și cheltuielile care sunt aici în Parlament sunt din impozitele oamenilor. Și dacă, în general, oamenii și societatea mai este interesată în subiectele pe care noi tot încercăm să le anchetăm cu așa ardoare.

Sigur că fracțiunea noastră nu va susține această propunere.

Vă mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, mulțumesc.

Stimați colegi,

Supun votului, cine este pentru a fi inclus în ordinea de zi proiectul Hotărârii nr. 268 din 20.11.2019, rog să votați.

Vizual nu a întrunit numărul necesar de voturi.

Următorul subiect nr. 262.

Cine prezintă, domnule Slusari?

Domnul Alexandru Slusari:

Nr. 262 îl prezintă Inga Grigoriu.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Doamnă Grigoriu,

Vă rog.

Doamna Inga Grigoriu:

Colegi,

Este un proiect pe care dumneavoastră îl cunoașteți, l-am prezentat în cel puțin patru comisii parlamentare. A fost pe ordinea de zi de mai multe ori. Pot să zic de jumătate de an niciodată nu i-a ajuns rândul.

De aceea rog încă o dată, solicit încă o dată susținerea dumneavoastră pentru proiectul nr. 262, care vizează suplinirea bugetelor locale din contul taxelor locale pe resurse naturale. Aceasta este o taxă, unica taxă, o taxă dintre cele mai puține care poate fi localizată.

În primul rând, va ajuta localitățile noastre, cele care suferă zilnic în urma anumitor lucrări care se petrec pe teritoriul localității. Aceasta va ajuta și bugetele locale să poată să-și îndeplinească proiectele atât de necesare.

Rog și solicit din nou susținerea pentru acest proiect pe care îl cunoașteți foarte bine, de care au nevoie primarii, ale căror localități suferă în urma lucrărilor care se petrec pe teritoriul lor.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Prezentarea a fost făcută.

Domnul Alexandru Slusari:

Pe acest subiect. Doar suplimentar. (Rumoare în sală.)

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Slusari,

Vă rog, doar un minut este pentru prezentare. Da, un minut l-a folosit doamna Grigoriu. Subiectul este... Da, vă rog.

Domnul Alexandru Slusari:

Eu doar am vrut să informez, onorat Plen, că acest proiect a fost inclus în ordinea de zi ultimele două săptămâni. Are avizul comisiei sesizate în fond. Și nu că la latitudinea plenului, dar îi cu 6 voturi „pro” și 3 „abțineri”.

Că a fost, ieri, noi am depistat în cadrul Biroului permanent și timp de un an jumătate acest proiect trebuia să fie transmis la altă comisie, nu știu de ce, Comisia economie, buget și finanțe. Nu este problema autorilor.

Acum toți primarii, care au cariere, foarte atent urmăresc ședința noastră, deoarece noi unde am fost, și toată comisia poate să confirme, toți primarii doresc această echitate, să fie redistribuită această taxă pentru bugetele locale.

Dacă e nevoie de avizul Comisiei economie, buget și finanțe, haideți să-l includem pentru săptămâna viitoare... *Dar să facem acest lucru. Și examinează comisia, dar noi să includem în ordinea de zi.*

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Se propune... Eu, de fapt, am propus lucrul acesta și la ședința... Fiți de acord. A fost și greșeala mea, pentru care îmi cer iertare. Și am rugat Secretariatul pe viitor să fie mai atent.

Proiectul ține de Comisia economie, buget și finanțe, de bază, de ce a fost distribuit la Comisia administrație publică? Eu susțin că noi trebuie să examinăm acest proiect. Și vă propun, eu am să votez „pentru”, nu fac presiuni asupra nimănui, să-l includem pentru săptămâna viitoare. Și rog Comisia economie, buget și finanțe să se convoace și să vină cu raport sau coraport? Coraport. Deja v-am distribuit acest proiect.

Domnule Carp,

La acest subiect?

Da, vă rog, domnule Carp.

Domnul Lilian Carp:

Doamnă Președinte,

Stimați colegi,

Este un proiect în care... Noi, da, e clar că aici o să începem acuși că este anul bugetar spre sfârșite sau mai nu știu ce, sau trebuie... Deși noi am mai discutat și cu domnul Slusari când am mai fost prin teritoriu, prin localități. Deci acest proiect este binevenit în condițiile în care noi, într-adevăr, în satele în care există cariere drumurile sunt distruse. Nu există. Dacă vă duceți în 5–6 localități, o să vedeți că ele nu există și parcă suntem ca în povestea „Ciubotarul fără ciubote”. Da, în satele în care se scot materialele pentru construcție, satele date rămân fără drumuri.

De aceea noi trebuie să discutăm ca și principiu cel puțin pentru viitorul an bugetar ca să știm că aceste localități beneficiază cât de cât pentru a-și putea reface drumurile. Noi vom susține acest proiect.

Mersi.

Doamna Zinaida Greceanîi:

De acord.

Stimați colegi,

Supun votului includerea pe ordinea de zi a proiectului nr. 262 din 19 iunie 2020 pentru săptămâna viitoare.

Cine este pentru, rog să votați.

Majoritatea.

Proiectul este inclus.

Următorul.

Cine prezintă următorul, domnule Slusari?

Domnul Alexandru Slusari:

Microfonul, vă rog.

Prezint eu.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, vă rog.

Domnul Alexandru Slusari:

Stimați colegi,

Aceași soartă, proiectul nr. 313 a fost distribuit în Comisia administrație publică, ca comisie sesizată în fond. Este avizul comisiei, cu

6 voturi „pro” și 3 „abțineri” a acceptat proiectul. Prevede continuarea liniei de descentralizare.

Anul trecut, noi, cu domniile voastre, am redistribuit impozitul pe venit persoanelor fizice 100% în bugetele locale la sate, comune și de la 20% am ridicat la 50% pentru orașe, și de la 45% la 50% pentru Bălți. Impactul a fost de 680 de milioane de lei pentru descentralizare și pentru majorarea veniturilor proprii.

Acum este ideea de a prelungi această linie. Și o parte din impozitul pe venit de la sate tot pentru sate, orașe și, apropo, cu această solicitare foarte justificată a ieșit și Primarul Chișinăului. Deci este o linie, care-i acceptată de aproape toate autoritățile publice locale... *poate să intre în vigoare de la 1 ianuarie 2022.*

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Eu am încercat să vă aduc unele clarități la acest subiect anterior, dar nu s-a auzit, nu s-a auzit.

Supun votului.

Cine este pentru a include proiectul nr. 313 din 9 iulie 2020 în ordinea de zi, de asemenea, pentru săptămâna viitoare, fiindcă este necesar și raportul Comisiei economie, buget și finanțe, rog să votați. (*Rumoare în sală.*)

Nu a întrunit numărul necesar de voturi.

Comisia,

Vă rog să examinați.

Eu v-am adresat acest proiect.

Vă rog să examinați și să veniți cu propuneri.

Următorul proiect, domnule Slusari, cine prezintă?

Domnul Alexandru Slusari:

Mai departe eu prezint toate.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, domnule Slusari,

Vă rog.

Domnul Alexandru Slusari:

Stimați colegi,

Noi am avut o adresare către Biroul permanent ieri și nu s-a discutat. Cam cumva am trecut acest subiect, dar el este foarte important. Pe 12 martie noi am ascultat aici, am audiat pe problemele produselor petroliere ANRE și

Consiliul Concurenței. ANRE-ul noi am votat, am acordat un vot de neîncredere, dar cu Consiliul Concurenței a fost 30 de zile.

Și noi vedem că nu se întâmplă nimic chiar dacă prețurile la produsele petroliere...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Slusari,

Dumneavoastră care proiect prezentați?

Domnul Alexandru Slusari:

Audierile, doamnă Președintă.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da nu văd.

Domnul Alexandru Slusari:

Nu asta așa de ieri de la Biroul permanent a apărut.

Propunem pentru săptămâna viitoare să audiem Consiliul Concurenței pe subiectul produselor petroliere și investigația lor pe care ei trebuiau s-o finalizeze în 30 de zile și să prezinte acest raport...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Batrîncea,

La acest subiect?

Domnul Vlad Batrîncea:

Da, la acest subiect.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, vă rog.

Domnul Vlad Batrîncea:

La acest subiect, doamnă Președinte.

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Totuși, încă o dată, Parlamentul este organ colegial, unde deciziile se aprobă de organe colegiale, unde deciziile se votează colegial. Parlamentul a aprobat un proiect de hotărâre, unde a calificat drept nesatisfăcătoare activitatea ANRE-ului și a sugerat ca aceștia să plece în demisie. Și doi. Ca Consiliul Concurenței, timp de o lună, să prezinte Parlamentului un raport. Și sperăm ca acest raport să fie unul consistent. O lună expiră pe 11, după care Biroul permanent trebuie să propună anumite acțiuni, anumite decizii plenului Parlamentului.

Și rugăm, colegi, haideți să nu încercăm ca cineva de sine stătător să monopolizeze subiectul și să facă pe seama aceasta populism.

Vă mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Stimați colegi,

Este o propunere și este alta.

Domnule Slusari,

Insistați?

Domnul Alexandru Slusari:

Da, doamnă Președinte. Dacă noi nu... săptămâna viitoare. Haideți să facem luni audierea Consiliului Concurenței.

Domnul Vlad Batrîncea:

Săptămâna viitoare Biroul va decide.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Cine este pentru a include pentru săptămâna viitoare audierile propuse de domnul Slusari, rog să votați.

Nu a întrunit numărul necesar de voturi.

Domnule Slusari,

Următorul nr. 65, cine îl prezintă?

Domnul Alexandru Slusari:

Doamnă Președinte,

Eu nu prezint nr. 65, eu, totuși, sper că comisia va include pentru săptămâna viitoare, dar acum a apărut ad-hoc propunerea ca să audiem ministrul agriculturii, care prin inacțiunile sale...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Slusari,

Nu a fost prezentat regulamentar.

Vă rog.

Cu audierile ați... *(Rumoare în sală.)*

Stimați colegi,

Avem comisia parlamentară creată care...

Domnul Alexandru Slusari:

Ministerul Agriculturii nu vrea să vorbească cu comisia, refuză să... Dar cine o să răspundă pentru faptul că ilegal se scot zeci de tone de piatră de la Micăuți? (Rumoare în sală.)

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Stimați colegi...

Domnul Alexandru Slusari:

Dar nu, eu oricum o să vorbesc pe acest subiect. Ceea ce se întâmplă la Micăuți este crimă împotriva Republicii Moldova la moment. Oricum o să vorbesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Vă rog, comisia să veniți cu raportul în cadrul comisiei. Veniți cu raportul în plenul Parlamentului.

Domnul Alexandru Slusari:

Eu o să vorbesc de procedură oricum, doamnă Președinte.

Doamna Zinaida Greceanîi:

De procedură după ce aprobăm ordinea de zi.

Următorul – domnul Candu.

Vă rog.

Nu aveți...

Domnul Andrian Candu:

Cer scuze. Demersul e legat de...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Audiere.

Domnul Andrian Candu:

Nu neapărat audieri, doamnă Președinte. Ea poate fi îmbrăcată și în forma unei solicitări din partea noastră, din partea ministerului informație și din partea Agenției Naționale de Sănătate Publică informație cu privire la mersul campaniei de vaccinare.

Fiindcă sunt foarte multe informații contradictorii legate de vaccinare. Iată și colega noastră Ruxanda a zis despre faptul că suntem la etapa a doua. Este vorba despre pensionari, este vorba despre profesori.

În același timp, nu știm dacă au fost epuizate pentru etapa întâi. Care e planul și calendarul de adus vaccinuri și alte chestiuni.

Deci dacă avem posibilitatea, pentru săptămâna viitoare, sigur, din partea ministerului să vină cineva să ne dea o anumită informație, este suficient. Dar ar fi bine să fim informați, ca la rândul nostru să știm să informăm și societatea.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Rog Secretariatul să solicite de la Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale informația necesară.

Și convenim la următoarea ședință a Biroului permanent dacă e acceptat.

Următoarea propunere – domnul Furculiță, din partea Frațiunii Partidului Socialiștilor.

Văd că aveți propuneri.

Vă rog.

Cine prezintă?

La proiectul nr. 94.

Domnul Lipskii?

Domnul Oleg Lipskii:

Da.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, vă rog.

Domnule Lipskii,

Vă rog.

Microfonul domnului Lipskii, vă rog.

Domnul Oleg Lipskii:

Da. Mulțumesc, doamnă Președinte.

Deci Comisia de anchetă privind analiza situației economico-financiare de la Întreprinderea „Calea Ferată din Moldova” solicită de a prelungi deci... din cauza că s-a constatat necesitatea verificării unor informații suplimentare, precum și a faptului că nu toate informațiile recepționate au fost depline, comisia solicită modificarea termenului de prezentare a raportului către plenul Parlamentului de la 60 de zile la 90 de zile.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Stimați colegi,

Este un proiect tehnic.

Cine este pentru a include proiectul nr. 94 din 31 martie 2021 în ordinea de zi, rog să votați.

Extinderea termenului.

Majoritatea.

Următorul proiect cine îl prezintă?

Domnul Bolea?

Vă rog, domnule Bolea.

Domnul Vasile Bolea:

Da. Vă mulțumesc, doamnă Președinte.

Din numele Comisiei juridice, numiri și imunități, propunem includerea în ordinea de zi a proiectului nr. 92 din 30 martie 2021. Este un proiect care astăzi a fost discutat în Comisia juridică, numiri și imunități. Există raportul pentru prima lectură. Și ar putea să fie dezbătut pentru ziua de astăzi.

Vă mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Despre ce este vorba? Puteți să ne dați puțină claritate?

Domnul Vasile Bolea:

Modificarea articolului 161 din Codul contravențional referitor la sancțiuni pentru interdicția sau deconectarea deliberativă de la energia electrică a furnizorului în cazul în care nu este avertizat consumatorul despre plată.

Vă mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Cine este pentru a fi inclus proiectul nr. 92 din 30 martie 2021 în ordinea de zi, rog să votați.

Majoritatea voturilor.

Proiectul este inclus.

Următoarea propunere din partea Frațiunii „PAS” – proiectul nr. 59.

Prezintă domnul Perciun.

Domnul Dan Perciun:

Stimați colegi,

Esența proiectului ține de...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Vă rog, la microfon. Să audă colegii.

Domnul Dan Perciun:

Da. Stimați colegi,

Deci esența proiectului nr. 59 ține de protezarea globului ocular pentru persoanele care au avut nefericirea să-l piardă și compensarea acestor cheltuieli din contul bugetului de stat, din Fondul de asigurări medicale. La momentul de față se compensează cheltuielile doar în cazul în care pierderea globului ocular survine ca urmare a unei boli de cancer. Și noi propunem ca statul să compenseze aceste cheltuieli indiferent de cauza pierderii ochiului.

Proiectul urmează să fie discutat la comisie, dar a fost deja discutat la câteva alte comisii. Și având în vedere că comisia nu s-a întrunit săptămâna aceasta și săptămâna trecută a refuzat să fie inclus pe ordinea de zi, propunem să fie inclus pe ordinea de zi pentru săptămâna viitoare și, între timp, o să fie și raportul comisiei sesizate în fond.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Buza,

Vă rog, dacă s-a discutat acest subiect? La ședința comisiei nu s-a discutat. Raportul comisiei nu există.

Poate, domnule Perciun, noi așteptăm raportul comisiei și pe urmă îl includem?

Domnule Perciun,

Vă rog.

Domnul Dan Perciun:

Comisia are o agendă mai puțin previzibilă câteodată. De exemplu, săptămâna acesta n-am avut ședința comisiei. Nu știu de ce, dar n-am avut-o. Respectiv, eu propun să-l includem pe ordinea de zi pentru săptămâna viitoare și noi, miercuri, o să ne întrunim și o să avem un raport.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Cine este pentru a include în ordinea de zi proiectul nr. 59 din 9 martie 2021, fără raportul comisiei de bază, pentru săptămâna viitoare, cu condiția că comisia va prezenta raportul în plen.

Cine este pentru, rog să votați.

Majoritatea.

Proiectul este inclus pentru săptămâna viitoare, cu condiția că avem raportul comisiei.

Următorul proiect îl prezintă doamna Doina Gherman.

Proiectul nr. 121 din 11 martie 2020.

Doamnă Gherman,

Vă rog.

Doamna Doina Gherman:

Doamnă Președinte,

Stimați colegi,

Noi solicităm includerea pe ordinea de zi a ședinței de plen a proiectului nr. 121 din 11 martie 2020, dat fiind faptul că pe ordinea de zi de astăzi este un proiect parțial similar, și mă refer la proiectul nr. 338, elaborat de un grup de autori, care, de fapt, vizează aceeași instituție de drept, și anume protecția dreptului la muncă a părinților antrenați în supravegherea copiilor pe perioada sistării activității instituțiilor de învățământ.

De aceea considerăm rezonabil ca aceste două proiecte să fie examinate concomitent în cadrul ședinței plenare și, eventual, de examinat comasarea acestora în cadrul comisiilor sesizate în fond. Mă refer aici la Comisia protecție socială.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Buza,

Aveți careva informație despre acest... N-a fost examinat în cadrul ședinței comisiei. Ceea ce este inclus...

Nu știu, stimați colegi, mergem pe aceeași abordare. Eu tare mă tem că noi o să ne încurcăm cu toate rapoartele acestea.

Cine este pentru a fi inclus proiectul nr. 121 din 11 martie 2020, fără raportul comisiei, rog să votați. (*Rumoare în sală.*)

Ieri, la ședința Biroului permanent, s-a luat decizia care s-a luat.

Stimați colegi,

Eu nu ridic mâna nimănui, nici a unui deputat. Haideți să examinăm în comisie.

Nu a întrunit numărul necesar de voturi.

Următorul proiect e proiectul nr. 90 din 29 martie 2021.

Prezintă domnul Radu Marian.

Domnul Radu Marian:

Da. Mersi, doamnă Președinte.

Stimați colegi,

Eu solicit includerea în ordinea de zi pe săptămâna aceasta a acestui proiect, acesta propune prelungirea termenului de depunere a declarațiilor

fiscale pentru contabili, administratorii de întreprinderi care sunt infectați cu COVID sau se află în spital cu COVID la termenul-limită de depunere a acestei declarații.

Acest proiect a fost susținut de către comisia de fond pentru prima lectură. Și proiectul a fost, de asemenea, consultat cu autoritățile, cu Guvernul și cu alți reprezentanți de la Ministerul Finanțelor.

Mersi mult.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Inițiativa pare a fi bună, dar pe perioada stării de urgență... acuși îi ofer, deja Comisia pentru Situații Excepționale a luat decizia respectivă să fie prelungit termenul.

Domnule Burduja,

Vă rog.

Domnul Petru Burduja:

Doamnă Președinte,

Stimați colegi deputați,

Într-adevăr, ieri proiectul a fost discutat la comisie, am recomandat autorului să vină și la Comisia pentru Situații Excepționale cu așa propunere.

Reiterăm că proiectul a fost aprobat de principiu, însă el va fi schimbat, deoarece am vorbit că trebuie de colaborat cu Ministerul Finanțelor și de ajuns la un numitor comun, ca să nu agreăm situația și cu completarea mijloacelor la bugetul de stat.

De aceea, dacă Comisia pentru Situații Excepționale a acceptat, eu propun ca să-l amânăm la următoarea ședință, numai nu în aceasta. Pentru că trebuie de lucrat asupra lui.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Marian,

Vă rog.

Domnul Radu Marian:

Da, într-adevăr, pentru lectura a doua sigur că îl racordăm și la propunerile care vin de la Serviciul Fiscal de Stat. Dar ce aș vrea să adaug eu? Este că decizia de ieri a Comisiei pentru Situații Excepționale, la solicitarea noastră, ea va fi valabilă pentru perioada stării de urgență. Ceea ce propunem noi este ca acest lucru să fie valabil pentru tot anul 2021. De aceasta dacă nu săptămâna aceasta, poate săptămâna viitoare să-l analizăm și să îl ajustăm, să fie și în concordanță cu ce a propus Serviciul Fiscal. Dar trebuie să-l propunem și în agendă să fie.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Se propune pentru a fi inclus pentru săptămâna viitoare proiectul nr. 90 din 29 martie 2021.

Cine este pentru, rog să votați.

Proiectul este inclus.

Majoritatea voturilor.

Următorul proiect este nr. 60 din 9 martie 2021.

Prezintă domnul Perciun.

Domnul Dan Perciun:

Stimați colegi,

Propunerea este de a modifica Legea cu privire la locuințe în vederea scutirii persoanelor cu dizabilități locomotorii mobilizate la pat de plățile pentru întreținerea ascensoarelor și energia electrică utilizată pentru funcționarea acestora. Ținând cont de faptul că persoanele acestea din nefericire nu fac uz de ascensor, neavând posibilitatea să iasă frecvent din locuință.

Proiectul a fost avizat pozitiv ieri la Comisia economie, buget și finanțe. Propunerea este să votăm în prima lectură și, dacă sunt anumite modificări terminologice care trebuie operate, să le facem pentru lectura a doua.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Burduja,

Vă rog.

Domnul Petru Burduja:

Stimați colegi,

Comisia, da, a avizat proiectul nr...

Doamna Zinaida Greceanîi:

60.

Domnul Petru Burduja:

Nr. 60. Dar noi nu suntem comisia...

A, da. Cer scuze.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Comisia de bază.

Domnul Petru Burduja:

Este raportul comisiei.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Este raportul comisiei.

Domnul Petru Burduja:

Cu unele recomandări, ce-i drept, dar a fost examinat și avem raportul comisiei.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Cine este pentru a include proiectul nr. 60 din 09.03.2021, rog să votați.

Este inclus în ordinea de zi bisăptămânală.

Următorul prezintă domnul Petru Frunze, proiectul nr. 254.

Domnul Petru Frunze:

Stimați colegi,

Propun să fie inclus în ordinea de zi pentru săptămâna viitoare proiectul de Lege nr. 254 din 17.06.2020 cu privire la modificarea Legii privind finanțele publice locale, articolul 5, ce ține de defalcarea impozitului și a taxei pentru exploatarea resurselor naturale.

Exact asemenea acestui proiect de lege a fost votat astăzi pentru a fi inclus pentru săptămâna viitoare proiectul nr. 262, care prevede repartizarea echitabilă a taxei pentru extragerea resurselor naturale între unitățile teritorial-administrative de nivelul întâi și nivelul al doilea.

Propun să fie susținut acest proiect pentru a fi inclus în ordinea de zi pentru săptămâna viitoare, deoarece urmează să fie avizul și al Comisiei economie, buget și finanțe. În celelalte comisii a fost avizat pozitiv acest proiect.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, mulțumesc.

Rog Comisia economie, buget și finanțe. De fapt, comisia urma să fie de bază. Este aceeași situație, fiindcă a fost trimis în comisie.

Domnule Furculiță,

Vă rog, la acest subiect.

Da, vă rog.

Domnul Corneliu Furculiță:

Vă mulțumesc, foarte mult, doamnă Președinte.

Eu, ca atare, am o întrebare foarte discretă către colegii din Frațiunea „PAS”. Dacă acest Parlament nu vă reprezintă, de ce ați venit cu atât de multe

inițiative astăzi? Sau poate știți ceva despre decizia Curții Constituționale din data de 15? (*Râsete în sală.*)

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, aceasta-i nu știu pentru ce? Pentru degajare.

Haideți să decidem.

Domnule Grosu,

Haideți să decidem întâi cu nr. 254 ce facem?

Dar se poate în pauză să-i răspundeți? Acuși o să fie pauză.

Stimați colegi,

Cine este pentru a include proiectul nr. 254 din 17.06.2020 pentru săptămâna viitoare, cu condiția existenței raportului Comisiei economie, buget și finanțe, vă rog să votați.

Majoritatea.

Proiectul este inclus.

Acestea au fost propunerile parvenite în scris.

Acum văd că mai sunt și de la comisie, unii președinți de comisie.

Domnule Jizdan,

Vă rog.

Domnul Alexandru Jizdan:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Punctele 5 și 6 de pe ordinea de zi, doamnă Președinte. Sunt două proiecte legate de unul și același subiect. Și indignarea mea este legată de următorul fapt.

Primul, care a înregistrat un astfel de proiect, am fost eu. Și atunci când am primit avizele negative din partea Guvernului și din partea ANRE-ului, la rugămintea domnului Golovatiuc, eu mi-am retras acest proiect, înțelegând că nu are perspectivă.

Ulterior, colegii din PSRM înregistrează exact același proiect. Și domnul Slusari a înregistrat exact același proiect cu același conținut.

Dumneavoastră ați dat atunci, ați dispus ca domnul Burduja să convoace autorii acestor proiecte cu același conținut. Și noi să discutăm cum procedăm mai departe?

Se primește că eu mi-am retras proiectul. Colegii au înțeles că se poate de făcut, de adunat capital politic și haide să meargă cu alte proiecte. Puteți să-mi explicați cum funcționează Parlamentul acesta sau nu? Că seamănă a o excrocherie politică aici.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Burduja,

Ce excrocherii faceți în comisie?

Vă rog, domnule Burduja.

Domnul Petru Burduja:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Nu, aici mai mult miroase a gelozie. Domnul Slusari nu-i gelos ca atare. Deci a fost un proiect „copy-paste” pe care l-a prezentat domnul Slusari. Deci el nu era complet. În felul acesta noi am rugat din partea comisiei, doamna Macari, să creeze grupul acesta de lucru, ca să conlucreze și cu proiectul dumneavoastră, domnule Jizdan, și cu recomandările ANRE-ului. Până la urmă, am înțeles că nu s-a întâmplat nimic.

De aceea noi am hotărât ca să dăm o variantă calitativă a proiectului, unde au intrat toate localitățile care sunt vizate pe acest proiect. Și aici se referă și raionul Căușeni, unele sate. Deci a fost completat, inclusiv cu sumele concrete care vizează acest proiect. Iată care este problema.

Și noi am venit în comisie și am susținut și proiectul domnului Slusari, care, de fapt, este „copy-paste” de pe proiectul dumneavoastră, dar și proiectul care a fost dat calitativ. Aceasta este problema.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Doamnă Macari,

La acest subiect?

Da, vă rog.

Doamna Stela Macari:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Eu am explicat și atunci în comisie. Deci discuția era ca într-o săptămână să facem această întrunire și să decidem asupra localităților. Doar că între timp, cu adevărat, vineri, dumneavoastră ați înregistrat acest proiect de lege și discuțiile nu mai aveau sens. Deci eu am luat legătura cu consultantul din comisie și proiectul fiind deja înregistrat. Deci ce doreați să facem atunci?

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Noi vrem să soluționăm problema ori fiecare vrem „să tragem oghealul” asupra lui? Haideti de comun să facem și să-l votăm toți unanim și să ieșim că aceasta a fost decizia unanimă. Nici nu menționăm cine este autorul. A fost decizia unanimă a Parlamentului. Merge așa?

Domnule Jizdan,

Vă rog.

Domnul Alexandru Jizdan:

Doamnă Președinte și domnule Burduja,

Eu am să susțin și proiectul dumneavoastră, și proiectul domnului Slusari. Și n-am insistat să introduceți proiectul meu. Eu doar vreau să vă atrag atenția că, din punct de vedere al disciplinei și militare, și omenești, eu vorbeam de altceva.

Fiindcă ceea ce simt eu și cum se întâmplă, creierul meu nu poate înțelege, de ce uneori Parlamentul funcționează în felul acesta? Fiindcă proiectul meu el l-am retras la rugămintea dumneavoastră.

Dumneavoastră spuneți de o altă calitate. Nu-i vorba de calitate aici. Fiindcă eu proiectul l-am inițiat și știu despre ce vorbesc. Și am vorbit și cu colegii din ANRE, și cu cei de la Guvern. Și absolut responsabil am reacționat la rugămintea și a președintelui comisiei.

Dar atunci când spuneți de gelozie, vreau să vă spun că nici pe departe nu este așa.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, mulțumesc.

Din partea... Mai văd un președinte de comisie.

Domnule Buza,

Vă rog.

Domnul Ghenadie Buza:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Eu rog să fie exclus din ordinea de zi și proiectul de Lege nr. 338, al 14-lea din ordinea de zi și proiectul de Lege nr. 255, al 15-lea din ordinea de zi. Deoarece n-au fost examinate în cadrul ședinței comisiei.

Și ce ține de proiectul nr. 338, nu are avizul Guvernului. Iar proiectul nr. 255 are avizul negativ al Guvernului și nu este raportul comisiei.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, stimați colegi,

Noi am inclus deja mai multe proiecte, care nu au rapoartele comisiilor. Le-am inclus pe ordinea de zi, cu condiția că vor fi rapoartele comisiilor. De aceea eu aici... autorii au insistat.

Ieri, la ședința Biroului permanent, a fost votat și a fost propus. Haideți să... Dacă n-o să fie raportul și aceasta-i bisăptămânal. Nu săptămâna aceasta, săptămâna următoare.

Haideți, colegi, dacă nu este raportul comisiei, el, pur și simplu, nu se examinează. Fiindcă n-avem ce examina, dacă nu există raportul comisiei.

Insistați? Nu.

Din partea...

Domnule Candu?

Noi am epuizat subiectul.

Da, vă rog, domnule Candu.

Domnul Andrian Candu:

Doar 10 secunde de procedură.

Potrivit articolului 46, vă aduc aminte, dragi colegi, că în plenul Parlamentului subiectele pot fi examinate și fără raportul comisiei. Iar comisia care de zece luni de zile nu examinează un proiect de lege, trebuie să-și pună întrebările în privința competenței aceluiaș președinte, dar nu în privința calității unui proiect de lege.

Vă mulțumesc foarte mult.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Filip,

La ordinea de zi?

În calitate de președinte al fracțiunii?

Da, vă rog, la ordinea de zi.

Domnul Pavel Filip:

Da, vă mulțumesc, doamnă Președinte.

La ordinea de zi, dar înainte de aceasta colegii nu înțelegeau a ce miroase aici în Parlament. Unul spunea că a excrocherii, altul – a gelozie. Miroase a populism. Și noi și cetățenii trebuie să fie gata că până la alegeri, și iată deja patru luni de zile acest Parlament se va ocupa de populisme. Și din punctul meu de vedere, deja devine tot nociv.

Dar acum la ordinea de zi. Pentru mine nu este clar. Este proiectul înregistrat de noi și prezentat deja a fost nr. 466 din 26.11.2020 cu privire la constituirea unei Comisii pentru identificarea unor măsuri urgente pentru depășirea acestei pandemii COVID. Și nu știu cum misterios a dispărut.

Eu înțeleg că se convoacă ședințele atunci când vrem noi, se pun proiectele care vrem noi. Și toți astăzi vorbim de COVID, și vorbim de medici, și așa mai departe, dar un proiect absolut necesar... deja și starea de urgență

a fost impusă. Nu știu cum dispăre de pe ordinea de zi, că urma deja doar să fie prezentat de comisie și votat.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Am înțeles.

Stimați colegi...

Dumneavoastră ce propuneți, domnule Filip? (*Gălăgie în sală.*)

Stimați colegi,

Cine este pentru a include pe ordinea de zi proiectul nr. 466 din 26 noiembrie 2020, rog să votați.

Numărătorii,

Vă rog, rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 0.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Sectorul nr. 2?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 2 – 13.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 13.

Sectorul nr. 3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 22.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 22.

35 de voturi.

Noi suntem 92, majoritatea-i 47. (*Rumoare în sală.*)

Domnule Reniță,

Dumneavoastră în calitate de cine?

De procedură?

Domnule Reniță,

Vă rog.

Domnul Iurie Reniță:

Da. Mulțumesc.

Parcă ați spus că a fost ziua mea de naștere, dați-mi voie, vă rog.
(*Râsete în sală.*)

Doamna Zinaida Greceanîi:

De ziua de naștere vă dau voie.

Domnul Iurie Reniță:

Da. Mulțumesc.

Doamnă Președinte,

Vă rog frumos să asigurați activitatea Comisiei securitate națională.
S-au adunat o multitudine de proiecte.

Dacă nu e președintele, înseamnă... nu înseamnă că comisia nu se poate întruni. Îi dorim multă sănătate președintelui comisiei, dar vă rog să asigurați, că sunt foarte multe proiecte, care s-au stocat acolo.

Mulțumesc mult.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Cine este vicepreședinte, vă rog să asigurați activitatea comisiei.

Aveți vicepreședinte acolo, este?

Domnule Grosu,

Vă rog. (*Rumoare în sală.*)

Stimați colegi,

Acestea au fost subiectele.

Noi o oră de vreme discutăm ordinea de zi și diferite intervenții.

Acum supun votului, cu completările care au fost acceptate de către plenul Parlamentului, proiectul ordinii de zi pentru perioada 9–16 aprilie.

Cine este pentru, rog să votați.

Majoritatea.

Ordinea de zi este votată.

Pauză, acum-a-i 11.02, până la 11.15 – pauză.

Vă rog să părăsim cu toții sala.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Vă rog încă o dată foarte insistent să vă ocupați locurile.

Începem examinarea ordinii de zi.

Primul subiect de pe ordinea de zi este proiectul nr. 523 din 18 decembrie 2020. Lectura a doua.

Domnule Mudreac,

Vă rog, raportul comisiei.

Domnul Radu Mudreac:

Onorat Parlament,

Comisia agricultură și industrie alimentară a examinat proiectul de Lege cu privire la grupurile de acțiune locală, prezentat de Guvern, și expune următoarele.

Proiectul de lege a fost aprobat în prima lectură în cadrul ședinței plenare a Parlamentului din 4 martie 2021.

Scopul proiectului de lege supus examinării este crearea cadrului legal privind constituirea și funcționarea grupurilor de acțiune locală. Prezentul proiect de lege reglementează modul de constituire, activitatea, reorganizarea și lichidarea grupurilor de acțiune locală.

Comisia a examinat amendamentele înaintate de deputați, propunerile și obiecțiile expuse în avizele comisiilor permanente și Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului, iar rezultatul examinării acestora se regăsește în tabelul de sinteză și proiectul redactat conform tehnicii legislative, părți integrante ale prezentului raport.

Reieșind din cele expuse, Comisia agricultură și industrie alimentară, cu votul majorității membrilor săi, propune proiectul de Lege cu numărul de intrare 523 din 18 decembrie 2020 spre adoptare în lectura a doua.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Întrebări nu aveți.

Vă rog să luați loc.

Stimați colegi,

Suntem în procedura de vot.

Mă uit dacă, cel puțin, cvorum avem.

Stimați colegi,

Cine este pentru a fi adoptat în lectura a doua proiectul nr. 523 din 18 decembrie 2020, în condițiile raportului Comisiei agricultură și industrie alimentară, rog să votați.

Numărătorii,

Vă rog, rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 25.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 25.

Sectorul nr. 2?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 2 – 32.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 32.

Sectorul nr. 3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 15.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 15.

Cu 72 de voturi, proiectul a fost votat în lectura a doua.

Următorul proiect care se supune examinării este proiectul nr. 100 din 7 aprilie 2021.

Prezintă domnul Lebedinschi.

Domnule Lebedinschi,

Se poate și de pe loc, cum...

Stimați colegi...

De procedură – domnul Marian.

Da, vă rog.

Domnul Radu Marian:

Doamnă Președinte,

Eu am o întrebare și o rugămintă. Este o anumită ordine, care este publicată și pe site, și în documentele pe care le avem, ar fi normal să respectăm această ordine în care sunt proiectele de legi, pentru ca să fie clar

și pentru publicul care ne urmărește. Dumneavoastră săriți de la un proiect la altul.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Bine. O să țin cont.

Domnul Radu Marian:

Vă rog frumos.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc.

Domnule Slusari,

De procedură?

Da, vă rog, de procedură.

Domnul Alexandru Slusari:

Așa cum și am promis, eu vreau să anunț că, la moment, la cariera Micăuți ilegal se extrage piatra. Și în această situație de la 23 februarie, există actul care prevede că lucrările trebuie să fie oprite. Și ministrul agriculturii nu contactează cu Comisia de anchetă și refuză să aplice procedura de sechestrare a lucrărilor pe motivul că ei nu știu cum de pus sigiliu. Asta este culmea.

Și noi solicităm, insistăm ca ministrul agriculturii, care acoperă această schemă criminală, să intervină. Și dacă nu intervine dumnealui, noi, ca deputați, vom fi nevoiți să facem altceva. Și noi nu vrem să facem show pe acest subiect. Suficiente le-am văzut. Dar, repet încă o dată, câteva luni se încalcă flagrant legislația... *de minister, de Inspectoratul Ecologiei tot...*

Doamna Zinaida Greceanîi:

Ministrul agriculturii a auzit declarația dumneavoastră, rog să se autosesizeze și să vină până la finele ședinței de astăzi cu careva propuneri.

Da. Mulțumesc.

Domnule Lebedinschi,

Vă rog să prezentați proiectul.

Domnul Adrian Lebedinschi:

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Din informațiile publicate în sursele media, în data de 3 aprilie 2021, din centrul Chișinăului, a fost răpit de către un grup de persoane ex-judecătorul ucrainean Mykola Chaus, a cărui cerere de azil politic a fost examinată de către instanțele judecătorești din Republica Moldova.

Din informațiile care sunt publicate prin diferite surse media, din păcate, noi nu putem afla, care, totuși, este adevărul și care este reflecția cetățenilor care acum ar urma să reacționeze cum să-și apere drepturile sale.

Reieșind din această situație, venim cu propunerea de a forma o Comisie de anchetă pentru elucidarea circumstanțelor presupusei răpiri a ex-judecătorului ucrainean Mykola Chaus.

Se propune componența comisiei să fie din 9 persoane. Comisia de anchetă să aibă activitate de 60 de zile.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Aveți, pare că, întrebări.

Domnule Slusari,

Întrebare aveți?

Da, vă rog, domnule Slusari.

Domnul Alexandru Slusari:

Subiectul răpirii, din păcate, nu este prima dată în vizorul Parlamentului și nu este primul caz. Noi avem deja acest fenomen, noi vedem ce s-a întâmplat în mai multe cazuri, începând cu răpirea cetățenilor turci, profesorilor turci, dar chiar și până atunci au fost și cumva să nu îngustăm noi acest subiect. Pentru mine, de exemplu, tot a fost un șoc și pată pe reputația Republicii Moldova că ziua în amiaza mare orice cetățean poate fi răpit și nu poate să se simtă în siguranță.

Nu credeți că noi... și noi insistăm ca atare pe acest subiect. E cazul să extindem această comisie și să spunem, să vorbim nu doar despre răpirea ex-judecătorului ucrainean, dar și despre situația cu profesorii turci și cu acele patru persoane care au fost răpite de serviciile paramilitare din Transnistria. Și să examinăm mai pe larg acest fenomen, mai ales că oricum în cadrul comisiei o să vină la raport reprezentanții serviciilor speciale.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Lebedinschi,

Vă rog.

Domnul Adrian Lebedinschi:

Vă mulțumesc.

Stimate coleg,

Dumneavoastră ați putea veni cu o inițiativă legislativă și atunci sigur că o examinăm. Dar în cazul dat noi de aceea și am solicitat un termen mai îngust, ca să vedem cât mai rapid să clarificăm ce s-a întâmplat totuși.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Vă mulțumesc.

Următoarea întrebare – domnul Litvinenco.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Mulțumesc.

Nu este întrebare, este propunere. Noi am discutat-o și la Comisia juridică. Mă rog, au fost diferite opinii de principiu. Am înțeles că ea ar fi susținută. Exact așa cum a apărut acest personaj în Republica Moldova... cum a dispărut din Republica Moldova, exact așa el și a apărut, printr-o operațiune despre care a scris presa, foarte suspectă, cu foarte multe semne de întrebare.

De aceea, domnule autor, dacă acceptați ca în paralel cu examinarea circumstanțelor pretensei răpiri a ex-judecătorului Chaus să analizăm și circumstanțele cum a intrat el în Republica Moldova, în 2016?

Adică să fie elucidat tot spectrul de măsuri, pe care le-au luat sau nu le-au luat atunci instituțiile statului, așa încât să avem un raport comprehensiv cu privire la situațiile respective.

Deci propunerea noastră este să extindem un pic obiectul acestei comisii, inclusiv prin adăugarea la titlul proiectului respectiv a sintagmei: „Examinarea circumstanțelor de intrare în Republica Moldova”.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, domnule Lebedinschi, vă rog.

Domnul Adrian Lebedinschi:

Da, mulțumesc.

Oricum, în cadrul comisiei, noi nu putem să nu examinăm și situația cum a intrat el în țară, pentru că a fost intentat un dosar penal. Ulterior, acest dosar penal, să vedem care este soarta lui? Și aceste circumstanțe urmează să fie, inclusiv aflarea dumnealui pe teritoriul Republicii Moldova și legalitatea aflării noi trebuie să o examinăm.

De aceea eu cred că aceasta în sine include ceea ce ați propus dumneavoastră.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, mulțumesc.

Domnul Adrian Lebedinschi:

Deci nu-i necesar să schimbăm denumirea sau în textul hotărârii.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, mulțumesc.

Domnule Litvinenco,

A doua întrebare.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Cu atât mai mult, dacă deja este clar că comisia va analiza și modul în care a intrat acest personaj în Republica Moldova, nu aș vedea o problemă ca să completăm și titlul proiectului de hotărâre, cât și articolul I și articolul II.

Eu am pregătit un amendament. Și voi solicita să fie supus votului, deja cred că la raportul domnului Bolea. În sensul acesta.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, la raportul domnului Bolea.

Da, vă mulțumesc.

Următoarea întrebare – domnul Candu.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc foarte mult, doamnă Președinte.

Sigur, cele întâmplate sunt, dacă vreți, și un grav element de atentat asupra securității Republicii Moldova. Dacă se adevărește ceea ce s-a scris în presă, că serviciile secrete ale unui alt stat vecin și prieten nouă desfășoară operațiuni secrete pe teritoriul Republicii Moldova, fără ca să știe ai noștri sau dacă știau ai noștri, atunci e și mai grav.

Ambele chestiuni, desigur, trebuie examinate, anchetate. Noi vom vota acest proiect de hotărâre. Vom delega și în comisie. Întrebarea, însă, dacă nu credeți că 60 de zile este prea mult? Și poate ar fi cazul 30 de zile de stabilit măcar în prima etapă. Și dacă nu se reușește în 30 de zile să se acumuleze toată informația, deja o să se prelungească.

Dar scopul să fie, cât mai repede și operativ investigat acest subiect. Deoarece eu nu înțeleg, de ce la ora actuală, șeful SIS-ului nu și-a dat demisia? Fiindcă dacă nu știa, trebuia să-și dea demisia, că este un scuipat în profesionalismul lor. Dar dacă știa, și mai mult, trebuie să răspundă penal pentru aceasta. Adică nu este caz de amânat atât de mult. 60 de zile mi se pare prea mult.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnul Lebedinschi.

Domnul Adrian Lebedinschi:

Eu, în principiu, sunt de acord cu dumneavoastră, doar că din perspectivă că suntem în situație excepțională, cum va derula schimbul de documente. Și eu cred că noi putem și în 15 zile, dacă avem acumulată toată informația necesară, putem și mai devreme.

Acesta este un termen maxim la care noi am pretins, dar noi putem să-l facem și mai devreme. Iarăși depinde cum va lucra comisia.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, mulțumesc.

Domnule Batrîncea,

La acest subiect?

Domnul Vlad Batrîncea:

Da, mulțumesc, stimată doamnă Președinte.

Eu cred că, colegi, cu toții înțelegem ce s-a produs. Noi nu trăim în Evul Mediu. Există proceduri, este dreptul internațional. Și scoaterea omului în portbagaj, ceea ce reprezintă astăzi o sfidare gravă a tuturor procedurilor, trebuie tratată ca atare. Și evident că Parlamentul trebuie să facă concluzie și comisie de anchetă.

Dar eu, ca atare, am cerut cuvântul, ca să spun că, într-adevăr, domnul Lebedinschi, domnul Candu are perfectă dreptate. Faza cu introducerea la 60 de zile deja trezește unele semne de întrebare. Și de aceea propunerea este să fie cel mult 30 de zile. Că situația este de actualitate și ea necesită acțiuni foarte rapide și dinamice.

Vă mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Vă mulțumesc.

Următoarea întrebare – domnul Popșoi.

Domnul Mihail Popșoi:

Amnezia politică e debordantă în acest plen. Or, acum o oră în urmă, cu atâta ardoare încercau să ne convingă colegii că investigarea evenimentelor de la 7 aprilie nu mai are sens. Și comisiile nu mai au nici o valoare. Și capacitate nu avem de investigație. Dar aici se încearcă să ne convingă că, de fapt, avem.

Colegii socialiști caută pe cine să dea vina pentru acest scandal, această pretinsă dispariție. Ministrul Voicu nu v-a raportat ce s-a întâmplat? Or, o oră întregă n-a fost nici o reacție. Grupa operativă nu a intervenit, filtre de poliție n-au fost.

Domnul Corduneanu care a fost investigat pentru 7 aprilie, apropo, a fost șef la SPPS, a fost consilier, deputat PSRM. Acum îi șef la Poliția de Frontieră. El nu v-a raportat de ce a ținut hotarul deschis? Pe ei vreți să-i investigați? Cu mare drag. Noi vom sprijini acest demers.

Dar fariseismul politic, fățărnicia de care dați dovadă – standardele duble, nu fac față acestui Parlament. Am mai avut situații regretabile. Cazul Gațcan, da. Am mai avut cazul Cubreacov.

Și mai nou, am văzut tupeul cu care fostul președinte a comparat situația lui Chaus și cu profesorii turci. Având tupeul să spună că acei oameni au fost tratați civilizată. Au fost duși mai că nu în hotel cu cinci stele în Turcia. Pe când ei au înfundat pușcăria acolo pe nemeritat. Și președintele Dodon are tupeul să compare aceste două cazuri, încercând să se absolvească de vină.

În acest caz, evident că trebuie să înțelegem ce s-a întâmplat. Dar încercarea socialiștilor de a da vina pe cineva, când ei sunt la guvernare, controlează toate instituțiile statului, vama, poliția, Poliția de Frontieră și în SIS, d-apoi sigur. De aceea... *(Voci nedeslușite în sală.)*

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, vă rog.

Domnul Mihail Popșoi:

De aceea, dacă doriți să faceți show politic pe seama acestui caz, nu aveți de cât. Noi vom avea grijă ca lucrurile se devină cât mai clare pentru toți cetățenii țării. Și cei care au dat dovadă fie de neglijență, fie de acțiuni premeditate, trebuie să răspundă.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Dreptul la replică. Eu n-am încotro.

Domnule Furculiță,

Dreptul la replică.

Domnul Corneliu Furculiță:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Nu înțeleg agitația, deoarece merge vorba... sau este vorba despre o comisie formată, în care vor fi reprezentanți din toate fracțiunile. Și nu pretindem la președinția acestei comisii. Deci degeaba vă agitați.

Vreau să mă refer și la ceea ce s-a vorbit anterior, că Parlamentul este un loc unde se face populism. Da, Parlamentul provine de la cuvântul francez „parler” – „a vorbi”. În limba rusă este denumirea de Dumă. Разницу улавливаете, да? В русском «думать», на французском «говорить». *(Aplauze.)*

Și de aceea este normal. Deci dacă vrem să schimbăm formatul Parlamentului, trebuie să-i schimbăm și puțin denumirea.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, mulțumesc.

Domnul Nantoi.

Domnul Oazu Nantoi:

Da, vă mulțumesc.

Pe lumea aceasta sunt popoare unde există tradiția de răpire a mireselor. În Republica Moldova există tradiția de răpire a cetățenilor. Dat fiind faptul că la CEDO se află două dosare ale doi cetățeni moldoveni Iurii Ghervaziuc și Ghenadie Cuzmiciov, care au fost răpiți la 10 februarie și 27 iulie 2017, respectiv, în condiții obscure și se află în stânga Nistrului cu coastele fărâmate și dinții dezbatuți.

Prin urmare, stimați colegi deputați, dacă noi, cu adevărat, dorim să fim responsabili și să exercităm controlul parlamentar asupra activității structurilor executive în acest stat, eu consider că nu trebuie să ne axăm doar pe cazul Chauș sau Chaus, cum îi spune lui, dar, într-adevăr, să vedem care este situația generală cu securitatea cetățenilor Republicii Moldova aici, în Republica Moldova, sub aspectul eventualelor crime comise fie din stânga Nistrului, fie nu știu de unde. (*Gălăgie în sală.*) Prin urmare, repet, dosarele sunt la CEDO.

Domnul Veaceslav Țurcan, avocatul, spre regret, a decedat în urma COVID-ului. Dar asta nu înseamnă că noi, cei din Parlament, trebuie să ne prefacem că plouă. Așa că, haideți să extindem formatul acestei comisii, să vedem starea generală cu organele care sunt responsabile de securitatea cetățenilor în această țară.

Vă mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc.

Domnule Lebedinschi,

Deja ați răspuns.

Domnul Adrian Lebedinschi:

Am răspuns o dată la această poziție.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Domnul Adrian Lebedinschi:

Aveți dreptul...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Următoarea întrebare – domnul Vovc. (*Gălăgie în sală.*)

Domnul Liviu Vovc:

Este bine că se dorește această comisie. Însă, din câte înțeleg, 60 de zile lumea va continua să se simtă în nesiguranță în Republica Moldova. În opinia mea, întâi de toate, noi ar fi trebuit să chemăm astăzi aici, la raport, directorul SIS, șeful Poliției de Frontieră, dar, în special, ministrul afacerilor interne, ca el să dea explicații: cum a fost posibil să fie furat în centrul Chișinăului? De ce nu a reacționat? Pentru că de la Chișinău până la Otaci

nu e 5 minute, dar e câteva ore. De ce nu a reacționat în toată această perioadă ca să oprească scoaterea lui din țară? Să înțelegem de unde vine această incompetență a lui. Și, sper ca, după aceasta, dacă se acceptă acest lucru,

să-și dea demisia, pentru că ministrul interimar nici nu poate să fie tras la răspundere, nici nu poate fi înregistrată o moțiune de cenzură. Dar incompetența de care dă dovadă, riscă toți cetățenii Republicii Moldova.

Iar după asta, putem să discutăm și despre comisie, dar mai întâi să-i ascultăm pe toți aici, în plen, să explice ce-au făcut și de ce s-a întâmplat acest lucru. *(Gălăgie în sală.)*

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Următoarea întrebare – domnul Plîngău.

Domnul Dinu Plîngău:

Mersi.

Eu mai degrabă și cu o sugestie, și cu o propunere, pentru că ceea ce se întâmplă, e, de fapt, catastrofal, cum au menționat și unii colegi. Noi, cumva, statul nostru recidivează în faptul că admite răpirea mai multor cetățeni și după deja punctul culminant e când se discută despre chestia asta mai aprins și în Parlament, este evident că această comisie, stimate autor, trebuie să iasă și cu niște soluții, ca, pe viitor, să nu fie admise asemenea cazuri. Iar ca să nu fie admise asemenea cazuri, evident că cei implicați, direct sau indirect, sau care au lăsat, prin inacțiunile sale, să se producă aceste fapte, cel puțin, trebuie să poarte o anumită răspundere.

Și, din păcate, chiar și în cadrul acestor dezbateri, am văzut cumva o politizare a acestui subiect. Cineva deja, din start, unii colegi dau vina pe Ministerul Afacerilor Interne, alți colegi dau, din start, vina pe Serviciul de Informații și Securitate, fără a ne aprofunda sau fără a analiza situația de facto.

Și, în acest context, este evident, propunerea... una din propuneri este să fie transmisă președinția acestei comisii unei fracțiuni neutre în Parlament. *(Gălăgie în sală.)*

A doua propunere este ca viitorii membri ai acestei comisii să iasă cu niște proiecte de acte legislative, care să... nu știu, să prevină, pe viitor, dacă nu să pedepsească, dar asta deja e competența Procuraturii, dar, cel puțin, să prevină, pe viitor, comiterea asemenea acțiuni și, evident, să încercați să nu politizați lucrările acestei comisii și să vă axați pe fenomen, și nu pe un caz anume.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Domnule Lebedinski,

Răspunsul, vă rog.

Domnul Adrian Lebedinski:

Da. Eu o să încerc să răspund la ambii colegi în același timp. Sigur că în cadrul comisiei, dar, iarăși, după ce va fi constituită ea, urmează să fie stabilit un plan: care persoane urmează să fie audiate, cine trebuie să fie cu rapoarte, ce documente trebuie să solicităm de la toate organizațiile, inclusiv cele de pe teritoriul Republicii Moldova și dacă, eventual, este... se confirmă că e plecat în Ucraina sau în alt stat, să solicităm și de la aceste state.

Cu referire la propunerea dumneavoastră, acesta și este sensul comisiei, ca noi, Parlamentul, să ieșim cu o poziție și cu un act legislativ, dacă este necesar, să modificăm careva acte normative, atunci să venim cu aceste propuneri. De aceea anume în acest spectru și mergem.

Dar cum a menționat domnul Furculiță, noi nu pretindem la președinția acestei comisii. De aceea înaintați, vă rog, cine considerați că este mai bun, lasă-l să vină să participe.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Domnule Plîngău,

A doua întrebare?

Domnul Dinu Plîngău:

Mai degrabă o precizare.

Este evident că... știți, toată istoria asta în jurul acestui judecător, indiferent ce-ar fi el... sau ce-ar fi comis în Ucraina, toată presa cunoaște, video pe Facebook o sumedenie cum este răpit. Instituțiile noastre, indiferent că sunt inteligente sau sunt din afacerile interne, nu știm, nu cunoaștem. După mine, ambele instituții poartă o responsabilitate și ambele instituții trebuie să suporte niște consecințe pentru ceea ce-au admis. Și, în rezultatul acestei comisii, este evident, că noi am avut răpiri în trecut, care... nimeni nu a răspuns, până la urmă, de răpirea profesorilor turci, de răpirea cetățenilor de trupele paramilitare din regiunea transnistreană, și asta este un lucru grav. Și dacă nu venim cu soluții, și dacă nu venim cu demisii concrete, cel puțin, măcar în cazul dat, eu mă tem că o să se repete și Republica Moldova o să fie într-un poligon de ăsta, în care nici un cetățean n-o să se simtă în siguranță.

Mersi mult.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Domnul Lebedinschi?

Da, vă rog.

Domnul Adrian Lebedinschi:

Vedem care vor fi rezultatele anchetei. Pentru că noi, până în prezent, suntem... fiecare din noi, suntem influențați de acea informație care este plasată în diferite surse media. Dar părerea mea că deputații în Parlament ar trebui să dețină informații din primele surse... pentru asta și sunt... vor fi delegați reprezentanți de la fiecare fracțiune, care pot să prezinte informația integrală, fiecare membru al fracțiunii, care este interesat de acest domeniu.

Și cred că noi trebuie să ieșim, până la urma urmei, cu o poziție unică, tot Parlamentul, să știm care, totuși, este rezultatul.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Am înțeles.

Următoarea întrebare – domnul Jizdan.

Domnul Alexandru Jizdan:

Da. Mulțumesc, doamnă Președinte.

Stimați colegi,

Care sunt capacitățile unei comisii de anchetă noi cunoaștem.

Mi s-ar părea mai corect, doamnă Președinte, dacă Comisia securitate națională, apărare și ordine publică, timp de o săptămână, ar invita toți responsabilii, și mă refer la ministrul afacerilor interne, șeful Serviciului de Informații și Securitate, pentru audieri în cadrul comisiei. Deoarece intuiesc că acum cei care vor fi invitați vor spune că încă nu au dus... nu au finalizat pe aceste investigații și oricum ea se va târăgăna. Și, peste o săptămână de zile, Comisia securitate națională să vină cu propunere. Deoarece noi, mi se pare că punem carul înaintea boilor. Nu am audiat încă pe nimeni din cei responsabili, dar deja creăm noi o comisie. Eu am mari dubii că comisia va fi în stare să aducă claritate.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Următoarea...

Domnule Lebedinschi,

Vreți să răspundeți?

Vă rog.

Domnul Adrian Lebedinski:

E foarte simplu. Comisia de anchetă are o... adică raportul Comisiei de anchetă are o valoare juridico-politică.

Raportul care va fi audiat în cadrul comisiei de specialitate, el nu se soldează cu nimic în afară de același proiect de Hotărâre a Parlamentului pentru ca să oficializeze aceste investigații, care vor fi efectuate. Și încă un plus, care este la formarea acestei Comisii de anchetă, este faptul că vor fi reprezentanți de la absolut toate fracțiunile și grupurile parlamentare existente în Parlament, lucru care nu este în cadrul... comisiei permanente.

De aceea nu împiedică nimănui acele fracțiuni, care aveți reprezentanți în comisia permanentă, să-i delegați în această comisie.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Domnul Adrian Lebedinski:

... și facem un lucru comun.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Este clară poziția.

Următoarea întrebare – domnul Candu.

Domnul Andrian Candu:

Doamnă Președinte,

Mai mult e o sugestie.

Dumneavoastră sunteți Președintele Parlamentului, ne reprezentați pe noi și instituția Parlamentului în Consiliul Suprem de Securitate. Și poate ar fi cazul ca să sugerați, să propuneți convocarea Consiliului Suprem de Securitate pe acest subiect, fiindcă... și Consiliul Suprem de Securitate, la fel, e o platformă pentru astfel de discuții, pe lângă ceea ce-o să facă comisia.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc de sugestie.

Următoarea întrebare – domnul Diacov.

Domnul Dumitru Diacov:

Doamnă Președinte,

Stimați colegi, *(Gălăgie în sală.)*

Eu n-am întrebare. Eu am o îndoială mare, că comisia asta, care se propune, o să se clarifice în ceva lucruri.

Eu sunt de acord, domnul Jizdan a spus o chestie foarte logică, să ducă chestia asta în comisie, în comisie să se examineze. Fiindcă Parlamentul oricum acum se vede că e împărțit în două tabere, unul o să dea vina pe acesta

și celălalt o să dea vina pe celălalt. Și o să facem concerte într-o temă foarte sensibilă, care privește, de fapt, autoritatea Republicii Moldova în zonă în orice caz.

De aceea eu sunt categoric împotriva ca noi să facem încă o comisie. Eu, în următorul Parlament, o să propun să facem o comisie mare și să examineze cu ce s-au ocupat toate comisiile acestea pe parcursul a doi ani de zile. (*Rumoare în sală.*) Că numai comisii facem și numai concerte facem pe fel de fel de teme. Mă iertați de expresie.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mă bucur că dumneavoastră sunteți optimist. (*Rumoare în sală.*)

Domnule Diacov,

Aveți a doua întrebare?

A, n-aveți nici o întrebare.

Domnule Furculiță,

Vă rog.

Încerc să merg pe fracțiuni, fiindcă...

Domnul Corneliu Furculiță:

Da. Doamnă Președinte,

Mulțumesc.

Deoarece, iarăși, ne apropiem de o oră, eu propun ca să finalizăm aici dezbaterile și să purcedem în continuare pe formarea componentei comisiei, ca să ne încadrăm în cadrul unei ore. Toate fracțiunile s-au expus, nu cred că două persoane de la fracțiune vor fi mult mai explicite, decât necesarul. Ca să ne încadrăm în timp, eu aș fi de părerea ca ar trebui să purcedem la formarea nemijlocită a componentei comisiei.

Doamna Zinaida Greceanîi:

108?

Cine este pentru, rog să votați.

Rog Comisia juridică, numiri și imunități, domnul Bolea.

Domnul Vasile Bolea:

Da. Vă mulțumesc, doamnă Președinte.

Înainte de a da citire raportului comisiei, totuși, pentru cei care pe viitor vor intra în componența acestei comisii este o sugestie, dacă vreți, în afară de responsabilii de la frontieră, SIS, Ministerul Afacerilor Interne, poate ar trebui să fie chemat și Ministerul Afacerilor Externe, ca și ei să dea o anumită claritate, deoarece s-a văzut din videouri că omul a fost ticsit, așa să spunem, în portbagajul unui automobil cu numere diplomatice. Și, în această ordine de idei, poate și Ministerul Afacerilor Externe va răspunde la

unele întrebări, dacă au fost invitați reprezentanții ambasadei? Sau cum de s-a întâmplat că automobilul unei ambasade a participat în toată această operațiune?

Mersi mult.

Stimați colegi,

Acum se dă citire raportului la proiectul de Hotărâre a Parlamentului Republicii Moldova cu privire la constituirea Comisiei de anchetă pentru elucidarea circumstanțelor presupusei răpiri a ex-judecătorului ucrainean Mykola Chaus, înregistrat sub nr. 100 din 7 aprilie 2021.

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Hotărâre a Parlamentului Republicii Moldova cu privire la constituirea Comisiei de anchetă pentru elucidarea circumstanțelor presupusei răpiri a ex-judecătorului ucrainean Mykola Chaus, înregistrat sub nr. 100 din 7 aprilie 2021, și comunică următoarele.

Proiectul de hotărâre este inițiativa legislativă a unui grup de deputați, înaintat în conformitate cu prevederile articolului 35 din Legea nr. 797 pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului, prin care se propune constituirea unei Comisii de anchetă pentru elucidarea circumstanțelor presupusei răpiri a ex-judecătorului ucrainean Mykola Chaus.

Comisia de anchetă își propune a antrena în activitatea sa toate autoritățile statului responsabile, a audia părțile și persoanele implicate și va prezenta Parlamentului, în termen de 60 de zile, raportul cu privire la elucidarea circumstanțelor presupusei răpiri a ex-judecătorului ucrainean Mykola Chaus.

În cadrul dezbaterilor, președintele Comisiei juridice, numiri și imunități a înaintat o propunere, susținută de membrii comisiei, în conformitate cu care Comisia de anchetă va prezenta Parlamentului, în termen de până la 60 de zile, raportul cu privire la elucidarea circumstanțelor presupusei răpiri a ex-judecătorului ucrainean Mykola Chaus.

Comisia juridică, numiri și imunități, cu votul unanim al membrilor prezenți (7 voturi „pentru”), propune plenului Parlamentului proiectul de Hotărâre a Parlamentului Republicii Moldova cu privire la constituirea Comisiei de anchetă pentru elucidarea circumstanțelor presupusei răpiri a ex-judecătorului ucrainean Mykola Chaus, înregistrat sub nr. 100, spre examinare și adoptare în cadrul ședinței în plen a Parlamentului.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Aveți întrebări.

Domnule Litvinenco,

Vă rog.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

În contextul discuției în cadrul comisiei, având în vedere că răpirea sau eventuala potențiala ieșire a domnului Chaus din Republica Moldova trebuie să fie încă examinată, pentru că lucrurile nu sunt clare. Dar este clar că atunci când a intrat domnul Chaus în Republica Moldova lucrul acesta s-a făcut în mod ilegal, au fost investigații de presă. De aceea într-un mod, mă rog.... într-o manieră constructivă eu propun un amendament la acest proiect de hotărâre a Parlamentului, prin care obiectul de activitate al comisiei să fie extins atât la intrarea domnului Chaus pe teritoriul Republicii Moldova, cât și la presupusa răpire, așa cum este indicat în proiectul care este prezentat.

De aceea, cu permisiunea domnului Bolea și chiar îl rog să solicite amendamentul, pentru că nu este de natură să schimbe conceptual proiectul, mai ales în condițiile în care, așa cum s-a expus și domnul Lebedinschi, și domnul Bolea, și cum am discutat noi în comisie, comisia va examina inclusiv aspectele legate de modul de intrare a domnului Chaus pe teritoriul Republicii Moldova.

Deci amendamentul este următorul. Deci titlul proiectului...

Domnul Vasile Bolea:

Domnule Litvinenco,

Dacă îmi permiteți înainte de a da citire amendamentului...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Acuși noi... Îl dați citire când îl supunem votului.

Haideți să ascultăm opinia comisiei.

Domnul Vasile Bolea:

Da, înainte de a da citire amendamentului dumneavoastră, vreau să comunic plenului Parlamentului că, într-adevăr, propunerea dumneavoastră ați vociferat-o în ședința Comisiei juridice, numiri și imunități, ea a fost supusă votului, nu a acumulat numărul necesar de voturi. Dar în contextul acestor discuții, deci este și logic, ca președintele acestei comisii pe viitor sau întreaga comisie să înceapă aceste investigații sau această anchetă începând din momentul când a intrat domnul Chaus în Republica Moldova, sub ce aspect a intrat. Deja, din câte eu înțeleg, de patru ani se afla pe teritoriul Republicii Moldova. Ce măsuri au fost întreprinse? Poate dumnealui a solicitat, nu știu, permis de ședere în Republica Moldova sau permis de muncă în Republica Moldova. Adică, toate aceste aspecte evident că ar trebui să fie elucidate de către comisie, nu numai ultimul aspect al ieșirii dânsului forțate de pe teritoriul Republicii Moldova.

Dar, poftim, încă o dată reiterez că comisia nu a susținut acest amendament, dar dumneavoastră puteți să-l supuneți votului...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Vă rog să fiți atenți, acuși o să supun votului amendamentul domnului Litvinenco, care îl dă acum citire.

Vă rog să fiți atenți.

Fiindcă cu toții sunteți foarte sustrași.

Domnule Litvinenco,

Vă rog.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Cu atât mai mult ar fi justificată susținerea propunerii, pentru că în presă s-a scris că în 2016 domnul Chaus a ajuns în Republica Moldova grație unui dil, unei înțelegeri dintre Plahotniuc și fostul Președinte Poroșenko și cred că este necesar de a fi examinat și acest aspect.

Așa. Deci titlul proiectului va avea următorul cuprins: „Cu privire la constituirea Comisiei de anchetă pentru elucidarea circumstanțelor intrării în Republica Moldova și a presupusei răpiri a ex-judecătorului ucrainean Mykola Chaus”.

Eu le dau cred că pe toate citire, pentru că toate se circumscriu cumva unei singuri idei.

Articolul 1 va avea următorul cuprins: „Se constituie Comisia de anchetă pentru elucidarea circumstanțelor intrării în Republica Moldova și a presupusei răpiri a ex-judecătorului ucrainean Mykola Chaus în următoarea componentă.”

Și ulterior deja este proiectul propus.

Și articolul 2 va avea următorul cuprins: „Comisia de anchetă va antrena în activitatea sa autoritățile statului responsabile, va audia părțile și persoanele implicate și va prezenta Parlamentului în termen... mă rog, de până la 60 de zile, cum a propus comisia, raportul cu privire la elucidarea circumstanțelor intrării în Republica Moldova și a presupusei răpiri a ex-judecătorului ucrainean Mykola Chaus.”

Rog susținerea acestor amendamente.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Vă rog... vă rog să vă calmați.

Supun votului amendamentul expus de către domnul Litvinenco și care nu a fost susținut de către Comisia juridică, numiri și imunități.

Cine este pentru, vă rog să votați.

Numărătorii,

Vă rog, rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 0.

Sectorul nr. 2 – 6.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Sectorul nr. 3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 22.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 22.

Cu 28 de voturi, nu a întrunit numărul necesar de voturi.

Mai departe.

Următoarea întrebare – domnul Slusari.

La raportul comisiei, vă rog.

Domnul Alexandru Slusari:

Da, desigur.

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Stimați colegi,

„Platforma DA” sincer dorește ca activitatea acestei comisii, cu toată ironia și scepticismul, să fie totuși una credibilă. Noi până acum am văzut în jurul acestei probleme mult populism, mult ping-pong politic, acuzații geopolitice. Dar, până la urmă, cea mai mare problemă e securitatea cetățenilor, indiferent de etnie, religie și convingeri politice.

Iată de ce întrebarea și o sugestie. Noi insistăm ca totuși să fie proiectul Hotărârii privind răpirea... examinarea răpirii ex-judecătorului ucrainean Mykola Chaus și, cel puțin, haideți să includem profesorii turci și punem aici punct.

Vă spun de ce, că iarăși noi recent am auzit foarte multe declarații și declarația hazardată a lui Igor Dodon că mai că acești profesori singuri n-au cerut să fie expulzați. Au fost conduși în avion, le-au turnat ceai, nu știu ce. Și a fost o declarație foarte neinspirată, așa mai moale să spun.

Și, în acest context, cum credeți, dacă susțineți ideea să extindem până la elucidarea circumstanțelor răpirii profesorilor turci?

Și încă o dată reiterăm poziția „Platformei DA”, că noi considerăm că pentru credibilitatea comisiei ar fi bine ca conducerea acestei comisii să fie atribuită „Platformei DA”.

Domnul Vasile Bolea:

Nu, referitor la cine va conduce această comisie, își va expune prin vot plenul poziția. Referitor la profesorii turci, din câte noi cunoaștem, sunt niște informații care nu trebuie să fie dovedite. Aceste circumstanțe au fost elucidate în cadrul unor dosare penale. Și deja sunt persoane care au fost condamnate, dacă eu nu greșesc, în acest caz, cât în Republica Moldova, atât și Republica Moldova la Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

Ce să mai investigăm în această ordine de idei, nu știu. Poate dumneavoastră, dacă vreți să investigați ceva suplimentar în acest aspect, în această situație, poate veniți dumneavoastră cu vreo inițiativă legislativă în acest sens.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, mulțumesc.

Domnule Slusari,

A doua întrebare?

Domnul Alexandru Slusari:

Da, doamnă Președinte.

Eu am vrut să reiterez că ceea ce noi am văzut în acea anchetă nu a fost altceva decât o farsă. Și toți au rămas cu iz amar. Că a fost găsit un „strelcinic”, care încă și a plătit o mică amendă și acum șade bine mersi.

Și dacă vorbiți de investigare, nu văd nici o problemă, că aceleași întrebări în cadrul rapoartelor la SIS, la MAI, la alte servicii speciale noi o să le punem și referitor la situația cu răpirea profesorilor turci.

Și să găsim, și să prezentăm publicului și societății mai multe informații despre acel caz de rezonanță.

Și de atâta insist ca să fie pus la vot amendamentul, ca să extindem activitatea acestei comisii, cel puțin. Da, eu înțeleg că trebuie să fie nu toate cazurile de rezonanță, că trebuie să fim concreți. Dar, cel puțin, profesorii turci să fie incluși.

Domnul Vasile Bolea:

Domnule Slusari,

Amendamentul dumneavoastră va fi expus votului. Dar dacă dumneavoastră considerați că fostul director al Serviciului de Informații și Securitate este un simplu „strelcinic”, OK, să fie și așa.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, vă mulțumesc.

Domnul Alexandru Slusari:

Bine mersi.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc.

Supun votului amendamentul propus de către domnul Slusari privind extinderea activității comisiei și pentru ceea ce ține de profesorii turci.

Cine este pentru, vă rog să votați.

Nu a întrunit numărul necesar de voturi.

Următoarea întrebare – domnul Repeșciuc.

Domnul Grigore Repeșciuc:

Doamnă Președinte,

Mulțumesc.

Dacă puteți să-mi permiteți, să am vreo câteva propuneri. Și clar că o mică declarație.

Stimați colegi,

O să vă răpesc două minute. Acea ce s-a întâmplat zilele trecute în Chișinău este ceva ieșit din comun. Iar lipsa de reacție din partea autorităților responsabile doar ridică mari semne de întrebare privind capacitatea statului nostru de a le asigura cetățenilor cele mai elementare norme de siguranță.

Un om a fost răpit în plină zi în centrul capitalei de un grup de persoane înarmate. În primul rând, este strigător la cer și de neconceput faptul că am ajuns să trăim timpul, în care persoanele pot fi răpite în plină stradă.

În același timp, ne îngrijorează modul în care este gestionat cazul ex-judecătorului Chaus de către autoritățile noastre. Astăzi, cei care au trebuit să ne ofere răspunsuri nu ne dau explicații, tac. Iar această tăcere lasă loc de interpretări și ne aruncă și mai mult în ceață.

O altă nedumerire este tăcerea suspectă a doamnei Președinte Maia Sandu. Aceasta în condițiile în care cu puțin timp în urmă îi oferea asigurări Președintelui ucrainean Vladimir Zelenskii că Moldova va oferi sprijin în extrădarea judecătorului ucrainean. Or, ceea ce a urmat vine în contradicție cu procedurile legale și uzanțele diplomatice.

Cred că este firesc să întrebăm, de ce până acum nu a fost convocat Consiliul Suprem de Securitate. Răpirea unui om în plină stradă de către agenții unor servicii secrete străine este o problemă care ține direct de securitatea statului.

Ce fac serviciile noastre de contraspionaj? Pentru că dacă de acest caz nu s-a știut, înseamnă că avem breșe mari în sistemul nostru de securitate și apărare.

Pe de altă parte, era necunoscută... era necesară convocarea ambasadorului Ucrainei în Republica Moldova pentru a explica, cum a fost posibilă transportarea unei persoane sechestrată în portbagajul unei mașini din dotarea misiunii diplomatice? Și care a fost rolul ambasadei în toată această operațiune?

Ceea ce s-a întâmplat însă în acest caz reprezintă o încălcare flagrantă a dreptului omului, un atentat la viața și integritatea persoanei.

Prin urmare, vom vota în favoarea formării acestei comisii. Pe de o parte, este important să înțelegem mai bine ce s-a întâmplat. Pe de altă parte, să aflăm cine sunt vinovați și să acționăm în consecință.

Sper să facem... sper că fiecare dintre colegii din această sală este de acord cu faptul că acest caz nu poate fi trecut cu vederea și vor susține acest demers.

Ne este clar că Platforma „Pentru Moldova” și Partidul politic „ȘOR” vor susține formarea acestei comisii.

Vă mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Următoarea întrebare – domnul Reniță.

Domnul Iurie Reniță:

Domnule Bolea,

Voiam să vă solicit, dacă v-ați documentat suficient de bine vizavi de numele de familie al persoanei. Am observat că figurează: unul îi Chauș, al doilea – Caus, al treilea – Chaos. Spuneți-ne, vă rog, este vorba de o persoană sau de mai multe? V-ați documentat la sigur? Cum figurează în documentele oficiale el în Republica Moldova?

Mulțumesc.

Domnul Vasile Bolea:

Exact așa cum este scris în proiectul de hotărâre.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Lebedinschi? Nu.

Următoarea întrebare – doamna Ciobanu.

Doamna Maria Ciobanu:

Îmi pare rău că sunt nevoită să-l contrazic pe colegul meu, domnul Slusari. Dar eu nu cred că cineva din... un deputat din Frațiunea parlamentară „Platforma DA” trebuie să dețină președinția acestei comisii. Eu cred că domnul Gațcan este cea mai indicată persoană. *(Aplauze.)*

Domnul Mihail Popșoi:

Cubreacov consultant expert. (Râsete în sală.)

Doamna Zinaida Greceanîi:

Am terminat cu hazurile de necaz.

Domnule Bolea,

Vă rog să propuneți... să înaintăm cu acest subiect.

Domnul Vasile Bolea:

Da, doamnă Președinte.

Eu vă mulțumesc.

Conform proiectului de hotărâre, se propune ca, nominal, comisia să fie constituită... numeric, cer scuze, din 9 deputați. Trebuie fracțiunile să propună, reieșind din proporționalitatea reprezentării în Parlament, să delege deputați în această comisie și, după aia, să fie ales președintele, vicepreședintele, secretarul acestei...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Ce revine numeric la fracțiuni, vă rog?

Noi deja avem o experiență oarecare.

Domnul Vasile Bolea:

Trei – socialiștii și restul câte unul. *(Râsete și gălăgie în sală.)*

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

A fost propus ca numeric să fie câte... să fie 9 membri în această comisie.

Cine este pentru această propunere, 9 membri, rog să votați.

Majoritatea. Se acceptă 9 membri.

Acum numeric.

Vă rog, Frațiunea Partidului Socialiștilor... nominal.

Domnul Corneliu Furculiță:

Domnul Lebedinschi, îl propunem în calitate de vicepreședinte al acestei comisii, domnul Novac și domnul Gagauz.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Novac, Gagauz.

Frațiunea Partidului Democrat.

Domnul Diacov. *(Gălăgie în sală.)*

Domnul Dumitru Diacov:

Deși am spus că nu votez, dar îl delegăm în comisie pe domnul Jizdan.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnul Jizdan.

Grupul „PRO MOLDOVA”.

Domnul Andrian Candu:

„PRO MOLDOVA” îl delegă pe Vladimir Cebotari.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Cebotari.

Fracțiunea Partidului „ȘOR”.

Doamna Marina Tauber:

Stimată doamnă Președinte,

Stimați colegi,

Noi solicităm să fie delegate două persoane, din partea Platformei „Pentru Moldova” și din partea Frațiunii Partidului „ȘOR”, și aceste persoane, nominal, o să fie domnul Repeșciuc și domnul Fotescu.

Domnul Vasile Bolea:

Nu, unu și unu. *(Gălăgie în sală.)*

Doamna Zinaida Greceanîi:

Repeșciuc.

Fracțiunea „PAS”.

Da, domnule Popșoi, vă rog.

Domnul Mihail Popșoi:

Fracțiunea „PAS” îl propune pe domnul Nantoi.

Dar insistăm, în calitate de președinte, să fie domnul Gațcan și consultant expert să-l invitați pe domnul Cubreacov.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da.

Fracțiunea „Platforma DA”.

Domnul Alexandru Slusari:

Noi îl propunem pe domnul Vasile Năstase. Și dat fiind faptul că domnul Gațcan n-a fost inclus în lista comisiei, noi îl propunem pe domnul Vasile Năstase în funcția de președinte al comisiei. *(Gălăgie și râsete în sală.)*

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați...

De obicei, mie nu tare îmi vine a râde în acest Parlament.

Domnul Vasile Bolea:

Dar secretar nimeni nu vrea să fie în această comisie.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Dar de data asta am zâmbit și eu.

Stimați colegi,

Nominal, au fost propuși...

Haideți să văd dacă sunt 9 membri... exact 9 membri.

Nominal, au fost propuși: domnul Lebedinschi, domnul Novac, domnul Gagauz, domnul Jizdan, domnul Cebotari, domnul Fotescu, domnul Repeșciuc, domnul Nantoi, domnul Vasile Năstase – 9 membri.

Cine este pentru ca aceste 9 persoane... 9 deputați să intre în componența comisiei, rog să votați.

Majoritatea. (*Rumoare în sală.*)

Acum, stimați colegi, ca de obicei, în comisie trebuie să votăm propunerea de președinte. În calitate de președinte, n-am auzit alte propuneri relevante, decât, în calitate de președinte, a fost propus domnul Vasile Năstase.

Cine este pentru, rog să votați.

Da. Mulțumesc.

Domnul Năstase – președinte.

În calitate de vicepreședinte, a fost propus domnul Lebedinschi.

Cine este pentru, rog să votați.

Majoritatea.

Domnul Lebedinschi – vicepreședinte.

Și n-a făcut nimeni propunerea în calitate de secretar.

Domnul Vasile Bolea:

Poate decanul de vârstă, domnul Nantoi? (*Rumoare în sală.*)

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi...

Fracțiunile,

Vă rog să vă expuneți, fracțiunile.

Are cineva propuneri?

Domnule Furculiță,

Vă rog.

Domnul Corneliu Furculiță:

Îl propunem pe domnul Novac.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

A fost propunerea ca domnul Novac să fie secretar al acestei comisii.

Cine este pentru, rog să votați.

Majoritatea.

Stimați colegi...

Domnul Vasile Bolea:

Și acum trebuie să supunem votului în întregime proiectul de hotărâre...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Acum se supune votului, în întregime, proiectul Hotărârii nr. 100 din 7 aprilie 2021.

Cine este pentru, rog să votați.

Majoritatea voturilor.

Declarațiile despre interese, lipsa conflictului de interese? (*Voci nedeslășite din sală.*)

Da.

Domnule Bolea,

Mulțumesc.

Vă rog, declarațiile privind lipsa conflictului de interese în plenul Parlamentului.

Domnule Năstase,

Vă rog.

Domnul Vasile-Andrei Năstase:

Declar pe propria răspundere că nu am nici un conflict de interese în cadrul acestei comisii.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc.

Domnule Lebedinschi,

Vă rog.

Domnul Adrian Lebedinschi:

Declar că nu cunosc circumstanțe, care ar fi în conflict de interese cu componența mea... prezența mea în această comisie.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Domnul Novac.

Domnul Grigore Novac:

Declar pe propria răspundere că nu am nici un conflict de interese vizavi de această comisie și subiectul comisiei.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Domnul Gagauz.

Domnul Fiodor Gagauz:

Declar pe propria răspundere că nu am nimic împotriva despre participarea la comisie.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Domnul Jizdan.

Domnul Alexandru Jizdan:

Declar pe propria răspundere că nu am conflict de interese pe acest subiect.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc.

Domnul Cebotari.

Domnul Vladimir Cebotari:

Declar pe propria răspundere lipsa conflictelor de interese pe acest subiect.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc.

Domnul Fotescu.

Domnul Vadim Fotescu:

Заявляю под личную ответственность, что у меня отсутствуют конфликты интересов для работы в комиссии по субъекту.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnul Repeșciuc.

Domnul Grigore Repeșciuc:

Declar lipsa conflictului de interese în comisia dată... în furtul ex-judecătorului Chaus.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Domnul Nantoi. *(Voce nedeslușită din sală.)*

Domnul Oazu Nantoi:

Declar pe propria răspundere că nu mă aflu în situație de conflict de interese pentru a activa în această comisie.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

La lucru, membrii comisiei.

Iar noi ne ducem la pauză până la 13.20.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Doamna Zinaida Greceanîi:

Vă rog să reveniți la locurile de muncă. Inclusiv cei care încă nu sunt în sală.

Stimați colegi,

Vă rog să vă ocupați locurile.

Că parcă am numărat că suntem 51, dar trebuie să vedem la sigur.

Dmitrii Gheorghevici,

Вы где? *(Voce nedeslușită din sală.)*

Nu, aderați-l. Care-i problema? *(Rumoare în sală.)*

Stimați colegi,

Continuăm examinarea ordinii de zi.

Următorul subiect de pe ordinea de zi este proiectul nr. 91 din 20 martie 2021.

Din partea autorilor – domnul Burduja.

Domnul Petru Burduja:

Mulțumim, doamnă Președinte.

Stimați colegi deputați,

Spre atenția dumneavoastră se propune proiectul de Lege cu nr. 91, care, mai practic, este cunoscut sub proiectul de Lege de anulare a Legii miliardului.

De fapt, cunoașteți foarte bine istoria acestei legi și vreau să reiterez câteva părți componente, fapt ce a adus la inițierea acestui proiect de lege repetat.

Primul lucru este că la momentul când a fost aprobată legea în 2016 n-au fost luați în considerare și pașii premergători până la aceasta, mă refer și la anii 2014, 2015, când a fost trecută această povară pe seama Guvernului, acceptată undeva cu votul majorității membrilor de Guvern, deci nu s-a ținut cont care vor fi urmările economice în țară, ca urmare a procedurii de emitere și implementare a acestor obligațiuni. Mai departe. Nu s-a ținut cont și de urmările sociale care vor avea ca impact, dat fiind faptul trecerii acestei datorii pe umerii bugetului de stat.

O altă întrebare este că aceasta se argumentează prin aceea că anual suma acestor obligațiuni crește și, totodată, ea îngustează posibilitățile Executivului de a veni, mă refer din punct de vedere bugetar, cu anumite proiecte sociale, proiecte economice.

Mai mult decât atât, aceasta a fost și este o tendință de majorare a datoriei de stat ca urmare a transmiterii acestei poveri de către Banca Națională a Moldovei.

Acesta este primul punct.

Punctul al doilea, la care vrem să facem referire, este faptul că prin aprobarea acestei legi se încurajează asemenea practici condamnabile, dacă se poate să le spunem, pentru că ele trebuie să fie condamnate, și se utilizează banii publici în cu totul alte direcții, după părerea noastră, iresponsabile. Pentru că iresponsabilitatea, de fapt, vine de la acele organe care au permis ca lucrul acesta să se întâmple la momentul până la aprobarea acestei legi.

Și al treilea, cu părere de rău, este în esență, de fapt, o modalitate prin care acest furt, de fapt, a fost transmis ca povară pe bugetul de stat, adică pe umerii cetățenilor.

Având în vedere faptul că în condițiile actuale de criză acută, provocată de restricțiile impuse, inclusiv de pandemia virusului COVID, aceste surse care, de fapt, vin să facă față obligațiunilor unor furturi care au avut loc din sistemul bancar ar putea fi folosite, de fapt, pentru sectorul economic și pentru mai multe proiecte sociale, care sunt arhiimportante astăzi, și cineva din colegii noștri chiar a făcut referire, inclusiv de ce nu și pe sistemul medical al Republicii Moldova.

De aceea venim cu rugămintea, din partea grupului de autori, de a susține și a adopta acest proiect de lege.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Aveți întrebări.

Prima întrebare – domnul Alaiba.

Domnul Dumitru Alaiba:

Mersi mult.

Noi și în comisie, domnule Burduja, am discutat acest subiect, dar, din păcate, fără succes. Dumneavoastră, fiind președinte al comisiei inclusiv, al Comisiei economie, buget și finanțe, adică oleacă economist, puteți, totuși, câteva chestii tehnice să ne explicați?

Noi, anul acesta, avem de emis 7–8 miliarde de lei, dacă nu greșesc, hârtii de valoare de stat. Cum această inițiativă pe care o propuneți o să afecteze iată rata la care noi o să ne împrumutăm de la băncile comerciale? Pentru că, vă amintesc, în 2015 noi ne împrumutam, Guvernul, cu 24% anual. Cum o să afecteze această inițiativă prețurile de consum, inflația, rata dobânzii la împrumuturile cetățenilor, prețurile la energia electrică, la gazele naturale, prețurile la produse de la fructe la carne, la medicamente ș.a.m.d.? Ne puteți da, iată... totuși, e o lege serioasă, dumneavoastră sunteți un om serios, dețineți o funcție serioasă, dați-ne tehnicalități, dați-ne, vă rog, nu lirică de blogher, mă iertați de expresie, dar dați-ne parametri clari în care noi înscriem în cadrul macroeconomic iată această lege, această inițiativă pe care a doua oară o propuneți.

Domnul Petru Burduja:

Da, mulțumesc foarte frumos, domnule deputat.

N-am să fac referire la calificările pe care le dați. Ele sunt ale dumneavoastră. Dar vreau să spun că prin esență, prin întrebarea dumneavoastră, de fapt, ați răspuns însuși dumneavoastră. Pentru că emiterea suplimentară a obligațiunilor se va diminua cu 0,6 miliarde de lei. Și aceasta deja va fi bine pentru cetățenii Republicii Moldova.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Alaiba,

Aveți a doua întrebare?

Domnul Dumitru Alaiba:

Eu sunt în absolut dezacord.

Bine, dumneavoastră o numiți... spuneți că anulați Legea miliardului. Dumneavoastră anulați furtul miliardului prin această lege? Aceasta-i o mare speculație, însuși felul în care numiți această lege.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Vă rog.

Domnul Petru Burduja:

Am înțeles, domnule deputat.

Deci, de fapt, este vorba de abrogarea Legii nr. 235 din 03.10.2016, care a fost aprobată privind emisiunea obligațiunilor de plată derivate din garanțiile de stat nr. 807 din 17.11.2014 și nr. 101 din 01.04.2015.

Eu am făcut referire la prezentarea proiectului, că anume în acele perioade a fost primită decizia de a transpune această povară a furtului miliardului pe umerii cetățenilor. Și ca să separăm aceste două probleme. Deci este problema furtului, unde trebuie pedepsiți cei care au adus aceste prejudicii și îtorși banii. Și doi. Trebuie de scos aceasta de pe umerii cetățenilor. Pentru că am spus în prezentarea proiectului, că fac referire la câteva momente foarte importante, pe de o parte.

Care sunt consecințele acestei legi atunci când au fost aprobate și acelor hotărâri care au fost aprobate?

Doi, am spus că facem o practică, prin care generațiile noastre viitoare pot proceda la fel.

Și trei, am spus că în cele din urmă aceasta ar prezenta, de fapt, în esență o modalitate de a schimba dintr-un sector netransparent, mă refer la acțiunile de furt al banilor, în umerii cetățenilor. Iată care este în esență. Sper că ați citit proiectul de lege și...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, mulțumesc.

Următoarea întrebare – domnul Slusari.

Domnul Alexandru Slusari:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Eu folosesc patru minute, pentru că n-am să am a doua întrebare.

„Platforma DA” a considerat și consideră că, în 2016, aceea ce s-a întâmplat cu această lege, asumarea de răspundere de atunci, a fost o mare, mare, mare greșeală. Să nu spunem greșeală criminală.

Noi toată perioada, marea majoritate a deputaților „Platformei DA” pledează pentru anularea acestei legi. Doar că un scurt istoric. În tot anul 2020, „Platforma DA” tot venea la Comisia economie, buget și finanțe ca măcar moratoriu să introducem pentru acest proiect de... pentru această lege.

Și fiecare dată răspunsul de la fostul președinte a fost: „Alexandru, tu ce nu înțelegi, aceasta-i distrugerea sistemului financiar-bancar? Tu ce nu

înțelegi, statul nu poate să refuze să plătească pe obligațiuni? Ce ieși tu cu populismul?”

Iată a trecut un an și ceva. Și, pe 16 decembrie, într-o veselie, voi ați aprobat în două lecturi, în cinci minute, această lege. Și ați dat în „ștangă” pe urmă în Curtea Constituțională. A fost, din punctul meu de vedere, un PR politic.

Și dacă voi vreți să repetați același lucru acum, este foarte important să înțelegem. Și aici îi întrebarea mea care este de bază, dacă propuneți acest proiect acum în prima lectură sau iar în trei-patru lecturi?

Că de ce vă întreb? Întrucât, dacă există măcar un gram de seriozitate în intențiile autorilor proiectului, atunci haideți să votăm proiectul în prima lectură.

După aceasta, foarte responsabil, chemăm reprezentanții Băncii Naționale, Ministerului Finanțelor, partenerii noștri externi. Să ascultăm argumentele lor. Am și eu argumentele mele, că nu văd mare tragedie. Și nu este comparabil aceasta cu încercarea de a pune mâna pe rezervele naționale, care sunt acum de 4 miliarde. Nu văd aici mare problemă. Avem noi argumente, au și ei argumente. Facem o discuție civilizată. Și după aceasta, în funcție de discuție, ne gândim cum procedăm.

Dar dacă scopul este iarăși să fluturați zece minute, cum atunci pe 16 decembrie, că noi am anulat legea. Și după aceasta să fie decizia următoare a Curții Constituționale, așa și spuneți, că aveți nevoie de... după un an jumătate de târăgănare, aveți nevoie de PR politic.

Iată eu repet întrebarea. Propuneți acest proiect pentru două lecturi azi sau pentru o singură lectură, prima lectură? Și după aceasta discutăm punctual, civilizată și profesional pe acest subiect?

Domnul Petru Burduja:

Da, mulțumesc, domnule deputat.

Foarte corectă întrebare ați pus. Deci ca să vă răspund complex, în „ștangă” au dat-o cetățenii, nu noi ca inițiatori. Pentru că a fost anulată, de fapt, legea de care spuneți dumneavoastră pe 16 decembrie, dar nu a fost anulată voința cetățenilor. Una la mână.

Doi, desigur că astăzi va fi, este propusă pentru prima lectură, doar că puțină răbdare, să citim raportul comisiei. Aceasta este problema.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, mulțumesc.

Următoarea întrebare – domnul Candu.

Domnul Andrian Candu:

Stimate domnule Burduja,

Eu cunosc că în echipa Partidului Socialiștilor sunt buni specialiști în economie. Și, dacă e să facem diferența între populism și profesionalism, aș vrea să vă adresez o întrebare pur profesionistă.

Dumneavoastră știți foarte bine că acea lege pe care dumneavoastră astăzi vreți să o abogați, ea, de fapt, reglementează garanțiile de stat pentru împrumutul care a fost dat de Banca Națională. Și această garanție a fost făcută prin emiterea hârtiilor de valoare de stat, care astăzi se află în posesia Băncii Naționale.

Vreau să vă întreb strict profesionist. După aprobarea acestei legi în două lecturi, acele garanții și acele hârtii de valoare de stat, oferite de Ministerul Finanțelor Băncii Naționale, vor fi anulate sau nu?

Domnul Petru Burduja:

Îi tot?

Da, mulțumesc foarte frumos pentru această întrebare

Deci, în primul rând, vreau să reiterez faptul că noi cunoaștem foarte bine istoricul adoptării acestei legi. Și înțelegem, de fapt, și dedesubturile care au fost la aprobarea acestei legi.

Într-adevăr, domnul deputat care a adresat întrebarea până la dumneavoastră, el s-a referit foarte bine. La lectura a doua o să invităm și o să găsim și alte alternative, pentru că ele sunt. Și dumneavoastră cunoașteți foarte bine că ele sunt și care ele sunt. Și vom aproba.

Mai mult decât atât, cei care au solicitat trecerea acestei poveri pe umerii bugetului, apar două întrebări față de ei, foarte principiale. Unu, de ce au permis, ca acești bani să iasă din țară?

Și doi, de ce au avut atâta, nu știu cum să spun, ca să nu greșesc, să nu obijduiesc pe nimeni, dar aș spune așa cinism ca să găsească ca formulă: anume pe umerii cetățenilor. Aceasta este poziția.

Și vă asigur că ei dispun de instrumente suplimentare, pentru a acoperi aceste obligațiuni.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Candu,

A doua întrebare.

Domnul Andrian Candu:

N-am înțeles răspunsul la prima. Potrivit practicilor parlamentare și Regulamentului Parlamentului, atunci când se votează în prima lectură, se votează conceptul unui proiect de lege. Conceptul pe care l-ați prezentat astăzi în acest proiect de lege este abrogarea legii din 2016.

Vreți să vă referiți că în lectura a doua se va schimba ceva și, eventual, nu se va mai abroga acea lege sau că vor fi găsite soluții cum să fie garantat împrumutul de la Banca Națională?

Fiindcă cam se bat cap în cap. Dacă noi astăzi sau astăzi plenul Parlamentului votează în prima lectură, nu prea poți să deviezi pentru a doua lectură prea mult de la conceptul aprobat în prima lectură.

Și doar ca precizare, Guvernul bănuiesc că n-a dat aviz. Și știți foarte bine că în cazul de față ar trebui să existe și un aviz. Și dacă ați fost sau nu familiarizați cu decizia Curții Constituționale la acest subiect?

Doamna Zinaida Greceanîi:

Vă rog, domnule Burduja.

Domnul Petru Burduja:

Mulțumesc, domnule deputat.

Eu așa înțeleg că dumneavoastră veți susține acest proiect de lege. Da, într-adevăr, am citit decizia Curții Constituționale, absolut tot textul acestei decizii.

Și de aceea am socotit că sunt obligat, cel puțin, ca deputat, ca fracțiune, suntem obligați să apărăm interesul oamenilor, de aceea și am venit cu acest proiect de lege. Pentru că am spus: poate fi anulată o lege, dar nu și voința cetățenilor. *(Gălăgie în sală.)*

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Următoarea întrebare – domnul Furculiță.

Domnul Corneliu Furculiță:

Probabil, nu există nici un partid politic în țară, cu atât mai mult sau sunt sigur că în acest Parlament nu există un partid politic, care în programul său și alegătorilor nu a promis că nu va face tot posibilul pentru a anula Legea miliardului. De aceea vă îndemn să votăm această lege. Și asigur antevorbitorii, care au fost... care ne-au întrebat despre intențiile noastre. Da, sunt intenții foarte serioase. Vom respecta procedura strict, astfel încât să nu fim atacați la Curtea Constituțională pe respectarea procedurilor. Și sper foarte mult că, de această dată, nu vor fi eroi, care se vor duce la Curtea Constituțională.

Sper foarte mult că Președintele țării va promulga această lege. De aceea vă asigur de intențiile serioase ale Frației Partidului Socialiștilor și ale autorilor. Și îndemn să vă îndepliniți promisiunile către cetățeni, toți care ați făcut aceste promisiuni, și să votați legea în prima lectură.

Perfectăm, lucrăm asupra ei, încât să fie bună și necesară pentru votarea în lectura a doua, și să purcedem la muncă. *(Gălăgie în sală.)*

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Eu la toți le-am dat voie să grăiască fiecare ce știe.

Următoarea... *(Voce nedeslușită din sală.)*

Domnul Slusari tot a făcut declarație. Patru minute i-am dat voie.

Domnule Munteanu,

Întrebarea dumneavoastră.

Domnul Igor Munteanu:

Mulțumesc.

Stimate domnule președinte al comisiei,

Atunci când ați decis să sprijiniți această inițiativă, dumneavoastră ați consultat Banca Națională? Dumneavoastră știți care sunt pozițiile lor, care sunt foarte rezervate și chiar ostile față de acest proiect de lege. Ei numesc încercare de decapitalizare a Băncii Naționale. Iar partenerii de care noi depindem, în toamnă, ar trebui să avem acces la jumătate de miliard de dolari pentru nevoile de dezvoltare ale Republicii Moldova. *(Gălăgie în sală.)*

Prin această încercare ușoară de a reveni la Legea miliardului... la abrogarea Legii miliardului, dați cu piciorul la posibilitatea de recuperare, prin ajutorul pe care noi îl așteptăm din partea Fondului Monetar Internațional și din partea Uniunii Europene.

Doi. Mie mi se pare oarecum nelogică încercarea de a vota. Haideți să votăm cu toții, pentru că asta ne cere cetățeanul, în prima lectură, ca, la a doua lectură, să facem amendamentele necesare pentru ca toată lumea să fie împăcată. Dacă noi aprobăm în prima lectură, după asta nu este cale de întoarcere. Ori vă veți trezi din nou în fața Curții Constituționale, care va repeta neconstituționalitatea acestui proiect de lege, ori vom merge din nou într-o campanie masivă populistă pentru a face lucruri, care vor afecta puternic stabilitatea macrofinanciară a Republicii Moldova.

Dumneavoastră, mai ales ca președinte al Comisiei economie, buget și finanțe, vă imaginați care sunt consecințele?

Și a doua întrebare dintr-o dată pot să v-o întreb. Cât s-a recuperat până în acest moment din această fraudă a secolului în Republica Moldova? Putem noi oare să presupunem că acest proiect de lege, odată adoptat, va accelera investigarea și recuperarea banilor?

Doamna Zinaida Greceanîi:

Vă rog.

Domnul Petru Burduja:

... Mulțumesc foarte mult.

Mai ales pentru faptul că ați adresat ambele întrebări. Deci dacă să ne referim la cifre, au mai rămas încă vreo 17 miliarde de restituit din 25, ca să înțelegeți că-s pe umerii cetățenilor.

Da, domnule deputat, într-adevăr, am studiat foarte minuțios istoricul acestor acțiuni și vreau să spun, cu regret, am constatat câteva lucruri foarte dureroase pentru noi, pentru Republica Moldova. Unul este că, prin toată avalanșa asta, am pierdut o bancă de stat, care era un instrument foarte bun pentru statul Republicii Moldova, pentru cetățenii Republicii Moldova. Și doi. În toată harababura asta, s-a mai pierdut și un miliard încă. Iată ce constatări, de fapt, s-au stabilit. *(Gălăgie în sală.)*

Și dumneavoastră cunoașteți foarte bine, în 2019, atunci când am ascultat raportul Băncii Naționale, dumneavoastră erați președinte al comisiei atunci, și am discutat cu dumneavoastră că astăzi constatăm că Republica Moldova nu are nici o bancă în care să aibă capital majoritar cetățenii Republicii Moldova sau statul Republicii Moldova. Iată care sunt constatările, de fapt.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc.

Domnule Burduja,

Vă rog să prezentați raportul Comisiei economie, buget și finanțe.

Domnul Petru Burduja:

Da. Mulțumim.

Stimată doamnă Președinte,

Stimați colegi deputați,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege privind abrogarea Legii nr. 235 din 3 noiembrie 2016 privind emisiunea obligațiunilor de plată derivate din garanțiile de stat nr. 807 din 17 decembrie 2014 și nr. 101 din 1 aprilie 2015, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă, și comunică următoarele.

Potrivit notei informative, proiectul de lege are drept scop eliminarea presiunii fiscale suplimentare asupra populației și economiei Republicii Moldova, utilizarea eficientă și în interesul cetățenilor a resurselor financiare acumulate de stat sub formă de taxe și impozite, neadmiterea majorării substanțiale a datoriei de stat.

Menționăm că avizul Guvernului Republicii Moldova pe marginea acestui proiect de lege, într-adevăr, lipsește.

În rezultatul dezbaterilor proiectului de lege, Comisia economie, buget și finanțe nu a întrunit numărul necesar de voturi pentru aprobarea acestuia (5 voturi „pro”, 2 voturi „abțineri” și 1 vot „împotriva”). Respectiv, aprobarea acestuia rămâne la latitudinea Parlamentului.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumim.

Vă rog să luați loc.

Domnul Petru Burduja:

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

La acest subiect avem 3 luări de cuvânt.

Prima luare de cuvânt – domnul Alaiba.

Din partea fracțiunii?

Domnul Dumitru Alaiba:

Stimați cetățeni,

În primul rând, cetățenilor vreau să mă adresez.

Este un subiect, care îmi este greu de înțeles, dar el trebuie înțeles. Și trebuie să ducem o muncă de convingere și de explicații ca toți să înțeleagă acest subiect ce s-a întâmplat și cum anume să remediem această problemă.

Pentru asta, haideți să ne imaginăm... nu știu, un cetățean de rând, care tu ai un împrumut la bancă, de ce să nu-l plătești? Până când parcă are sens și ești în câștig. Dar acum imaginează-ți că tu ești acționar la acea bancă. Și atunci banca ta are probleme, și atunci tu, pe viitor, în viitorul imediat și de termen mediu și lung, ai probleme financiare. Asta este esența propunerii dragilor socialiști.

Noi am fost cei care am strigat, și nu o dată, că miliardul trebuie întors de la cei care au furat.

Dragi socialiști,

Dacă vă interesează (*strigăte în sală*) unde este miliardul, întrebați de colegii de alianță, și nu veniți aici cu... nici populism nu poți să-l numești, da-s prostii. (*Rumoare în sală.*)

Eu vă promit...

Dragi socialiști,

Nici în iubita voastră Rusie, nimeni nu se bagă la rezervele Băncii Naționale... Băncii Centrale, nici acolo.

Dați-mi un exemplu de așa „marasm” economic, pe care-l propuneți astăzi.

Domnul Vlad Batrîncea:

Domnule Alaiba,

Vă rog să vă opriți.

Stimați colegi...

Domnul Dumitru Alaiba:

Și asta nu trebuie să ne fie frică să...

Domnul Vlad Batrîncea:

Domnule Alaiba,

Opriți-vă un picuț, vă rog.

Stimați colegi, *(Voce nedeslușită din sală.)*

Calmați-vă.

Stimați colegi,

Foarte bine, dați dovadă de calm.

Stimați colegi,

Ne place, nu ne place, dar haideți să dăm dovadă de comportament, vă rog.

Și fac apel la calm, să nu întrerupem.

Dumnealui are 5 minute încă regulamentar.

Vă rog. *(Rumoare în sală.)*

Domnul Dumitru Alaiba:

Șapte.

Gata? Se poate să vorbesc?

Mulțumesc.

Nimeni nu spune că această crimă nu trebuie pedepsită. Dimpotrivă, am cerut și o să cerem recuperare și pedepsirea celor vinovați. Dar cu populismul trebuie luptat și trebuie să avem puțin curaj să nu recurgem la populism, chiar dacă și el este atractiv, și să avem puțin curaj să îl arătăm cu degetul, atunci când el se întâmplă. Și cu asta noi o să ne ocupăm.

Această lege a fost declarată neconstituțională o dată. Și eu îmi exprim marea speranță că această lege va fi declarată neconstituțională și a doua oară. Și dacă o să mai veniți, și a treia, și a patra. Pentru că eu tare sper că în țara asta mai există unele contra... contrabalante la porcării și prostii, care vin din acest Parlament. Pentru că, în doi ani, eu nu-mi amintesc măcar o ședință în care să nu se fi votat măcar o prostie și asta este prostia din ședința aceasta.

Cei care au furat, acum, probabil astăzi, au să anuleze datoria. Ei n-au să anuleze furtul, ei au să anuleze datoria față de Banca Națională.

Miliardul, dragi cetățeni, o să rămână furat, miliardul o să rămână nerecuperat și o să ne mai trezim cu încă o gaură pe termen lung, pe care noi și copiii noștri o s-o plătească, dacă o să decidă să trăiască în această țară.

Acest furt a avut efecte... haideți să ne amintim, eu cred că vă amintiți cu toții ce efecte negative a avut acest furt în 2014. Fiecare cetățean a suportat și a susținut cheltuielile acestui furt. Inflația, care a stat într-o limită decentă timp de câțiva ani, a explodat. Rata dobânzilor. Fiecare om care a avut un împrumut la bancă a resimțit acest cost. Rata dobânzii la fiecare împrumut a crescut. În 2015 nici un antreprenor întreg la cap nu se împrumuta de la bănci, pentru că rata dobânzii era 24, 26. Acesta este cel mai probabil efectul, iată, acestei propuneri, care trebuie să ne așteptăm în viitorul apropiat.

În 2015 doar statul se împrumuta și eu de aceasta și am întrebat, noi anul acesta vrem să împrumutăm pe piață aproximativ 7–8 miliarde de lei, la ce rată o să ne împrumutăm peste câteva luni? N-am primit răspuns. Răspunsul este pentru mine clar, la o rată usturătoare pentru cetățean. Pentru că eu nu cred că voi aici plătiți toate impozitele din țara asta.

În 2014, după ce a explodat situația la nivel macrofinanciar, cheltuielile au fost resimțite de fiecare cetățean, repet, prin scumpiri la energia electrică, la gaze naturale, la resurse, la fiecare produs de consum de la pâine, la fructe, la legume, la medicamente ș.a.m.d., ș.a.m.d.

Ceea ce s-a întâmplat a fost o crimă care trebuie pedepsită și miliardul trebuie întors, dar nu cu mâinile voastre, pentru că ceea ce vreți să faceți astăzi este o următoare crimă împotriva oamenilor.

Vă mulțumesc frumos.

Și mulțumesc că nu m-ați întrerupt și a doua oară.

Domnul Vlad Batrîncea:

Domnul Denis Ulanov. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Denis Ulanov:

Уважаемые коллеги,

обсуждаемая сегодня тема безусловно болезненна для всего общества. Очень жаль, что Конституционный суд подошел к этому вопросу формально, отменив предыдущий закон лишь по процедурным основаниям, не вдаваясь опять, по существу.

Мы все понимаем, что предложенный сегодня проект не является решением глобальной проблемы, но это решение расставляет некоторые акценты и восстанавливает определенный статус кво, уважаемые коллеги.

По мнению многих экспертов, закон о миллиарде, принятый путем принятия на себя ответственности Правительством, был запрограммирован решением изначально при отсутствии прозрачных критериев в отношении сроков, процентной ставки, недемократичной процедуры в... Парламента, других процедур и социально несправедлив. Более того, вызывали большие вопросы и цифры о

предоставлении этой государственной помощи, оформления государственной помощи.

Тогда министр финансов, господин Армашу, сказал, цитата: «Деньги будут возвращены за счет процедур ликвидации банков и за счет лиц, находящихся под следствием». Очень интересно узнать, кого он имел в виду тогда? Тех, кто пытался сохранить банки и за счет их работы вернуть эти государственные кредиты, даже если акционеры банка и руководство банка не являются ответственными за те самые 14 миллиардов, накопленные за 15 лет долгов, или все-таки за счет чиновников, которые виновны в причинении ущерба бюджету?

Интересна и соглашательская позиция тогдашнего Президента господина Тимофти, который промульгировал закон с первой попытки.

Уважаемые коллеги из ПАС,

нынешний советник госпожи Санду, Вячеслав Негруца, крайне категорично высказывался по поводу выделения денег банкам как таковым и потенциального включения в государственный долг. Я не думаю, что он поменял сегодня свою позицию. И ваша задача является не обвинять нас вместе с социалистами в том, что мы портим отношения с МВФ или делаем принятие этого закона против народа, а совместно принять правильные решения для того, чтобы пересмотреть те ошибочные решения, которые имели место быть.

Я позволю себе процитировать господина Негруца: «решения Правительства о выделении денег трем банкам должны были быть немедленно опротестованы в Конституционном суде, чтобы долг был передан Национальному банку, а не лег на плечи населения». Это цитата господина Негруца. То, чего они добиваются.

Целью должно быть признание неконституционности, отмена гарантии Правительства и передача долга Нацбанку, который на собственный риск должен управлять им, согласно положениям законодательства, чтобы он не лег бременем на плечи населения на долгие годы.

Я уверен, господин Негруца говорит, что если это бремя ляжет на учреждения, допустившие подобную ситуацию, то ситуация сможет продвигаться более оперативно, включая возврат финансовых средств, чтобы и Нацбанк был в этом напрямую заинтересован.

Или еще одна его цитата: «Президент Нацбанка обладает наибольшими компетенциями и информацией, он должен нести ответственность за то, что случилось с банками.»

Еще цитата. Госпожа Санду, нынешний Президент, в 16-ом году высказывалась по этому вопросу и сказала: «Этими гарантиями управляло некомпетентное руководство Национального банка. Нужно

изучить как использовались эти срочные кредиты, прежде чем превращать их в государственный долг.»

Мой вопрос к вам, уважаемые коллеги из ПАС, сейчас, голосуя против этого проекта, вы хорошо знаете, как были использованы государственные кредиты и законности этих действий? Может стоит проголосовать, создать в Парламенте комиссию? Господин Слюсарь предложил, на мое большое удивление, я выскажусь тоже, вернуться к этому вопросу, вопросу государственного долга, моментов, связанных с ним.

Напомню позицию госпожи Дурлештяну в 15-ом году, которая считала, что перевод кредитов в госдолг был преступлением. Таким образом, власти, проявившие полную пассивность в отношении разграбления валютных резервов, теперь перекалдывают все на плечи граждан.

Мне не хватит времени до конца дня чтобы цитировать многих и многих лиц, которые высказывались в 16-ом году и в 14-ом году обо всем что произошло.

Господин Слюсарь,

ваша позиция удивила. На прошлом принятии закона вы были категорически против, в 16-ом году вы говорили, что собрали 100 тысяч подписей в поддержку граждан о том, что этот закон является безнравственным, абсолютно необоснованным за теми народными режимами и т.д.

Вы поддерживаете проект, поддерживаете в первом чтении, вы за создание рабочей группы, мы придерживаемся такого же мнения. И наверно хотелось бы, чтобы ваш прожектор вы бы перевернули в правильную сторону, в сторону лиц, которые действительно виновны в произошедшем.

Вернемся чуть-чуть в историю. Тот факт, что с двухтысячных годов Банка де Економий воровали деньги – факт общеизвестный. Со временем схемы просто эволюционировали и достигли того, что произошло. Всем известно, что не было никакого миллиарда украденного из банков в ноябре 14-го года, потому что, во-первых, его там не было, а во-вторых, это просто было технически невозможно.

В ноябре 14-го года через бухгалтерские операции виртуально собрали на сумму 13 миллиардов леев в одну кучу, назовем это своими именами, всю сумму невозвращенных кредитов за 15 лет в банках. И такими же бухгалтерскими проводками перевели эту задолженность на одну компанию через Банка Сочиалэ, который должен был в течение семи лет погасить этот долг. Балансы банков были просто защищены от этой задолженности, накопленной в системе за 15 лет. Повторюсь, не живыми деньгами, а бухгалтерскими проводками.

Все это подтверждалось и в закрытых слушаниях в мае 15-ого года в Парламенте в этом же зале, подтверждается это все и сегодня. Так называемый миллиард – это 14 миллиардов леев, которые государство предоставило реальными деньгами в виде срочных кредитов трем банкам в ноябре 14-го года для поддержания ликвидности. И вместо продолжения работы и возврата этих кредитов, банки были, по сути, экспроприированы и принудительно ликвидированы. Так и написано в решении: принудительная ликвидация.

Разве предоставление этих кредитов не имело цель поддержания ликвидности? НБМ так работал с управлением банками, что все управление свелось к банальной раздаче этих средств и полному разрушению банков с последующей ликвидацией.

Однако даже и после этого вкладчики банков не спешили забирать свои деньги, и на октябрь 15-го года оставалось более двух миллиарда лей депозитов, неостребованных физическими лицами. О них настаивали: забирайте, забирайте. Продолжали пихать эти деньги.

Государства не осуществляло должный контроль на протяжении многих лет. Чтобы вы знали, за 13-14 годы государство, имея своих представителей в банке, отсутствовало на 119 заседаниях, 119 заседаниях совета. Их просто не было. О каком контроле мы говорим?

Или, например, одним из аргументов ликвидации было то, что власти не могут справиться с контролем за дальнейшей деятельностью банков. Это произошло. Вы понимаете что произошло? 27 ноября 2014 года Высшая Судебная Палата возвращает государственный пакет акций под контроль.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Vă rog să finalizați.

Domnul Denis Ulanov:

30 секунд, 30 секунд.

Doamna Zinaida Greceanîi:

30 de secunde.

Domnul Denis Ulanov:

И в день введения спецадминистрации власти публично заявляют, что они согласны с позицией МВФ, что они не смогут контролировать сами себя и поэтому банки нужно ликвидировать. Только ВЕМ, уважаемые коллеги, давал 300–400 миллионов лей дохода, при всем том, что из него безбожно воровали. Надо было просто дать ему работать и возвращать эти кредиты.

Еще факт, кратко. Совет по конкуренции провел в 16-ом году расследование в отношении нацбанка и признал незаконной выдачу этих государственных кредитов.

Где юридические последствия? Хотя бы по одной из них должно быть голосование за данный проект отмены закона о миллиарде, создание рабочей комиссии, в которую будут включены все заинтересованные лица, сотрудники, комиссии, министерства, Правительство, Национальный Банк, Прокуратура, для выработки дальнейших решений по данному вопросу.

Мы призываем за данный проект проголосовать, несмотря на все политические разногласия. Задача у нас общая.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Următoarea luare de cuvânt – domnul Slusari.

Domnul Alexandru Slusari:

Eu nu am planificat să vorbesc...

Domnul Vlad Batrîncea:

Dar nu pot să tac. (Râsete în sală.)

Domnul Alexandru Slusari:

Dar când avocatul unui criminal a ieșit la tribună și a început să ne citească lecții, inclusiv voi sunteți parteneri acum, vă felicit, eu n-am putut să tac. Întrucât, repet încă o dată, în 2016, decizia a fost una greșită. Există altă modalitate de a soluționa această problemă.

Și, într-adevăr, noi avem argumente, care în mod normal și civilizată, fără populism, fără PR politic, trebuie de discutat cu Banca Națională, cu Ministerul Finanțelor, cu partenerii externi. Da, e discuție mai puțin plăcută, dar noi trebuie să ascultăm argumentele lor și avem argumentele noastre.

Dar când am auzit azi de la domnul Ulanov, îl respect ca jurist, ca profesionist, dar repet încă o dată, Ilan Șor este un criminal. Și acest lucru eu l-am văzut în mai multe documente. Și când dumneavoastră ieșiți și spuneți că noi Doamne ferește, că s-a furat de la BEM, că s-a furat de aceasta...

Domnule Ulanov,

Dar în 2013, 2014, să vă povestesc cum „troica” aceasta: Șor, Budza și a treia persoană, i-am uitat numele, într-o veselie, într-o veselie au dat în trei luni credite neperformante, fără Consiliul de creditori, fără ca măcar toate secțiile de creditare să vadă aceste documente. Aceasta cum a fost?

Și, în 2014, când a fost prima garanție de Guvernul Leancă, și a doua garanție de Guvernul Gaburici. Voi de ce nu ați ieșit și n-ați refuzat? Ați spus că noi avem, la noi în bancă totul este bine. Nu luați bani de la Banca Națională. Ați luat acești bani.

Pe urmă foarte bine trebuie a doua comisie de făcut, de organizat să vedem unde s-au dus acești bani?

Și noi cunoaștem foarte bine că Șor împreună cu Plahotniuc au făcut toate aceste mișmașuri. Și „masștabul”, și amploarea acestui furt este mult mai mare, decât noi chiar ne închipuim. Și mai devreme sau mai târziu, toate documentele vor ieși la iveală.

Și anularea acestei legi, abrogarea acestei legi este dezideratul „Platformei DA”. Și noi, într-adevăr, doi ani am venit cu ideea unui moratoriu.

Haideți să analizăm, să vedem ce facem. Să nu anulăm acele obligațiuni, despre care a vorbit colegul Candu. Deși și acolo sunt mari întrebări vizavi de procente – 5% anual, pe care noi trebuie să le achităm.

Dar iarăși, atunci noi eram populiști. Atunci voi ați apărat sistemul financiar-bancar. Și, Doamne ferește, era Guvernul Chicu. Tăcere, liniște era.

Acum voi vreți repede, repede să faceți, să aprobați această lege. Prima dată nu s-a primit. Iată de ce noi insistăm, dacă votăm azi în prima lectură, să avem discuții, fără acei care au participat la furt.

Și vă rog frumos, locul la foarte mulți dintre deputați care sunt aici în sală, nu foarte mulți, dar din partea ceea, este în altă parte.

Și dacă noi avem de gând să analizăm acest proiect de lege, ce facem? Și, apropo, domnule Burduja, nu 600 de milioane, dar anul acesta avem de plătit 882 de milioane. Dar peste doi ani avem de plătit câte un miliard. Ce facem, cum facem?

Dacă se întoarce la Banca Națională, care pot fi consecințele? Ce facem cu aceste hârtii? Dacă e posibil să micșorăm procentul? Să analizăm civilizată, profesional și punctual fiecare punct.

Dar dacă voi peste două zile, până la 15 aprilie, sau imediat după 15 aprilie... (*Voce nedeslușită din sală.*)

„Horoș” o să fie în altă parte. „Horoș” când voi cu hoții de miliarde v-ați adunat.

Dacă facem săptămâna viitoare ședința Comisiei economie, chemăm Banca Națională, chemăm Ministerul Finanțelor și discutăm. Și atunci eu cred că putem identifica o soluție. După... după... după... Da, domnule Burduja, după.

Dar, domnule Ulanov, eu vă rog frumos, aceste lecții de cum voi ați păstrat această bancă tocmai așa, că o bancă ați păstrat-o și noi am pierdut trei. Și acum trebuie să plătim în loc de 13–25 de miliarde și voi n-ați vrut așa ceva. Că voi ați fi avut grijă față de stat...

Vă rog frumos, când o să vă cheme data viitoare la Procuratură, acolo să povestiți toate aceste lucruri.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

De câte ori eu vă rog să nu vă numiți unul pe altul.

Acuma, domnule Slusari, trebuie să dau trei drepturi la replică.

Domnul Alexandru Slusari:

Fie și cinci.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Fiecare câte 3 minute.

Domnule Ulanov,

Vă rog.

Domnul Denis Ulanov:

Спасибо.

Господин Слусарь,

Вы не хотели выходить что-то говорить. Я не хотел вам отвечать, но, по всей видимости, придется.

Значит, первое, я вам порекомендовал немножко расширить шторы вашего прожектора и посмотреть пошире. Но если вы не понимаете формальным языком, будем выражаться немножко другим.

Поэтому я вам говорю в лицо, если вы еще раз позволите в мой адрес сказать о моей принадлежности к преступным действиям, то я буду с вами разговаривать не только языком суда, но и в приватной обстановке, по-мужски. Это первое. (*Aplauze.*)

А второе, я вам скажу вот именно в этой приватной обстановке.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Buza,

Dreptul la replică. (*Râsete în sală.*)

Domnul Ghenadie Buza:

Domnule Slusari,

Eu chiar îmi cer scuze, că văd că râd și colegii aici în sală. Eu nu știu care... Dacă dumneavoastră ați anunțat familia Buza, că are...

Domnul Alexandru Slusari:

Nu, nu, nu.

Domnul Ghenadie Buza:

Eu vă rog foarte mult, vă cereți scuze public, să vă audă toată lumea. Și, respectiv, haideți să fim atenți la... Ori dacă este cineva Buza, care are aici

tangență, poftim, spuneți despre cine este vorba. Numai că nu vreau să gândească colegii...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Slusari,

Vă rog.

Domnul Alexandru Slusari:

Domnule președinte al comisiei,

Dacă cumva v-am afectat, cer scuze. Dumneavoastră aveți alt nume.

Acolo este vorba despre Stanislav Budza, care este o rudă a actualului președinte de sindicate, și despre dânsul noi foarte mult o să vorbim, când o să fie prezentat raportul despre furtul patrimoniului sindicatelor. *(Gălăgie în sală.)*

Nu aveți nici o atribuție. La noi foarte mulți Budzi în țară. *(Râsete în sală.)*

Doamna Zinaida Greceanîi:

Următoarea, dreptul la replică – doamna Tauber.

Doamna Marina Tauber:

Domnule vicepreședinte al Parlamentului,

Dacă dumneavoastră mai aveți dreptul să dețineți și dumneavoastră această funcție, pentru că m-am adresat recent la alt vicepreședinte cu aceeași rugămintă.

Criminali sunteți voi, „Platforma DA”, care ați promis oamenilor, ați ajuns în Parlament, nu faceți nimic, oamenii mor, dar voi nici nu ridicați receptorul, când primarii voștri vă sună ca să-i ajutați. Și unii din ei nici nu au fost felicitați cu faptul că au câștigat o primărie sau alta. Nu o să dau numele acestor primari și nu o să vorbesc despre localitățile în care voi, chipurile, sunteți, dar nici o promisiune, nici un proiect, nimic din ceea ce voi ați vorbit cu oamenii, nu a fost implementat.

Voi nu faceți nimic și doar utilizați această tribună a Parlamentului ca să vă faceți PR pe seama domnului Ilan Șor, liderului și președintelui nostru. Noi știm că voi nu o să ajungeți în Parlament și vă trebuie ultimele sofite la tribuna aceasta, ca cineva să atragă atenția și să vorbească despre voi și despre luzărul vostru Andrei Năstase.

Declarațiile voastre sunt... sincer, aberante și lipsite de sens. Și eu cred că, cei care sunt specialiști în domeniu, înțeleg acest lucru. Dumneavoastră deja uitați nume, familii, nu știți despre cine vorbiți. Ne este clar că ați ieșit doar ca să nu rămâneți fără replică și, ca de obicei, fără comentariile voastre.

Eu o să vă spun același lucru ca și ceea ce am spus anterior altor colegi. Vă rog să fiți atent ce dumneavoastră spuneți din fotoliul de vicepreședinte

al Parlamentului. Așa dumneavoastră vă reprezentați în această funcție, inclusiv cetățenilor. Și când dumneavoastră îl numiți pe președintele nostru cu cuvintele care dumneavoastră v-ați permis, nu uitați că în spatele nostru stau 200 de mii de cetățeni, 70 de mii de membri de partid, peste 100 de localități, care sunt conduse de noi și care sunt conduse de noi cu succes, dumneavoastră îi obijduiți pe toți oamenii aceștia.

Noi o să vă dăm în judecată și pe dumneavoastră. Și eu promit, din numele liderului nostru, că toate despăgubirile o să meargă la dezvoltarea localităților, unde sunt primarii și ai noștri, și ai dumneavoastră, pentru că voi sunteți... n-aveți nici o capacitate să vă îndepliniți promisiunile dumneavoastră.

Mersi.

Și dreptul la replică nu aveți, nu v-am numit. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Gata, v-ați calmat.

Nu există replică la replică.

Următoarea luare de cuvânt – domnul Țârdea.

Domnul Bogdat Țârdea:

Stimați colegi, prieteni,

Haideți să încercăm, totuși, rațional să explicăm, fără prea multe emoții, ce s-a produs și ce noi astăzi discutăm. Deci la 25 septembrie 2014, Guvernul Leancă și-a asumat răspunderea, în fața Parlamentului, față de un pachet de legi financiare, inclusiv privind Banca Națională. Prin modificarea acestor legi, Guvernul sau... Guvernul, practic, putea împrumuta de la Banca Națională bani și era obligat, practic, să întoarcă acești bani, prin... prin oferirea anumitor garanții Băncii Naționale. Iată, acesta a fost primul pas foarte important, în viziunea noastră, în această operațiune.

Mai departe. La 13 noiembrie 2014, Leancă, în ședință secretă, iarăși fără participarea Parlamentului, s-a votat în acea dată transferul celor 9 miliarde de lei la cele 3 bănci.

Vă aduc aminte că din partea nici uneia din acele 3 bănci n-a fost solicitare de alocare de fonduri. De ce s-a făcut acest lucru? De ce s-au transferat... fiți atenți! în ședință secretă... în ședință secretă, fără a ști societatea civilă, mass-media, partidele de opoziție etc. De ce s-a făcut acest lucru? Fiindcă atunci deja participam la furtul miliardului nemijlocit.

Mai departe. O altă ședință secretă din 30 martie 2015 a Guvernului Gaburici. Și iarăși, se oferă 5,4 miliarde de lei. Vă aduc aminte că atunci au participat și unii președinți de țară, doamna Sandu și mulți alții. Și au votat cu mâna lor oferirea celor 5 miliarde de lei la 3 bănci, care nici măcar, repet

încă o dată, n-au cerut acest lucru. Și iarăși, în ședință secretă, și iarăși, prin vot secret, și iarăși, fără a cunoaște cetățenii aceste lucruri.

Mai grav pentru noi e următorul lucru, că se lichidează BEM-ul la 16.10.2015. Iar al șaselea punct, cel mai important, probabil, a fost ceea ce... îs de acord cu colegul meu, că această datorie, această datorie, da, de 14 miliarde de lei, a fost prin... iarăși, prin asumare de răspundere, fiți atenți! iară fără participarea Parlamentului, iar în mod ilegal sau, haideți să-i spunem așa, semilegal, da, dacă vreți mai elegant, prin asumarea răspunderii de către Guvernul existent la acel moment, la 26 septembrie 2015.

Eu vă pun aici câteva întrebări simple. Prima. Voi toți, cei din opoziție: și PAS, și PPDA, voi doar ați participat la sute de mitinguri... ca și noi, cerând anularea Legii miliardului. Ce s-a schimbat? Eu nu înțeleg. Sunteți pentru această lege? Păi, spuneți acest lucru. Cetățenii să achite miliardul? Spuneți-l, vă rog, clar și franc, ca noi să înțelegem.

Doi. Dacă banii s-au furat din cele 3 bănci, de ce ele au fost lichidate? Iată lor li s-au dat 14 miliarde de lei. De ce după asta băncile au fost lichidate? Probabil, fiindcă nu din cele 3 bănci s-a furat, probabil, fiindcă s-a furat din Banca Națională, și asta a fost doar o acoperire. Repet: de ce s-au lichidat cele 3 bănci, după ce li s-au dat toți banii grămadă?

Punctul 3. Dacă banii au fost furați din BNM, iar eu cred că au fost furați marea parte din BNM, spuneți-mi, vă rog, de ce cetățeanul trebuie să achite această datorie? Spuneți-mi, vă rog, mie, eu vreau să înțeleg. De ce nu BNM-ul trebuie să achite datoria pe care tot el a venit cu inițiativele de modificare a legilor de către Guvernul Leancă, tot el a dat banii din rezervele valutare, tot el a deconectat butoanele cele roșii, care mai erau pe la CNA și mai nu știu pe unde, și tot el a participat nemijlocit? De ce oamenii trebuie să întoarcă?

Al patrulea punct. Dacă noi am vrut să recuperăm banii, s-au făcut rapoarte Kroll, comisii parlamentare etc., de ce noi am adoptat această lege, care pune datoria... pe umerii cetățenilor? Fiindcă, probabil, noi știam că nu vom recupera banii, fiindcă noi știam că noi nu vrem să întoarcem banii la BNM din partea... din numele hoților, fiindcă noi știam că cetățenii trebuie să întoarcă banii și noi vom face tot posibilul ca ei să facă acest lucru.

Vă rog, încă 30 de secunde, ca să finalizez măcar gândul.

Unii colegi de-ai mei au ieșit cu critici, spunând că, iată, Legea miliardului, adoptată în 2016, a dus la scumpiri în serie. Și-i adevărat, e adevărat, au fost scumpiri exorbitante. Vă aduc aminte că Guvernul atunci și-a asumat, la 3 iunie 2016, Memorandumul cu Gas Union Fenosa, ca să achităm 1,7 miliarde de lei pentru devaluarea leului din cauza furtului miliardului. Totodată, noi atunci... s-au scumpit atunci medicamentele, vă aduc aminte, s-au scumpit, totodată, plățile... tarifele la apă, la căldură, s-au scumpit prețurile, câte 30–40%, la carne, ouă etc., la totul. Toate aceste lucruri le-au achitat cetățenii, așa cum spune unul din colegii mei.

Și acum ce, dumneavoastră propuneți ca noi să achităm mai departe aceste scumpiri? Dumneavoastră propuneți ca cetățenii mai departe să plătească hoților acest miliard?

Poate trebuie de anulat această lege, ca să anulăm acele efecte care se produc până acum: inflație, scumpiri de prețuri, scumpiri de amenzi și sărăcie totală a populației.

Respectiv, eu vă rog, dragi compatrioți, aveți oleacă de demnitate, aveți oleacă de responsabilitate, aveți oleacă de milă față de acești cetățeni, pe care tot dumneavoastră acum îi jonglați și vă ștergeți picioarele... *(Aplauze.)*

Doamna Zinaida Greceanîi:

Următoarea luare de cuvânt – domnul Batrîncea.

Domnul Vlad Batrîncea:

Da, uneori, stimate coleg, când nu vrei să vorbești, mai bine să taci, să nu provoci ceea ce era.

Se zice, cel puțin colegii din această sală, am auzit de mai multe ori, că Parlamentul este emanația cetățenilor, voinței cetățenilor, dar eu consider că aflarea deputaților aici reprezintă Parlamentul ca și emanația promisiunilor electorale. Știți, am făcut o simplă matematică cât am stat în Prezidiu, cel puțin 70 de deputați, care au ajuns în acest Parlament, au promis cetățenilor în campania electorală anularea Legii miliardului. De ce au promis acest lucru? De aceea că, probabil, au vrut să pară patrioți, oameni de stat responsabili, cei care vor să lupte pentru cetățeanul simplu. Și acum ce auzim noi? Că ceva nu merge bine, că nu este profesionist.

Dacă e să vorbim despre profesionalism. Cei care au realizat acel furt au făcut-o perfect profesionist și complotul care era creat atunci, pe acele timpuri, chiar trebuie introdus în istorie: s-a modificat Legea cu privire la BNM, s-au făcut anumite lucruri în regim secret la Guvern. Și cei de dreapta cu Drapelul cu stele al Uniunii Europene au spus că statul nu trebuie să aibă o bancă de stat, că acest lucru nu este bun, totul trebuie să meargă în privat, că piața liberă este ideea noastră de bază.

Dacă e să vorbim un picuț de... Nu, dar haideți aici să facem concluzie. De ce promiteți cetățenilor ceea ce astăzi spuneți că este populist și nu este profesionist? Că Curtea Constituțională a luat decizia pe care a luat-o, a luat pe formă, pe proceduri, de aceea că ați contestat forma și procedurile, dar nu ține de materia constituțională această situație, ține curat de atribuțiile Parlamentului și cele ale Guvernului. De aceea nu aveți decât să susțineți acest demers, acest proiect. Vă place, vă plac inițiatorii, nu vă plac.

Dar dacă este să vorbim de istorie. În 2009 până la 7 aprilie, că tare ați mai vrut astăzi să mai faceți încă o comisie pe seama la 7 aprilie, când ați devastat clădirea Parlamentului și a Președinției, ați venit într-o Alianță mare, ați ridicat foarte sus Drapelul Uniunii Europene.

La acel moment Guvernul Greceanii a lăsat Banca de Economii profitabilă între 200–300 milioane de lei pe an, Aeroportul profitabil, „Calea Ferată” profitabilă, „Tutun CTC” profitabil și multe întreprinderi profitabile. Și Ministerul Economiei, condus de Igor Dodon, asigura investiții directe în economia țării la nivel de 800 milioane de euro pe an.

Puteți să criticați, dar ce ați demonstrat după 2009 încoace? De ce eu spun „voi”? De aceea că îmi este cel puțin ridicol să ascult când cineva care era consilierul lui Vlad Filat „al nostru”, astăzi ne spune că asta voi ați furat și arată la socialiști.

Noi, împreună cu colegii, am protestat, am fost primii la Banca Națională, la Procuratură și în modul cel mai consecvent luptam pentru această fabulă, atunci când voi v-ați aflat în fotolii călduțe, fiind lideri la tineretul PLDM, fiind consilieri, fiind miniștri ai finanțelor, fiind „nacialnici” la Banca Națională, și astăzi ne spuneți că nu este profesionist. Dar ce oferiți în schimb?

Apropo, atunci când a fost un efort consolidat al Parlamentului, noi am aprobat împreună o decizie destul de bună și am impus BNM-ul să achite din veniturile lor, ale Băncii Naționale, să achite, cel puțin, o parte din deservirea acestor bani furați, care au fost contractați și, până la urmă, cetățenii îi achită.

Înseamnă că noi am recunoscut că Banca Națională, ca și regulator național, nu a făcut față și nemijlocit poartă vină pentru cele comise. Și noi astăzi spunem, că noi nu putem găsi din punct de vedere profesionist soluții. Eu vă spun sigur că putem și trebuie să găsim, de aceea că mă întorc la ceea cu ce am început, noi suntem emanația promisiunilor noastre. Și dacă noi am promis cetățenilor, nu trebuie acum să jucăm în beletristică, că da, inițiativa este bună, dar nu ne place din partea cui vine. Ce treabă are acest lucru din partea cui vine? Ați promis cetățenilor, urmează s-o faceți.

Inclusiv doamna Președinte, cu care personal am fost și în studioul televizat și știm foarte bine când s-a vorbit că această lege trebuie anulată. Astăzi, vezi, domnule, nu este posibil acest lucru. Ba da, este posibil, ba da, el trebuie făcut, da, nu este simplu, nu este ușor, dar 800 milioane pe an eu cred că este prea mare povară asupra bugetului public național.

Și ba da, trebuie să recunoașteți greșelile din trecut, atunci, când fiind la PLDM, ați participat și ați partajat banii, ați partajat instituțiile statului. Și mai mult vă zic, evident că banii aceștia trebuie întorși prin anchetă de la acei care au furat. Dar cum poți, domnule, pretinde ca banii să fie furați atunci când anexa secretă nr. 1 la Acordul de Alianță 1, la Acordul 2 s-au partajat: curțile de apel, Curtea Supremă de Justiție, Procuratura Generală, procuraturile teritoriale. Evident că noi am ajuns la o justiție care a fost numită tot de acea Alianță, inclusiv cu PLDM. Și noi acum ne mirăm, domnule, că justiția nu face față. Dar ce justiția a fost cumva promovată de socialiști? Evident că nu.

De aceea dacă dorim să vorbim de adevăr, haideți să-l spunem. Dar, astăzi, chiar nu era sens să intrăm în atâtea polemici, să ne numim, să căutăm cine cu cine a fost în alianță. Că noi vă aducem aminte toată istoria tuturor alianțelor.

Acum este vorba ca în prima lectură să demonstrăm voință politică, și dacă după aceasta mergeți la Curtea Constituțională, o să vă asumați în campania electorală acest lucru.

Doi. Dacă trebuie, chemați Banca Națională și restul, că acolo până acum stă cine? Stă legendarul Armașu. Și cineva îl apără și spune despre independența Băncii Naționale. Nu știți cum a ajuns încolo Armașu?

De aceea, stimați colegi, este mult mai simplu decât dorim să prezentăm. Fie votăm și mergem înainte cu anularea acestei legi și găsim soluții, fie amăgim cetățenii și pe urmă mergem și ne facem mari patrioți, parcă cineva a uitat că am fost consilierii lui Vlad Filat.

Mulțumesc. (*Aplauze.*)

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi...

De procedură...

Domnule Slusari,

Dumneavoastră ați spus și de procedură, și ați avut luare de cuvânt.

Vă rog, haideți să supunem votului și pe urmă de procedură.

Stimați colegi...

Stimați colegi,

Se supune votului pentru prima lectură proiectul nr. 91 din 30 martie 2021. Prima lectură.

Cine este pentru, rog să votați.

Majoritatea voturilor.

Proiectul este aprobat. (*Rumoare în sală.*)

Da, domnule Slusari, de procedură.

Domnul Alexandru Slusari:

E clar că replică la replică nu se dă, dar foarte succint.

Domnul Vlad Batrîncea:

De procedură.

Domnul Alexandru Slusari:

De procedură, domnule Batrîncea. Nu vă... și nu vă afectează pe dumneavoastră.

Noi vorbim că în alte cazuri trebuia să constatăm că Frațiunea „Platforma DA” a fost amenințată din partea la doi deputați de la o grupare criminală, dar pentru noi a fost un compliment. Dacă suntem amenințați de această grupare, înseamnă că totul merge OK.

Probabil că doamna Tauber data viitoare o să vină cu parasolar, cu mătură și asta este specific pentru dâșii. Și eu cred că, în foarte scurt timp, marea majoritate din această grupare criminală se va regăsi...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Slusari...

Domnul Alexandru Slusari:

... la Procuratură și la închisoare.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Slusari,

Nu, iată, ce faceți dumneavoastră? (*Rumoare în sală.*)

Ce faceți dumneavoastră? (*Rumoare în sală.*)

Este timpul pauzei până la ora 15.00. (*Rumoare în sală.*)

Până la ora 15.00 – pauză.

Până la ora 15.00.

Vă rog să eliberați sala.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Vlad Batrîncea:

... Președinții de fracțiuni parlamentare, vă rog să mobilizați deputații. Pauza a luat sfârșit.

Stimați colegi,

Rog să luați locurile în sală, ca să putem număra dacă avem cvorum.

Cine va fi votul de aur, cine intră următorul în sală? (*Râsete în sală.*)

Dar noi ne-am gândit, doamnă Tauber, cine va fi votul de aur al 51-lea? Să avem cvorum.

Domnul Alexandru Slusari:

De fapt, Dumitru că-i ...

Domnul Vlad Batrîncea:

Da, om de aur.

Stimați colegi,

Avem cvorum, continuăm ședința.

Se supune examinării proiectul sub nr. 1 din ordinea de zi, proiectul de Lege pentru modificarea Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 508 din 10.12.2020, lectura a doua.

Raportul pentru a doua lectură îl prezintă domnul Radu Mudreac, președintele Comisiei agricultură și industrie alimentară.

Domnul Radu Mudreac:

Da, vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Comisia agricultură și industrie alimentară a examinat proiectul de Lege pentru modificarea Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 și comunică că acesta a fost prezentat de Guvern și aprobat în prima lectură în ședința plenară din 04.02.2020.

Obiectivele principale de reglementare a proiectului în cauză sunt expunerea într-un mod cât mai explicit a unor articole ce se referă la partea tehnică a cadastrului, și anume acele ce țin de stabilirea hotarelor, clarificarea modului de deținere a planului cadastral și a planului geometric, cât și a prevederilor referitoare la hotarele fixe și hotarele generale ale terenului.

După cum a fost menționat și în raportul prezentat pentru prima lectură, modificările propuse la Legea cadastrului bunurilor imobile nu prevăd alocări suplimentare ale surselor financiare și nu afectează asigurarea realizării angajamentelor Republicii Moldova ce țin de finalizarea lucrărilor masive a creării cadastrului bunurilor imobile, potrivit Acordului de credit nr. 6306, oferit de Asociația Internațională pentru Dezvoltare.

Toate propunerile și obiecțiile ce țin de ordin tehnico-juridic și de rigoare redacțională, precum și cele expuse în amendamentele înregistrate regulamentar, au fost sistematizate și examinate pentru lectura a doua, fiind reflectate în sinteza rezultatelor examinării și în proiectul de lege redactat, care sunt părți integrante ale prezentului raport.

Ca urmare a dezbaterilor, Comisia agricultură și industrie alimentară, cu votul majorității membrilor săi, înaintează proiectul de Lege nr. 508 din 10.12.2020 pentru modificarea Legii cadastrului bunurilor imobile spre adoptare în a doua lectură ca lectură finală.

Domnul Vlad Batrîncea:

Vă mulțumim, domnule președinte al comisiei.

Să înțelegem că amendamente nu sunt.

Atunci nu... Autorii amendamentelor aici pot interveni.

Dumneavoastră de procedură, domnule Reniță?

Pur și simplu, este a doua lectură. Și aici adresează întrebări numai autorii amendamentelor.

Da, vă rog, domnule Reniță, cu o clarificare.

Domnul Iurie Reniță:

Mersi.

Domnule Mudreac,

Ați făcut referire la faptul că Guvernul a aprobat acest proiect. Vă referiți la care Guvern? Cel care era plenipotențiar sau acesta în demisie?

Vă rog.

Domnul Radu Mudreac:

Eu am menționat, cred că n-ați fost atent, proiectul este din 10.12.2020.

Domnul Vlad Batrîncea:

Încă era Guvernul plenipotențiar.

OK.

Vă mulțumim, domnule președinte al comisiei, ați avut două...

Doar o clipă, domnule președinte.

Domnule Fotescu,

Ați avut și dumneavoastră o clarificare?

Domnul Vadim Fotescu:

Da, anume.

Domnul Vlad Batrîncea:

Domnul Fotescu.

Domnul Vadim Fotescu:

Я просто хотел отметить, господин вице-председатель, что у меня было два амендамента к данному законопроекту, но мы на комиссии обсудили их. Они будут внесены в другой законопроект, который вот-вот на днях поступит. И поэтому, я к тому, что амендамента были, но мы урегулируем это другим законопроектом.

Domnul Vlad Batrîncea:

Главное, что вы нашли консенсус и вы уже регистрируете самостоятельно поправки.

Domnul Vadim Fotescu:

Да, спасибо.

Domnul Vlad Batrîncea:

Mulțumesc.

Domnule președinte al comisiei,

Puteți să luați loc.

Stimați colegi,

Trecem la procedura de vot.

Se supune votului Parlamentului proiectul de Lege nr. 508 din 10.12.2020 pentru modificarea Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998, lectura a doua.

Cine este pentru, rog să votați.

Numărătorii,

Vă rog, rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 24.

Sectorul nr. 2 – 25.

Domnul Vlad Batrîncea:

Sectorul nr. 3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 16.

Domnul Vlad Batrîncea:

– 16.

Cu 65 de voturi, proiectul de lege a fost adoptat în lectura a doua și finală.

Stimați colegi,

Trecem la examinarea proiectului de lege sub nr. 1 din supliment, și anume proiectul de Lege pentru modificarea articolului 161 al Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, lege organică.

Inițiatori – un grup de deputați.

Prezintă, din partea autorilor, deputatul Petru Burduja.

Vă rog, la tribună.

Domnul Petru Burduja:

Stimate domnule vicepreședinte,

Stimați colegi deputați,

Spre atenția dumneavoastră se prezintă proiectul de Lege nr. 92 din 30.03.2021 cu privire la modificarea articolului 161, mai bine zis, cu completarea acestuia.

Acest proiect de lege vine și are drept scop, de fapt, ca să sporească previzibilitatea și securitatea raporturilor juridice, apărute urmare a consumului de energie electrică de către persoanele fizice și juridice din Republica Moldova.

Deci, actualmente, conform cadrului legal, consumatorul este informat, în cazul în care nu va achita timp de zece zile energia electrică, va fi automat deconectat.

Pornind de la situația destul de precară pe care o avem astăzi datorită pandemiei și restricțiilor pe care le avem, deci avem mai multe cazuri când cetățenii Republicii Moldova fizic nu au posibilitatea să achite în termen acest serviciu.

Astfel, se propune ca deconectarea persoanelor fizice, fără a fi preavizate, așa cum prevede norma legală pentru alte servicii, deci preavizarea în scris, preîntâmpinarea ș.a.m.d., să nu aibă loc. Mai bine zis, să fie pedepsite acele persoane fizice cu funcții de răspundere, precum și juridice, în cazul în care vor admite asemenea acțiuni.

Este un proiect social.

Și rog foarte mult susținerea acestuia.

Domnul Vlad Batrîncea:

Vă mulțumim, domnule deputat.

Aveți întrebare – domnul Reniță Iurie.

Domnul Iurie Reniță:

Da. Mersi.

Domnule președinte,

Acest proiect...

Domnul Petru Burduja:

Se poate mai aproape de microfon, că nu se aude.

Domnul Iurie Reniță:

Nu, că sunt foarte aproape.

Uite așa.

Se referă acest proiect de lege... că ați spus că e vorba de electricitate, și la telecomunicații? Mă refer la telefoane.

Eu când am fost internat în spital, mi-au deconectat telefonul, deci sunt platnic, mă refer la cazul meu concret. Dar ca mine cred că sunt milioane, majoritatea, fără a avertiza în prealabil și au deconectat telefoanele, fără...

Se referă și la rețelele telefonice sau doar la electricitate?

Domnul Vlad Batrîncea:

Vă rog, răspunsul.

Domnul Petru Burduja:

Mulțumesc, domnule deputat.

Se referă doar la energia electrică.

Dar, adică, poftim, la a doua lectură, n-aveți decât să veniți și cu un amendament în acest sens.

Domnul Vlad Batrîncea:

Domnule Reniță,

Asta poate fi inițiativa dumneavoastră legislativă...

Domnul Petru Burduja:

Noi vorbim, de fapt, de energia electrică ca serviciu arhiimportant.

(Râsete în sală.)

Domnul Vlad Batrîncea:

... prima.

Domnule Reniță,

Vă rog, a doua întrebare sau precizare.

Domnul Iurie Reniță:

Da. Fac neapărat amendamentul, dacă domnul Batrîncea a acceptat și împreună să-l facem.

Mersi.

Domnul Petru Burduja:

Da. Mulțumim.

Domnul Vlad Batrîncea:

Cu cea mai mare plăcere.

Următoarea întrebare o adresează domnul Furculiță Corneliu.

Domnul Corneliu Furculiță:

Mulțumesc, domnule Președinte.

De fapt, este o inițiativă, pe care eu am înaintat-o încă în legislativul precedent.

Doamna Maria Ciobanu n-o să-mi dea să mint, fiindcă atunci dumneaei a spus că este o foarte bună inițiativă. (*Rumoare și râsete în sală.*) Și din precedentul legislativ, spre onoarea dumneaei, din coaliția care era atunci, doar dumneaei a susținut și ne-a spus să mai venim încă o dată, și neapărat ea va trece. (*Aplauze.*) (*Voce nedeslușită din sală.*)

Eu am așteptat foarte mult și acum am venit ca ea să treacă.

Domnul Vlad Batrîncea:

Vă mulțumim.

Domnul Fotescu Vadim. (*Rumoare în sală.*)

A, domnule Furculiță, a doua întrebare, vă rog.

Domnul Corneliu Furculiță:

... După ce inițiativa mea în acel legislativ nu a fost votată, în seara acelei zile, mi s-a fost deconectată energia electrică. (*Gălăgie și râsete în sală.*)

Domnul Vlad Batrîncea:

Da, aveți memorie bună, domnule Furculiță.

Domnul Fotescu Vadim.

Domnul Vadim Fotescu:

Господин Бурдужа,

Скажите, это будет относиться к исторически накопленным долгам?

Domnul Petru Burduja:

Nu, nu, nu.

Deci, domnule deputat, este vorba doar de plățile curente, la moment.

Domnul Vlad Batrîncea:

Domnule Fotescu,

Nu mai aveți întrebări, da?

Domnule Burduja,

Nu mai aveți întrebări nici dumneavoastră.

Domnul Petru Burduja:

Eu să înțeleg că deseară o să am lumina deconectată, domnule Furculiță? (*Râsete în sală.*)

Domnul Vlad Batrîncea:

Puteți să luați loc.

Se prezintă raportul comisiei.

Îl invit la tribuna centrală pe domnul Bolea Vasile, președintele Comisiei juridice.

Domnul Vasile Bolea:

Da. Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Se dă citire raportului comisiei la proiectul de Lege pentru modificarea articolului 161 din Codul contravențional.

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Lege pentru modificarea articolului 161 din Codul contravențional al Republicii Moldova și comunică următoarele.

Proiectul de lege este inițiativă legislativă a unui grup de deputați, care propun modificarea articolului 161 din actul normativ supra. Se propune introducerea alineatului (2), care va avea drept scop armonizarea legislației și sporirea securității raporturilor juridice, apărute urmare a consumului de energie electrică de către persoanele fizice și juridice. Astfel, se propune implementarea interdicției de deconectare deliberativă de la instalațiile de utilizare ale consumatorilor de la rețeaua electrică până la expirarea termenului de utilizare de 10 zile, calculat de la data recepționării preavizului în scris de deconectare, expediat după neachitarea energiei electrice curente.

Comisia juridică, numiri și imunități, cu votul unanim al membrilor prezenți (7 voturi „pentru”), propune plenului Parlamentului examinarea și aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea articolului 161 din Codul contravențional al Republicii Moldova, înregistrat sub nr. 92 din 30 martie 2021, în prima lectură.

Domnul Vlad Batrîncea:

Chiar s-ar putea deodată în două lecturi, dar raportul comisiei este pentru prima lectură.

Stimați colegi,

Se supune votului proiectul de Lege nr. 92 din 30.03.2021 pentru modificarea articolului 161 al Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008.

Cine este pentru, **vă rog să votați.**

Vă mulțumim.

Unanim.

Proiectul a fost aprobat în prima lectură.

Și putem întreba fracțiunile dacă sunt gata pentru a doua lectură sau trebuie neapărat raportul comisiei, domnule Bolea?

Domnul Vasile Bolea:

Domnule Președinte al ședinței,

Haideți să așteptăm 10 zile, să... știți cum, orice solicitare sau acțiune nobilă... în sfârșit, poate să fie...

Domnul Vlad Batrîncea:

Credeți că și aici cineva va fugi la Curtea Constituțională?

Domnul Vasile Bolea:

Eu nu răspund pentru alții, răspund pentru procedurile care au loc în Comisia juridică.

Domnul Vlad Batrîncea:

OK.

Domnule Furculiță,

Vă rog.

Domnul Vasile Bolea:

Iată, domnul Reniță parcă vrea să vorbească.

Probabil, ar fi unul din...

Domnul Vlad Batrîncea:

Astăzi domnul Reniță va susține plenar.

Domnul Furculiță.

Domnul Corneliu Furculiță:

Vreau să întreb celelalte fracțiuni, dacă putem să votăm astăzi în lectura a doua și...

Domnul Vlad Batrîncea:

Că amendamente nu sunt...

Domnul Corneliu Furculiță:

Eu propun să fie votat.

Dacă urmează amendamentele dumneavoastră, putem să venim ca o inițiativă separată sau cum doriți.

Domnul Vlad Batrîncea:

Bine, a fost propunerea președintelui Frațiunii Partidului Socialiștilor.

Întrebăm fracțiunile.

Domnule Grosu,

Ce considerați dumneavoastră?

Domnul Igor Grosu:

Mersi.

Dacă nu sunt amendamente, noi putem vota și în lectura a doua.

Domnul Vlad Batrîncea:

Vă mulțumim frumos.

Domnule Slusari,

Vă rog.

Domnul Alexandru Slusari:

Dacă nu este amendamentul din partea domnului Reniță, noi putem să votăm în a doua lectură. Mai ales că proiectul este foarte important și cred că mai repede urmează să intre în vigoare.

Domnul Vlad Batrîncea:

Vă mulțumim.

Doamna Tauber.

Doamna Marina Tauber:

Da, noi suntem gata să votăm astăzi în a doua lectură.

Domnul Vlad Batrîncea:

Vă mulțumim.

Domnul Cebotari.

Domnul Vladimir Cebotari:

În lipsa amendamentelor, și noi credem că putem purcede la lectura a doua.

Domnul Vlad Batrîncea:

Vă mulțumesc mult.

De la Partidul Democrat – domnul Vreimea.

Domnul Igor Vreimea:

Da. Susținem, dacă nu sunt amendamente.

Domnul Vlad Batrîncea:

Vă mulțumim mult.

Stimați colegi,

Este consens al tuturor fracțiunilor și al grupurilor parlamentare.
(Voce nedeslușită din sală.)

Domnul Reniță.

Domnul Iurie Reniță:

Da. Pentru a menține consensul, eu retrag amendamentul, venind la următorul proiect de lege atunci, (*gălăgie în sală*) în spiritul colaborării în cadrul Parlamentului, și îmi retrag amendamentul.

Domnul Vlad Batrîncea:

Și eu subsemnez cu cea mai mare plăcere.

Domnul Iurie Reniță:

Cu multă plăcere.

Domnul Vlad Batrîncea:

Stimați colegi,

A fost atins consens.

Și Parlamentul propune votarea și adoptarea proiectului de Lege pentru modificarea articolului 161 al Codului contravențional, inițiativa sub nr. 92 din 30.03.2021, în a doua lectură.

Cine este pentru adoptarea în a doua lectură, vă rog să votați.

Numărătorii,

Vă rog să dați rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 24.

Domnul Vlad Batrîncea:

Sectorul nr. 2?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 2 – 26.

Domnul Vlad Batrîncea:

Sectorul nr. 3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 18.

Domnul Vlad Batrîncea:

Mulțumim.

Cu 68 de voturi, proiectul de lege a fost votat în lectura a doua și finală. (*Gălăgie în sală.*)

Stimați colegi,

Trecem la examinarea proiectului sub nr. 5 din ordinea de zi, și anume proiectul de Lege pentru modificarea și completarea

Legii nr. 1435/2002 pentru compensarea diferenței de tarife la energia electrică și la gazele naturale utilizate de locuitorii unor localități din raioanele Dubăsari și Căușeni și ai satului Varnița din raionul Anenii Noi, proiectul nr. 87 din 25.03.2021.

Inițiativa este prezentată de către domnul Grigore Novac.

Vă rog, la tribuna centrală.

Domnul Grigore Novac:

Stimați colegi deputați,

Vă prezint atenției dumneavoastră proiectul nr. 87.

Prezentul proiect de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 1435/2002 pentru compensarea diferenței de tarife la energia electrică și la gazele naturale utilizate de locuitorii unor localități din raioanele Dubăsari și Căușeni și ai satului Varnița din raionul Anenii Noi este elaborat și înaintat, în conformitate cu prevederile articolului 73 din Constituția Republicii Moldova și articolului 47 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr. 797/1996.

Scopul proiectului vizează modificarea și completarea legii, care... cu prevederi, care vin să îmbunătățească sistemul de securitate socială, prin compensarea diferenței de tarife la energia electrică și la gazele naturale cetățenilor Republicii Moldova, și anume locuitorilor din șapte localități ale raionului Căușeni și raionului Anenii Noi.

Principalele prevederi și elemente noi ale proiectului sunt drept urmare a aprobării de către Guvern, la data de 12 decembrie 1992, a Hotărârii cu privire la stabilirea perimetrului zonei de conflict armat și perioadei acțiunilor de luptă din zona nistreană a Republicii Moldova, a fost stabilit teritoriul situat pe malul drept al Nistrului și malul stâng, precum și localitățile din perimetrul acestei zone.

Totodată, prin Legea nr. 1435/2002 a fost aprobată lista localităților ai căror locuitori beneficiază de compensații nominative până la înlăturarea consecințelor conflictului transnistrean. Se propune completarea listei localităților beneficiare de compensații pentru diferența de tarif.

Reieșind din cele enunțate, precum și a discuțiilor cu administrația și locuitorii din raioanele Căușeni și Anenii Noi, localități care se află în zona de securitate, cu circa 19 mii de locuitori, a fost solicitată modificarea legislației în vigoare în scopul restabilirii echității sociale în zona sus-menționată și oferirea condițiilor egale de susținere de Guvern a tuturor familiilor.

Este de remarcat faptul că autoritățile administrației publice locale din aceste localități se confruntă constant cu probleme, precum: interdicții legate de circulație și acces, create de administrația de la Tiraspol, oportunități limitate în procesul de lansare a unor afaceri în regiune,

condițiile mai grele de viață ale combatanților din satele din stânga Nistrului, decalajele de pensii și lipsa proiectelor finanțate atât din fonduri străine, cât și din cele locale.

Reieșind din cele menționate, în vederea susținerii cetățenilor Republicii Moldova, locuitori ai satelor sau comunelor: Chircăiești, Valea Verde, Plop-Știubei din raionul Căușeni, precum și Gura Bâcului, Hârbovăț, Calfa și Roșcani din Anenii Noi, prin acest proiect de lege se propune includerea acestor localități în calitate de beneficiari pentru compensarea diferenței de tarife la energia electrică și la gazele naturale utilizate.

De fapt, se propune de rând cu locuitorii din raioanele Dubăsari, cum ar fi comunele: Cocieri, Coșnița, Doroțcaia, Molovata Nouă și Pârâta, cele din Căușeni, satul Copanca și ai satului Varnița din raionul Anenii Noi, care se află în condiții similare cu cei din localitățile nominalizate mai sus.

De asemenea, prin proiectul de lege se propune revizuirea volumului de consum pentru energia electrică și gazele utilizate în perioada caldă și rece a anului compensat, care nu au fost revizuiți timp de 19 ani. Astfel, pentru energia electrică se propune majorarea până la 100 de kilowați, iar pentru gaze a câte 15 m³ și, respectiv, 350 m³.

Referitor la fundamentarea economico-financiară. Conform datelor disponibile, necesarul mijloacelor pentru un locuitor constituie în mediu 1044 de lei, ceea ce constituie în total circa 20 milioane de lei pentru completarea listei de localități beneficiare de compensații pentru diferența de tarif. Se propune ca aceste mijloace să fie alocate din contul bugetului de stat pentru anul curent prin redistribuirea mijloacelor aprobate.

Totodată, pentru revizuirea volumului de consum pentru energia electrică și gaze este necesară implicarea factorilor atât din cadrul autorităților publice locale și centrale, precum și a responsabililor entităților furnizori de energie electrică și gaze.

În cadrul dezbaterilor acestui proiect, urmează a fi antrenați factori de decizie pentru a stabili limitele și posibilitățile de revizuire a volumului de consum pentru energia electrică și gaze cu scopul dezvoltării durabile a tuturor acestor localități.

Vă mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Rog Comisia economie, buget și finanțe – raportul comisiei.

De pe loc.

Se poate de pe loc.

Da. Mulțumesc.

Luați loc.

Domnul Petru Burduja:

Stimată doamnă Președinte,

Stimați deputați,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege privind modificarea Legii nr. 1435/2002 pentru compensarea diferenței de tarife la energia electrică și la gazele naturale utilizate de locuitorii unor localități din raioanele Dubăsari și Căușeni și ai satului Varnița din raionul Anenii Noi.

Proiectul de lege vizează modificarea și completarea Legii nr. 1435/2002 cu prevederi care vin să îmbunătățească sistemul de securitate socială, prin compensarea diferenței de tarife la energia electrică și la gazele naturale cetățenilor Republicii Moldova, și anume locuitorilor din șapte localități din raioanele Căușeni, Anenii Noi.

De asemenea, prin proiectul de lege se propune revizuirea volumului de consum pentru energia electrică și gazele naturale utilizate în perioada caldă și rece a anului compensat. Astfel, pentru energia electrică se propune majorarea până la 100 de kilowați, iar pentru gazele naturale 15 m³ și, respectiv, 350 m³.

Potrivit autorilor, pentru punerea în aplicare a prevederilor propuse în proiectul de lege sunt necesare mijloace în mediu de 1044 de lei pentru un locuitor, ceea ce constituie circa 20 de milioane, fapt pentru care s-a propus intrarea... prevederilor acestei legi începând cu 1 ianuarie 2022.

Menționăm că prezentul proiect de lege nu are avizul Guvernului Republicii Moldova. Totodată, reieșind din cele menționate, Comisia economie, buget și finanțe, cu votul unanim al membrilor prezenți, propune plenului Parlamentului examinarea și aprobarea proiectului de Lege nr. 87 din 25 martie 2021 în prima lectură.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Întrebări nu sunt.

De aceea, conform raportului Comisiei economie, buget și finanțe, supun votului pentru a fi aprobat în prima lectură proiectul nr. 87 din 25 martie 2021.

Cine este pentru, rog să votați.

Majoritatea sau chiar unanim.

Proiectul este votat în prima lectură.

Următorul proiect este nr. 13 din 26 ianuarie 2021.

Domnule Slusari,

Vă rog.

Domnul Alexandru Slusari:

Onorat Plen,

Este un proiect similar și nu e cazul, probabil, să facem noi aici competiții, care a fost mai înainte, la care e nr. 13, la care e nr. 85, care a înaintat, a retras, este important să fie rezolvată această problemă. Că noi cunoaștem această practică, ea a fost... a plecat domnul Jizdan, dar ea a fost foarte răspândită și în Parlamentul precedent, când opoziția venea cu mai multe proiecte, inițiative și majoritatea spunea: nu, nu se poate, nu este posibil, și peste câteva luni veneau cu același proiect un pic modificat, un pic îmbunătățit. Această practică este continuată și aici, dar eu cred că pentru cetățenii Republicii Moldova mai puțin contează care este primul, care este data mai înainte, care o să fie proiect de bază.

Și eu doar am vrut să atenționez câteva momente legate de abordarea sistemică la acest subiect. Noi avem această zonă de securitate de la Văscăuți la nord, până la orașul Căușeni și satele Talmaz și Răscăieți la sud, lățimea 15 kilometri. Și vreau să vă amintesc că în Parlamentul Republicii Moldova, mai mult de un an, este promovat proiectul de Lege, al colegului nostru Igor Munteanu, despre zonele defavorizate.

Dacă noi vrem să integrăm Transnistria, dincolo de aspectul geopolitic, dincolo de necesitatea evacuării trupelor de ocupare a regiunii, desigur, este foarte necesar ca condițiile economice în Republica Moldova să fie mai bune în partea dreaptă a Nistrului comparativ cu partea stângă. Și sub acest aspect, la moment, dacă noi să luăm... păcat că Legea despre zonele defavorizate nu este acceptată de majoritatea parlamentară, dar cea mai defavorizată zonă, dacă noi să analizăm, este această zonă de securitate.

Care a mers de la Gura Bâcului direct la Varnița poate confirma, când intri acolo în cartierul Severnii și nu știi din tufar cine iese: un miliționar de la Bender sau un polițist de-al nostru. Și aici, vă dați bine seama, cum locuiesc oamenii, cetățenii acolo, cum de făcut business, cum de atras investitorii? Desigur că fără susținerea statului, fără crearea unor condiții speciale social-economice pentru această zonă, noi nu o să putem să fim atractivi pentru partea stângă a Nistrului. Cum a fost în perioada sovietică, știți cum ГДР-ul era vitrina la zona cealaltă. Și au fost încercări cumva de făcut ca această zonă să trăiască mai bine. Clar lucru că locuitorii din stânga Nistrului, ei au contact permanent nu cu Ungheniul, nu cu Cantemirul, nu cu Chișinăul, dar cu Varnița, Hârbovăț, Coșnița, Dorotcaia, Malovata. Și când locuitorii acestor zone trăiesc în condiții mai puțin avantajoase, aici este mare problemă.

Iată de ce noi am propus soluționarea problemei. Până când nu avem abordarea sistemică și nu este adoptată Legea cu privire la zonele defavorizate, noi am propus să mergem pe câteva sate Hârbovăț și Gura Bâcului. Sunt localitățile care se află nemijlocit la hotarul administrativ cu Transnistria. Știți că este și podul acolo, dar Hârbovăț are margine cu Protiagailovca, care este aproape Bender.

Și sub acest aspect era și cumva eliminarea nedreptății. Că noi cunoaștem că satele din raionul Dubăsari au aceste facilități. Varnița are. Hagimus, Fârlădeni și Copanca au. Și absolut era neclar de ce nu are Gura Bâcului și Hârbovăț. Iată s-au mai adăugat aici și alte câteva sate.

Desigur că sunt întrebări iarăși, abordarea sistemică. Totuși, există diferența, din punctul meu de vedere, între Gura Bâcului și Roșcani. Dar este bine că, totuși, inițiativa „Platformei DA” a avut continuare și au venit colegii socialiști cu acest proiect. Și important că în rezultat câștigă oamenii.

Și era întrebarea, totuși, ce facem cu intrarea în vigoare a legii, întrucât nu avem Guvern. Dar ideea aceasta că, totuși, mai devreme sau mai târziu, anul curent, acest bardac se va termina. Și de la 1 ianuarie 2022, oricum trebuie să avem un Guvern.

Cetățenii acestor localități au așteptat 30 de ani. Îi mai greu de așteptat pentru dânșii, dar cred că vor aștepta încă jumătate de an. Important, totuși, să rezolvăm această problemă.

Rog respectuos susținerea acestui proiect și, desigur, o eventuală comasare cu proiectul care a fost prezentat de antevorbitor.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, mulțumesc.

Nu aveți întrebări.

Vă rog să luați loc.

Raportul Comisiei economie, buget și finanțe.

Domnule Burduja,

Vă rog.

Domnul Petru Burduja:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Stimați colegi deputați,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr. 1435 pentru compensarea diferenței de tarife la energia electrică și la gazele naturale... sub nr. 13 din 26.01.2021, și comunică următoarele.

Proiectul de lege are drept scop îmbunătățirea sistemului de securitate socială, prin compensarea diferenței de tarife la energia electrică și la gazele

naturale cetățenilor Republicii Moldova, locuitori ai satului Hârbovăț și Gura Bâcului, raionul Anenii Noi, localități din zona de securitate.

Potrivit autorului, pentru punerea în aplicare a prevederilor propuse în proiectul de lege, este necesar de circa 2 milioane de lei suplimentar la bugetul de stat pentru anul 2021.

Proiectul de lege a fost avizat de către Comisia agricultură, Comisia mediu și dezvoltare regională, Comisia protecție socială. Și a fost propus pentru adoptarea acestuia în Parlamentul Republicii Moldova.

Suplimentar, informăm că Comisia juridică, numiri și imunități, cu votul unanim al membrilor prezenți, au propus spre examinare și adoptare proiectul de lege în cadrul ședinței plenare a Parlamentului, în condițiile avizului pozitiv al Guvernului.

Nominalizăm că avizul Guvernului la prezentul proiect de lege lipsește.

Totodată, reieșind din cele expuse, Comisia economie, buget și finanțe, cu votul unanim al membrilor prezenți, propune plenului Parlamentului examinarea și aprobarea proiectului de Lege nr. 13 din 26.01.2021 în prima lectură.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, mulțumesc.

Stimați colegi,

Vă rog să reveniți la locurile de muncă.

Domnule Pascaru,

Și la dumneavoastră se referă. Că am să vă consider lipsă.

Stimați colegi,

Se supune votului, pentru a fi aprobat în prima lectură, proiectul nr. 13 din 26.01.2021.

Cine este pentru, rog să votați.

Majoritatea voturilor.

Acum, stimați colegi, vă rog să mă...

Da, domnule Burduja, vă rog.

Domnul Petru Burduja:

Stimată doamnă Președinte,

Stimați colegi deputați,

Având în vedere că au fost prezentate două proiecte de lege care vizează același subiect, propunem comasarea proiectului de Lege nr. 13 cu proiectul de Lege nr. 87, proiectul nr. 87 fiind ca proiect de bază.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, mulțumesc.

Stimați colegi,

Cine este pentru a fi comasat proiectul nr. 13 din 26 ianuarie 2021 cu proiectul nr. 87 din 25 martie 2021 pentru lectura a doua, de bază...

Domnul Petru Burduja:

Nr. 87 de bază.

Doamna Zinaida Greceanîi:

... de bază fiind luat proiectul nr. 87, rog să votați.

Majoritatea. Comasarea este.

Vă rog să munciți pentru lectura a doua.

Până la pauză, încă mai avem vreo 23 de minute.

Vă propun să votăm pentru lectura a doua proiectul nr. 17 din 29.01.2020, proiectul domnului Oleinic.

Domnule Burduja,

Vă rog, lectura a doua.

Domnul Petru Burduja:

Stimată doamnă Președinte,

Stimați colegi deputați,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii privind piața produselor petroliere nr. 461 din 30.07.2001, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către deputatul Oleinic Alexandr, și comunică următoarele.

Comisia a examinat propunerile și obiecțiile prezentate de către Guvernul Republicii Moldova, Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, agenții economici din domeniu, precum și propunerile, amendamentele deputaților: domnul Oleinic, domnul Slusari și domnul Lipskii.

Deputatul Oleinic, în calitatea sa de autor al proiectului de lege, a propus revenirea la textul inițial al proiectului, fără a ține cont de propunerile prezentate de către Guvernul Republicii Moldova. Respectiv, propunerea a fost susținută cu 7 voturi „pro” și 1 vot „abținut”.

Suplimentar, amendamentul parvenit din partea domnului deputat Slusari nu a fost susținut de către comisie (2 voturi „pro”).

De asemenea, comisia a susținut amendamentul deputatului Lipskii cu referire la următoarele modificări.

În anexa la lege, cuvintele „10 zile” de substituit cu cuvintele „14 zile” în ambele cazuri.

La articolul II din proiectul de lege, cuvintele „3 luni” de substituit cu cuvintele „1 lună”.

Cuvintele „II. – Prezenta lege intră în vigoare la ... 2020” de exclus.

Urmare a examinării proiectului de lege nominalizat, Comisia economie, buget și finanțe, cu votul majorității membrilor, 7 voturi „pro” și 1 vot „abținut”, propune plenului Parlamentului examinarea și adoptarea proiectului de Lege nr. 17 din 29.01.2020 în lectura a doua.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Burduja,

Ați avut un amendament care n-a fost susținut.

Domnul Petru Burduja:

Al domnului Slusari, da.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Slusari,

Vă rog să dați citire amendamentului.

Dar, da, vă rog, dați citire și pe urmă am să-l întreb și pe autor.

Vă rog.

Domnul Alexandru Slusari:

La articolul I, după alineatul (2), proiectul de lege se completează cu următorul alineat, alineatul (3): „Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică va stabili prețurile maxime de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere sub monitorizarea unui Consiliu consultativ desemnat de Parlament, care va activa în baza unui regulament, votat prin Hotărârea Parlamentului.”

O mică argumentare. Noi am avut practica, din 2015 până în 2018, când plafonarea o făcea Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

Dar cea mai mare problemă era, că noi cunoaștem că membrii ANRE la noi au fost și acum sunt desemnați pe criterii politice. Și doar 5 persoane au avut acces la informația Platts. Și doar 5 persoane iarăși deseori acționau la comandă politică.

Iată pentru a transparentiza, să fie mai transparent acest proces, noi propunem ca să fie, totuși, în cadrul ANRE creat acest consiliu, care să participe la fiecare plafonare. Să discute, să fie această procedură mai credibilă și cu participarea societății civile, mai ales la această etapă, când nu există, practic, încredere în ANRE, noi suntem de părerea că această acțiune ar fi foarte eficientă la moment.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Domnule Oleinic,

Vă rog.

Domnul Alexandr Oleinic:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Stimați colegi, (*Gălăgie în sală.*)

Luând în considerare statutul Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, prevederea colegului Slusari este, mai degrabă... neprimită, fiindcă independența Agenției nu permite așa intervenții, cu atât mai mult că ei au un organ consultativ, care tot este ca un Consiliu de supraveghere, care, într-o măsură oarecare, duce evidența și monitorizează activitatea Agenției. Cam asta-i.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Stimați colegi,

Supun votului amendamentul, dat citire de către domnul Slusari, care n-a fost susținut de către comisia de bază.

Cine este pentru, rog să votați.

Nu a întrunit numărul necesar de voturi.

Domnule Burduja,

Alte întrebări nu aveți.

Stimați colegi,

Acum vă rog cei care sunt prin sală, vă rog să reveniți la locurile de muncă.

Supun votului pentru a fi adoptat în lectura a doua proiectul nr. 17 din 29 ianuarie 2020, lectura a doua.

Cine este pentru, rog să votați.

Numărătorii,

Vă rog, rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr. 1 – 25.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 25.

Sectorul nr. 2?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 2 – 26.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 26.

Sectorul nr. 3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 11.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 11.

Cu 62 de voturi, proiectul a fost votat în lectura a doua.

Stimați colegi, (*Gălăgie în sală.*)

Mai izbutim să examinăm un proiect în lectura a doua?

Domnule Burduja,

Sunteți gata să prezentați proiectul nr. 49, lectura a doua? (*Voce nedeslușită din sală.*)

Vă rog.

Domnul Petru Burduja:

Stimată doamnă Președinte,

Stimați colegi deputați,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat, pentru lectura a doua, proiectul de Lege pentru modificarea Legii privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali nr. 220/2007 și informează următoarele.

Pentru lectura a doua, proiectul de lege a fost examinat în contextul propunerilor și obiecțiilor expuse în avizele prezentate la proiectul de lege și a celor din raportul de expertiză anticorupție.

Este de menționat că implementarea proiectului de lege nu implică cheltuieli financiare și alocarea mijloacelor din contul bugetului de stat.

Urmare a examinării proiectului de lege, Comisia economie, buget și finanțe, cu 6 voturi „pro” și 2 „abținut”, propune adoptarea proiectului de Lege nr. 49 din 3 martie 2021 în lectura a doua, ca lectură finală.

Proiectul de lege redactat este prezentat în anexa la prezentul raport.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Domnule Alaiba,

Ați avut amendament? *(Voce nedeslușită din sală.)*

Amendament dacă ați avut, noi suntem la lectura a doua.

Domnule Burduja,

A fost amendament?

Domnul Petru Burduja:

Nu a fost amendament.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Nu a fost amendament. *(Rumoare în sală.)*

Nu sunt întrebări pentru lectura a doua.

Se oferă cuvântul doar acelor care au avut amendamente.

Amendamente, care n-au fost în scris... *(Gălăgie în sală.)*

Stimați colegi...

Stimați colegi,

Fiți atenți.

Se supune votului adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr. 49 din 3 martie 2021, în condițiile raportului Comisiei economie, buget și finanțe.

Cine este pentru, rog să votați.

Numărătorii,

Vă rog, rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 25.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 25.

Sectorul nr. 2?

Sectorul nr. 2,

Vă rog să votați încă o dată.

Voce din sală:

Sectorul nr. 2...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Sectorul nr. 2? *(Gălăgie în sală.)*

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 2 – 10.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 10 voturi.

Sectorul nr. 3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 1.

În sectorul nr. 2 n-au fost 10.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 1.

Cu 36 de voturi, proiectul este respins. (*Rumoare în sală.*)

Nu s-a dus nimeni nicăieri, încă o să se ducă.

Da, vă rog.

Domnule Furculiță,

Vă rog.

Domnul Corneliu Furculiță:

Stimați colegi,

Eu consider că sau nu s-a înțeles esența proiectului, sau (*râsete în sală*) careva-i... careva-i inexactități au fost în argumentarea lui. Este un proiect absolut tehnic și este un proiect absolut necesar.

De ce nu? (*Rumoare în sală.*)

Doamnă Președinte,

Eu rog să se pună întrebările corespunzătoare și poate revenim la anularea votului și la votarea repetată.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Pauză... până la 16 și 10 minute – pauză.

În pauză, dacă găsiți numitor comun, atunci putem să anulăm votul, în aceeași ședință.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Doamna Zinaida Greceanîi:

... la locurile de muncă. (*Rumoare în sală.*)

Colegi,

Dați din picioare, vă rog.

Domnule Usatîi,

Vă rog să reveniți la locul de muncă.

Rog să vedeți dacă suntem... avem cvorum.

Colegi,

Dacă nu reveniți repejor, eu acuși închid ședința.

Mai așteptăm vreo două minute.

Colegi,

De la început să-mi spuneți câte minute vă trebuie pentru ca să fumați, să serviți o cafea. Vă trebuie mai mult de 15 minute? Facem pauză câte jumătate de oră. Eu cu asta n-am nici o problemă.

Da, domnule Furculiță.

Îmi pare că avem deja cvorum.

Domnul Corneliu Furculiță:

Doamnă Președinte,

Vă rog foarte mult să anulăm votul pentru proiectul de Lege nr. 49 și să-l întoarcem înapoi în comisie, pentru că, pe parcurs, a fost puțin schimbat conceptul proiectului. Intenția a fost nu de a obliga vânzătorul să înregistreze, ci de a-i da dreptul în cazul în care cumpărătorul nu execută acest lucru. Vă rog foarte mult să anulăm votul și să restituim la comisie, pentru a schimba și a modifica acest concept.

Fiindcă am discutat cu reprezentanții altor fracțiuni, aici este mărul discordiei. Și conceptul inițial în care eu am semnat a fost acesta.

Vă rog foarte mult.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Tot la acest subiect, domnule Marian?

Da, vă rog.

Domnul Radu Marian:

Doamnă Președinte,

De procedură. Deci eu vreau să aduc aminte de un caz care a avut loc în ședința Parlamentului de vara trecută, în care un proiect, de al meu, ce ține de crearea unui mecanism de petiționare colectivă a fost supus votului

pentru lectura a doua, el nu a trecut, eu am solicitat să fie anulat votul. Acest lucru nu a fost acceptat, pentru că deja votul s-a consumat. Și conform Regulamentului, dacă nu există anumite încălcări de procedură, votul nu poate fi anulat.

Acum dacă dumneavoastră o să acceptați același lucru pentru acest proiect, o să dați dovadă de duble standarde. De aceasta eu vă rog să mergem înainte și să constatăm ca și un element consumat.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Să dea Domnul toată lumea să aibă doar așa duble standarde.

Doamnă Ciobanu,

Vă rog.

La acest subiect?

Da, vă rog.

Doamna Maria Ciobanu:

Doamnă Președinte,

De fapt, am vrut să spun același lucru ca și deputatul Radu Marian. Fiindcă domnul Corneliu Furculiță știe foarte bine că atunci când se încalcă procedura de vot, domnule... Dumneavoastră inventați altceva care să se înscrie când se poate votul de anulat.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

La acest subiect – domnul Ulanov.

Domnul Denis Ulanov:

Да, мы поддерживаем предложение вернуть обратно в комиссию. Есть действительно недоработки по проекту. Например, одна из идей — это предоставить не только обязанности покупателю в течение 15 дней явиться в... для регистрации, но и предоставить право продавцу, то, что сегодня в законе отсутствует, что во многих случаях продавец зависит от покупателя: пойдет или не пойдет. И даже 15 дней не являются панацеей в этой ситуации.

Поэтому предлагаем доработать еще раз проект, обсудить моменты, которые в нем есть и по которым возникли вопросы у сектора номер три и у нас так же. Поэтому мы поддерживаем эту идею.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Domnule Alaiba,

La acest subiect? (*Rumoare în sală.*)

Domnul Dumitru Alaiba:

Da. Mersi.

Anume interesul acesta suspect de mare față de acest proiect care ni s-a promis că-i tehnic mă face să insist să mergeți strict conform procedurii. Procedura spune clar: dacă nu s-au încălcat... dacă nu s-au comis încălcări, atunci, pur și simplu, votul s-a consumat.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Furculiță...

Domnul Dumitru Alaiba:

Vă rog să nu inventăm aici pe loc. Este suspect de repede parcursul acestui proiect și suspect de mare interesul.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Furculiță,

Vă rog.

Domnul Corneliu Furculiță:

Domnule Alaiba,

Nu este absolut nici un interes suspect. Este un proiect foarte necesar și foarte discutat, și este foarte solicitat.

Rog frumos domnul Creangă să ne argumenteze. Dar eu cunosc că, în cazul în care se pune la vot solicitarea de a anula votul precedent, este regulamentar în cadrul aceleiași ședințe.

Vă rog frumos.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Creangă,

Vă rog.

Domnul Ion Creangă – *șef al Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului:*

Doamnă Președinte,

Stimați deputați,

Există posibilitatea în Regulament de anulare a votului în cadrul aceleiași ședințe atunci când s-a făcut o eroare sau la numărare sunt anumite greșeli și atunci se anulează votul. În cazul nostru, noi nu avem ce anula, fiindcă n-a fost votul. Prin neajungerea numărului de voturi, prin efectul legii se respinge. Or, în cazul dat, Parlamentul dacă decide printr-o altă hotărâre să-l trimită în comisie, ar fi posibil. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi...

Stimați colegi,

A fost propunerea ca votul asupra proiectului nr. 49 din 3 martie 2021 să fie anulat și proiectul remis în comisie.

Cine este pentru aceasta, rog să votați.

Majoritatea voturilor.

Proiectul este remis în comisie. (*Rumoare în sală.*)

Stimați colegi,

Următorul proiect care se supune examinării este proiectul nr. 94 din 31 martie 2021.

Domnule Lipskii,

Vă rog, de pe loc.

Domnul Oleg Lipskii:

Mulțumesc frumos.

Deci eu pe scurt. Se propune proiectul de Hotărâre pentru modificarea articolului 2 din Hotărârea Parlamentului nr. 6 din anul 2021 cu privire la constituirea Comisiei de anchetă privind analiza situației economico-financiare la Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” și a rezultatelor activității ramurii de transport feroviar pentru perioada 2010–2020.

Deci la articolul 2 din hotărâre se propune ca textul „în termen de până la 60 de zile” să se substituie cu textul „în termen de până la 90 de zile”.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Cine este pentru a fi adoptat proiectul Hotărârii nr. 94 din 31 martie 2021, rog să votați.

Majoritatea voturilor.

Proiectul este adoptat.

Următorul proiect este proiectul nr. 436 din 3 noiembrie 2020.

Prezintă domnul Năstase.

Domnul Vasile-Andrei Năstase:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Stimați colegi,

Vă prezint proiectul nr. 436, un proiect foarte important din punctul nostru de vedere. L-am prezentat în mai multe comisii. Și astăzi am onoarea să-l prezint în fața dumneavoastră. Acest proiect de lege prevede plafonarea așa-numitelor salarii „nesimțite”.

Vreau de la bun început să spun că proiectul nu prevede diminuarea salariilor din sistemul bugetar, a salariilor obișnuite. Aici este vorba de salarii foarte și foarte mari, ultraexagerate de 160 și ceva de mii de lei, 131 de mii de lei, salarii de 97 de mii de lei, 80 de mii de lei ș.a.m.d.

Deci aici legislația va cuprinde doar o parte nesemnificativă a unor funcționari, demnitari care beneficiază de asemenea salarii „nesimțite”.

Noi am pregătit... foarte atent am pregătit acest proiect de lege. Deja lucrăm la el de un an și ceva. Noi am trimis la toate instituțiile statului, la agenții, instituții de reglementare, am trimis interpelări pentru a afla care sunt salariile angajaților de acolo, salariile conducătorilor, care sunt veniturile acestor întreprinderi ș.a.m.d.

Am constatat cu surprindere că la unele instituții de stat salariile sunt foarte, foarte mari, în timp ce aceste instituții sunt în faliment. Eu vreau să vă spun că, dacă luăm un salariu, de exemplu, de la Banca Națională sau de la CNPF, sau de la „Moldatsa” de 100 de mii.

Păi, un salariu, deci o persoană de acolo primește pe lună un salariu pe care un pedagog sau un inginer, sau un medic îl primește într-un an de zile, într-un an și ceva. Ceea ce mi se pare un decalaj foarte și foarte mare.

Dacă vreți, există decalaj între aceste salarii care am... a fost dat în presă, de exemplu, despre salariul Governorului Băncii Naționale, să știți că este cel mai mare din Europa, dacă îl comparăm cu salariile guvernatorilor și îl raportăm la venitul pe cap de locuitor al Republicii Moldova. Deci sunt niște lucruri care impresionează.

Dar vreau să vă spun că chiar aceste salarii sunt într-un mare decalaj și în raport cu marii demnitari de stat, cum ar fi Președintele Republicii Moldova, cum ar fi Primul-ministru, cum ar fi președintele Curții Constituționale. De exemplu, dacă ne referim la sistemul de drept, păi, Procurorul General, la ora actuală, are un salariu de 34 de mii de lei.

Eu nu cred și sunt absolut convins că responsabilitatea Procurorului General, în raport cu salariile, nu este de două ori mai mică decât a celui de la ANRE, a unui director de la ANRE. Sau a procurorului anticorupție, al cărui salariu este de 32 de mii de lei ș.a.m.d.

Iată de ce noi încercăm aici să venim cu această plafonare. Și propunem ca, în principal, persoanele respective să primească trei salarii medii pe economie. Dacă la ora actuală noi avem peste 8 mii de lei salariul mediu pe economie, aceasta ar însemna în jur... am calculat în jur de 26 de mii și ceva.

Dar aici am putea să discutăm deci aceste trei salarii, am putea, de exemplu, să punem patru sau cinci, în funcție de importanța funcțiilor pe care le dețin ei și a responsabilităților pe care le au acești oameni. Pentru că noi înțelegem foarte bine că un șef la Banca Națională sau nu știu, oamenii care sunt angajați în diferite agenții nu pot să aibă niște salarii mici.

Totodată, vreau să fac o specificare foarte clară, că noi nu vom interveni sau nu ne propunem prin acest proiect de lege să atingem salariile din sistemul... din autoritățile judecătorești, adică ale procurorilor, judecătorilor. Pentru că în felul acesta ar însemna o anumită imixtiune și cumva i-am descuraja sau am încuraja mai mult actul de corupție și am descuraja activitatea lor.

Aici noi ne referim doar la agenții, la instituții bugetare. Și eu am să vin și am să vă dau câteva exemple. Deci v-am spus de Banca Națională. Dar acolo să știți că nu este doar Guvernatorul. Noi vorbim aici dacă, de exemplu, domnul Armașu a avut anul trecut 1 milion și 900 de milioane de lei, vorbim și de ceilalți, de exemplu, Vladimir Munteanu, prim-viceguvernator al BNM a avut 1,6 milioane de lei. Sau domnul Cincilei deci a avut un salariu de 1,8 milioane de lei.

Încă un vicepreședinte al Consiliului de administrație de la CNPF, de exemplu, a avut 1,2 milioane de lei, deci salariul de 100 de mii de lei lunar. Și când am făcut aceste analize m-am gândit, dar cam care este randamentul. Iată, de exemplu, dacă luăm CNPF-ul – 131 de mii de lei lunar. Plus, mă rog, așa s-a întâmplat că șeful de acolo mai primește și o pensie de 31 de mii de lei. Și, în afară de aceasta, mai beneficiază și de tichete de masă de 1 mie de lei. Probabil că îi cam „mic” salariul, poate să-l mărim?

De asemenea, aici ne referim și la... ați văzut ANRE-ul. Domnul Perciun cred că îl întreba pe domnul Untila, că își mai adaugă niște bucurii acolo la cele 49 de mii, dar nu-i 70. Deci am calculat noi, ajunge la 80 de mii de lei salariul dumnealui.

În afară de această problemă, mai există una foarte interesantă din punctul nostru de vedere, cea legată de consiliile de administrație.

Dacă cineva consideră sau nu a studiat, am să vă dau un exemplu. Un angajat al Ministerului Economiei care are un salariu de 14 mii de lei, a ridicat acum un an, 1 milion 200 de mii de lei pentru participarea dânsului la consiliile de administrație, 1 milion 200 de mii.

Deci în jur de 72–73 de mii de lei lunar, deci în afară de salariul pe care îl ridică de la acest minister. Iată că participând din timpul serviciului, te duci la acel consiliu, faci ce faci pe acolo, și ai niște salarii pe care un medic sau un pedagog le ridică pe parcursul la un an și ceva. El îl ridică lunar.

Iată de ce noi venim și cu această reglementare, în așa fel încât să nu avem această remunerare a celor care fac parte din aceste consilii de administrație.

Și eu n-am numit toate agențiile unde conducătorii de acolo au salarii absolut „nesimțite”. Dar practic la toate, și la „Moldatsa”, și la „ANRCETI”, deci salarii de 72 de mii de lei lunar. La „Moldatsa” salarii de 90 și ceva de mii, aproape 100 de mii.

Eu am impresia că oamenii aceștia nu locuiesc, nu activează în Republica Moldova, ci pe undeva prin Germania, prin Statele Unite, eu știu, prin Elveția. Probabil că lucrează pe la băncile de acolo, dacă ridică asemenea salarii.

Cum s-a întâmplat acest lucru? Avem niște bănuieli, dar nu vreau să fac aici speculații politice. De aceea, la comisie, când am discutat acest subiect, noi am propus ca acest proiect să fie votat în prima lectură, haideți să zicem așa, ca un vot politic, ca o intenție de a face ordine pe acest segment.

Iar pentru lectura a doua să constituim un grup de lucru, unde să venim și să punem lucrurile în ordine, în așa fel ca să facem echitate și, totodată... cumva, să nu diminuăm importanța acestor instituții în care cerem această plafonare de salarii „nesimțite”. (*Gălăgie în sală.*)

Cam asta ar fi prezentarea, pe scurt.

Dacă sunt întrebări, cu mare plăcere.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da.

Văd că colegii au mai multe întrebări.

Domnule Batrîncea,

Vă rog.

Domnul Vlad Batrîncea:

Da. Mulțumesc.

Stimate domnule autor,

Stimați colegi,

Nu de un an deja se discută subiectul plafonării salariilor acestor funcționari. În ce constă logica acestor salarii destul de impunătoare, destul de consistente? Că acești oameni, până la urmă, să poată asigura o adevărată independență, să poată lupta pentru interesul național, să poată demonstra anumită calitate a managementului, să poată demonstra performanță și, până la urmă, repet a doua oară, să poată asigura realizarea interesului public, astfel încât să devină mai incoruptibili, ca în politicile lor, în activitatea lor, ei să se simtă mai siguri, în acest sens. Că toți dorim să avem anume așa instituții, cu adevărat, independente, puternice, care pot apăra interesul public.

Însă ce ne zice realitatea? Că acești „motani groși”, în afara faptului că ei consumă din banul public sume impunătoare, nicicum și niciodată nu

demonstrează că ei luptă pentru interesul național. Și eu nu mă refer aici doar la... chiar și la acea înțelegere de cartel pe piața petroluștilor. Atunci când domnul Untila, cu salariul de 80 de mii de lei, cu toate adaosurile și bonusurile, pe care singur și le atribuie, el ne informează că, iată, ei au aplicat o amendă ditamai de 3 mii de lei către o companie, care a abuzat de prevederi legale și a avut câștiguri ilicite.

Și de aceea, în această situație, ne punem o întrebare simplă: dar de ce acești oameni ar merita acești bani, dacă există suspiciuni rezonabile că, în afara acestui salariu, ei mai au și alte venituri?

Eu am să iau și din a doua întrebare, doamnă Președinte, timpul.

Doi. Mai avem așa o instituție independentă, care se numește Banca Națională a Moldovei. Funcționarii, care, nu că au participat, dar și au acoperit anumite evenimente în anii 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, și un Guvernator, căruia îi era puțin un automobil, a plecat, în loc să plece cu dosare penale, el încă a plecat cu aproape un milion de lei, așa-zisă „выходное пособие”, că a muncit, că a obosit, și statul avea datorii față de dânsul, că el să plece împlinit. Și credem noi că și Banca Națională nu promovează, în acest sens, interesul public și nu asigură anumită regulă pe piață. În această situație, această lege se impune.

Vreau să repet și spusele colegului Furculiță. Iată, astăzi este o zi când votăm acele inițiative, pe care nu am reușit să le votăm în legislatura trecută... și astăzi este momentul când putem, într-adevăr, plafona salariile. Dacă dâșii, eventual, vor demonstra că există o capacitate, există anumite rezultate ale activității lor minuțioase, atunci, de ce nu, vor apărea, vor interveni și argumente pentru revenirea lor la salariile astronomice, în condițiile salariilor în sectorul bugetar.

De aceea, domnule Năstase, evident că vom susține această inițiativă.

Domnul Vasile-Andrei Năstase:

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Următoarea întrebare – domnul Perciun.

Domnul Dan Perciun:

Domnule Năstase,

Noi am discutat și în comisie, și o să zic și în plen: intenția e nobilă, proiectul e prost scris și el trebuie redactat. Și aici nu s-a muncit un an de zile, dar s-a muncit puțin, și nu foarte competent.

Și vă dau următorul exemplu. De exemplu, articolul 1, dumneavoastră prevedeați că se modifică Legea nr. 270, care reglementează salariile în sectorul bugetar și plafonează la 3 salarii medii pe economie, după care veniți în plen și spuneți că asta n-o să afecteze salariile judecătorilor de la Curtea

Constituțională, ale Procurorului General și altor funcționari publici. Or, toate aceste categorii sunt salarizate conform Legii nr. 270. Respectiv, această plafonare o să afecteze și judecătorii de la Curtea Constituțională, și Procuratura Generală, decât dacă n-o să modificăm, pentru lectura a doua, aceste prevederi.

Totodată, din punctul meu de vedere, în general, pe Legea nr. 270 nu trebuie de intervenit, pentru că salariul în sectorul public se stabilește în următorul mod: este o valoare de referință, care se înmulțește cu un anumit coeficient, care astăzi este maximum 15 sau valoarea de referință se stabilește prin Legea bugetului, și-i 1700, și dacă înmulțim 1700 la 15, obținem o cifră mai mică decât 3 salarii medii pe economie... asta deja, în fond, în cazul celor care-s salariați pe Legea nr. 270, salariul nu poate depăși, de principiu, acest quantum, care astăzi este mai mic decât ceea ce propuneți dumneavoastră.

În același timp, dacă intervenim peste agenții, și aici aș fi de acord, peste agenții ar fi cazul, că, într-adevăr, la AGP, de exemplu, este foarte mare. Dar, din nou, modul în care este formulată legea astăzi, sunt anumite instituții pe care vreți să le includeți, dar nu sunt atinse de prevederi. Bunăoară, ANRE-ul, care este... nu-i cu dotație de la buget, dar se finanțează din banii pe care-i încasează de la petroliști. Respectiv, n-o să fie afectat colegul care a fost câteva zile înainte și ne-a vorbit despre salariul său mare.

De asta eu zic: trebuie de lucrat foarte serios la aceste prevederi. Intenția-i nobilă, dar trebuie de perfectat, pentru lectura a doua, radical de modificat o bună parte din proiectul care există, în așa fel încât să obținem ceea ce vrem și să atingem anume acele categorii, care trebuie. Or, în varianta actuală, inclusiv Direcția... sunt cu dotații de la buget, da, au autonomie financiară, dar sunt cu dotații de la buget și o să le plafonăm la 3 salarii medii. O să fie afectați și acei medici, care lucrează cu două norme și au acum, de exemplu, în COVID, salarii mari. O să fie, domnule Năstase, pentru că așa-i formulat, la moment, conceptul legii. El trebuie redactat și perfecționat, în așa fel încât toate aceste lacune să fie rectificate. Și să nu venim în plen cu proiecte care sunt crude, doar din motivul de a zice că luptăm cu salariile mari și suntem cei mai preocupați de binele poporului.

Mersi. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Vasile-Andrei Năstase:

Mulțumesc, domnule Perciun.

Am impresia că... (*răsete în sală*) nu vă prea place proiectul ăsta, nu înțeleg de ce. Poate că... mă rog, e o chestie strategică. Dar noi am discutat asta la comisie. Deci ați repetat ceea ce-ați spus acolo. Eu am verificat chestia cu ANRE-ul. Deci ANRE-ul este salarizat, la ora actuală, după Legea nr. 847 și prin Hotărârea de Guvern nr. 743. Să verificați încă o dată. Eu am rugat consultantții de 10 ori să verifice acest lucru, de aceea intră aici.

Legat de celelalte lucruri, eu v-am dat dreptate la comisie acolo, unde va trebui să intervenim, ca să nu aibă de suferit absolut nimeni din funcționarii simpli, și am spus asta, deci ne vom referi strict la salariile „nesimțite”, la salariile foarte-foarte mari. Și aici nu există nici un fel de dubiu.

Iar să spuneți chestia că am venit cu acest proiect... deci eu lucrez la dânsul de un an. Eu am să vă arăt toate teancurile de interpelări pe care le-am trimis. O să vedeți un răspuns de la APP, de exemplu, care are... nu știu, are vreo 500 de pagini, cred că. Pot să vă explic. Acolo mi-a dat cât au, de exemplu, cei de la Moldovagaz, salariul mediu de 19 mii de lei, salariul mediu 19 mii la Moldovagaz, dar sunt și altele. Dar sunt întreprinderi, care sunt în faliment și salarii de 50–60 de mii.

Încă o dată, eu și am atenționat: aceste 3 salarii medii vor putea fi ridicate. Încă o dată, nu vrem să atingem autoritatea judecătorească, pentru că eu consider că un Procuror General – 32 de mii... 34 de mii de lei le merită, asta sunt... dar nu-s 160, nu-s 131, nu-s 100 de mii. Și nu înțeleg cum s-a făcut, cum s-a ajuns la așa ceva? Deci iată această modalitate de... sau criteriile pe care s-a mers, pentru a se ajunge la asemenea salarii, nu sunt consistente, nu sunt OK. Cum așa: un Prim-ministru, care îi trezit, probabil, de 5–6 ori pe noapte cu probleme foarte importante, să aibă 17–18 mii de lei, un Președinte de țară? Deci nu este OK. De aceea, da, vom face... de asta și am venit cu prima lectură să mergem mai departe, pentru că asta-i procedura.

Iar pentru lectura a doua, cu mare plăcere, grup de lucru, veniți, implicați-vă și haideti să-l facem în așa fel încât să facem această justiție pe planul salariilor, ca cei de jos să poată să se dezvolte, mai ales fiind vorba de salarii medii pe economie, asta ar însemna că, în momentul ce crește salariul mediu pe economie, va crește și salariul celor care vor beneficia. Nu ținem neapărat de acest caz pe care l-am pus, putem să-l majorăm, dar haideti să venim cu argumentarea respectivă pentru lectura a doua.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Următoarea întrebare – domnul Vreamea.

Domnul Igor Vreamea:

Vă mulțumesc, doamnă Președinte.

Eu, într-o oarecare măsură, domnule autor, susțin poziția antevorbitorului și, în mod special, mie mi se pare că din punct de vedere conceptual noi ar trebui să ne decidem de articolul 1. Deoarece și în nota informativă noi vedem că se face accentul sau se pune accentul, drept scop se enunță anume plafonarea salariilor anumitor sau a unei categorii de conducători ai unor entități bugetare. Dar, de fapt, articolul 1 vorbește despre modificarea Legii privind sistemul unitar de salarizare și este vorba doar

despre salariații din unitățile bugetare. Noi lor le plafonăm salariile, aceștia sunt orișicare, și domnul Perciun corect a spus, și medicii cad sub incidența acestei noțiuni.

Și de aceea eu cred că conceptual ceva e greșit aici. În punctul 2 din articolul 1, cu atât mai mult se propune abrogarea articolului 12 alineatul (16) din legea aceasta. Este vorba despre valoarea de referință aprobată anual care nu poate fi mai mică decât în anul precedent. Astfel, noi la toți bugetarii, practic, pornind de la această dispoziție, nu-i vorba numai de o anumită categorie de bugetari, dar la toți noi, practic, n-o să le mai mărim în conformitate cu prevederile existente.

Acum ce-i? În fiecare an, ținând cont și de inflație, și de cuantumul care-i stabilit, el trebuie să fie... să mergem în creștere, să mărim salariile oamenilor. Dar așa noi excludem acest alineat, respectiv gata.

Domnul Vasile-Andrei Năstase:

Mulțumesc, domnule Vremea.

Cumva v-ați contrazis în ceea ce privește trimiterea la domnul Perciun, pentru că el dimpotrivă zice că aceste trei salarii medii pe economie, care ajung în jur de... peste 26 de mii de lei, de fapt, asta înseamnă că sunt mai mari decât ceea ce este la ora actuală pentru angajații bugetari.

Dar eu, încă o dată, sunt deschis pentru a discuta toată această problematică pentru lectura a doua.

Dar am și eu așa o întrebare: dar, poate, îmi spune cineva dintre dumneavoastră, cine dintre medici, dintre pedagogi au 26 mii de lei în Republica Moldova? Nu prea am auzit din aceștia. Nu prea sunt medici, pedagogi care au 26 de mii. Rar, poate că niște conducători de spitale, poate niște... nu știu. Dar marea majoritate, 90 la sută dintre ei, nu cred că au 26 de mii de lei.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Domnule Vremea,

A doua întrebare?

Domnul Igor Vremea:

Și a doua întrebare va fi, dar eu aici nici un fel de contrazicere, eu am zis că acum legea ne obligă ca să stabilim valoarea de referință nu mai mică decât a fost în anul precedent. Dar dacă noi excludem aceasta, atunci ea va varia, ea va fi mai mică. Adică, prin ce stimulăm noi activitatea lor dacă noi de la an la an putem să ne ducem în jos cu salariul funcționarilor? Eu vorbesc de toți funcționarii. Fiindcă alineatul (16) nu se referă la conducătorii ANRE-ului sau nu știu, dar la toți cei care activează în sectorul bugetar, de toți este vorba.

Și a doua. Este propunerea dumneavoastră la articolul 2 referitoare la activitatea, să zicem așa, celor... Nu, nu, îmi cer scuze. La articolul 1. Da, despre activitatea celor care... funcționarilor care sunt desemnați în cadrul consiliilor de conducere a întreprinderilor să nu fie remunerați.

Eu, pur și simplu, zic, pentru lectura a doua, ar trebui de meditat asupra acestei propuneri. Fiindcă mie mi-i greu să identific acei eroi care vor vrea să facă voluntariat asumându-și anumite riscuri când votează anumite decizii ale acestor întreprinderi care sunt cu capital de stat.

Domnul Vasile-Andrei Năstase:

Mulțumesc, domnule Vreamea.

El așa-i, pe de o parte, e corect ce spuneți dumneavoastră, dar când te uiți la cifre și vezi că un angajat al Ministerului Economiei cu 14 mii de lei salariu primește de la Consiliul de administrație 1 milion 200 mii de lei anual. Mie mi se pare... Deci haideti să vedem să găsim mijlocul de aur atunci, da, sau să le punem un plafon că mai mult nu se poate, dar nici chiar așa. Pentru că el are salariul lunar de cinci ori mai mare decât... deci indemnizații mai mari de cinci ori decât salariul de bază. Mie mi se pare absolut anormal. El, totuși, este angajat, totuși, are un salariu de deputat. Numai, vedeți, la deputat toți aruncă cu oale, dar de ceilalți nu vorbește nimeni. Vedem...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Următoarea întrebare – domnul Furculiță.

Domnul Corneliu Furculiță:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Este un proiect foarte, foarte bun ca concept. Rog foarte mult să voteze și celelalte fracțiuni. Noi îl vom susține. Fiindcă avem „funcționărași” care primesc salariu mai mult decât întreaga noastră fracțiune, un salariu singur lunar. Și se prăpădesc de răs de noi când aud ce salariu au deputații. Cad jos de pe scaune. (*Răsete în sală.*) Un singur funcționar are astfel de salariu.

Vă rog foarte mult să fie votat în prima lectură ca concept și să fim foarte atenți ca să nu afectăm acei oameni care, într-adevăr, muncesc și care merită.

Iar acei „funcționărași” care s-au pricopsit în locuri bune și au câte două mașini, nu cumva una să se strice. Și au niște salarii care... Credeți-mă, ei cad jos de răs când aud și citesc declarațiile noastre ce salarii primesc deputații. Și așa de bine s-au aranjat, și așa de bine stau. Și chiar dacă sunt așa-numitele întreprinderi din autogestiuie și vă spun ei că salariile lor, vezi, Doamne, sunt din contribuțiile furnizorilor petrolieri și nu știu ce, și nu știu mai ce, nu-i numai decât să aveți așa salariu, surplusurile dați-le înapoi la buget, este loc.

Vă mulțumesc foarte mult.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Următoarea întrebare – domnul Reniță.

Domnul Iurie Reniță:

Da. Mulțumesc.

Sunt nevoit să fac referire, doamnă Președinte, la colegul dumneavoastră din mâna stângă, care e lipsă, dânsul foarte plastic a menționat că „motănașii aceștia pufoși”, să știți că m-a impresionat formula literară pe care a utilizat-o.

Dar dincolo de această constatare, aș vrea și eu să menționez salariile exorbitante ale unor funcționari de stat care nicidecum nu justifică salariile și criteriul de bază, totuși, trebuie să fie eficiența managementului acestor unități economice și nicidecum salariul. Și de aici aș susține formula ca funcționarii sau conducătorii de unități economice, administrative, care își fac treaba foarte bine, să poată obține prin formula primelor, da, premiale, cum se mai spune, la sfârșit de an 3–4–5, în funcție de eficiență, rezultatele întreprinderii și nicidecum de salariul enorm care este. Performanță, da. Aici putem depăși 3–4–5 în funcție de performanță.

Al doilea. Consiliile de administrație sunt o „găselniță” și o făcătură incredibilă, unde „se mulg” milioane. Aici trebuie să stabilim foarte clar că acei membri în consiliile de administrație, care în realitate nu fac nimic majoritatea absolută, nu mai mult de 2–3 salarii de la serviciul de bază care îl au și nicidecum de la întreprinderi care le iau. Iată care este.

Domnule Năstase,

Aș vrea...

Dați-mi și a doua întrebare.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Vă dau.

Domnul Iurie Reniță:

Mulțumesc, doamnă Spicheriță.

Sunteți foarte amabilă.

Vroiam ca să eliminăm cine nimeresc, cad sub incidența eventualelor reduceri sau, dacă doriți, un act corect de justiție, până la urmă. Că nu putem într-o țară atât de săracă să avem salarii exorbitante pentru unii funcționari, în special clientelă politică. Dați o listă exactă și atunci eliminăm că cad sub incidența respectivă medicii, Doamne ferește, sau alții. Veniți cu o listă foarte concretă care sunt categoriile de conducători sau șefi de unități economice care cad sub incidența reducerii salariilor și vor fi remunerați la sfârșit de an în funcție de performanțe, ci nicidecum de salariu.

Mulțumesc.

Domnul Vasile-Andrei Năstase:

Mulțumesc, domnule Reniță.

Într-adevăr, este o idee bună. Aceasta vom face-o pentru lectura a doua. Ne vom axa mai mult pe nr. 847 și pe Hotărârea de Guvern nr. 743 și vom veni cu acestea. Ca lumea să fie foarte... să fie foarte limpede.

Nu vom face modificări la salariile medicilor. Dimpotrivă, noi trebuie să facem ca ele să crească. Și acest Parlament a făcut multe lucruri, au fost foarte multe inițiative. Și pedagogii, și oamenii simpli din sistemul bugetar nu vor avea absolut deloc de suferit.

Noi vorbim acum de salariile „nesimțite”, de acelea de sus. Pentru că, într-adevăr, pentru a face un act de justiție și de echitate socială. Cu atât mai mult cu cât e și pandemie. Cu atât mai mult cu cât suntem, din păcate, o țară mai săracă decât altele.

Așa că vom veni cu această listă, ca lumea să înțeleagă foarte clar despre ce salarii este vorba și cum le plafonăm, cum le reglementăm.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, vă mulțumesc.

Următoarea întrebare – doamna Babuc.

Doamna Monica Babuc:

Vă mulțumesc, doamnă Președinte.

Stimate domnule autor, domnule Năstase.

Eu vreau să reiterez tangențial ceea ce au vorbit, au menționat antevorbitorii, susținând totodată mesajul inițiativei dumneavoastră, care, fără îndoială, este unul necesar și bineînțeles. Atunci când există asemenea decalaje între salariile unor conducători de întreprinderi de stat și oameni care își prestează munca în cadrul sistemului bugetar, este bineînțeles că această inițiativă este necesară.

Totodată, eu aș insista, de asemenea, alături de colegul meu domnul Vreimea, alături de aceea ce a spus colegul Perciun și ceea ce a spus și domnul Reniță, că trebuie să fim foarte atenți, de exemplu, atunci când facem referire la articolul 1 la Legea nr. 270.

Totuși, această formulare pe care o dați în articolul 1: „Salariul lunar al personalului din unitățile bugetare nu poate depăși trei salarii medii ș.a.m.d.”

Dincolo de disconcordanțele la care se referea domnul Perciun. Și vedeți că încă nu există un punct comun de vedere. Eu vreau să vă spun că noi trebuie să fim atenți și cu formulările de genul „funcționărași”. Pe lângă funcționarii care au, într-adevăr, salarii de 80 și 100 de mii, există funcționari în ministere și chiar în agenții care au salarii mici, oameni buni.

Și noi uităm că acești „funcționărași” sunt cei care trebuie să implementeze legile, pe care noi cu dumneavoastră astăzi aici le aprobăm.

Și din momentul în care nu avem o atitudine clară cine, cum, ce calificare și ce salarizare trebuie să aibă în ministere și în agenții, noi degeaba ne zbatem aici cu îmbunătățirea legislației.

Zece secunde.

Eu vă invit, stimate domnule autor, să fim foarte atenți la acest capitol și să vedem dacă acesta nu afectează și funcționarii care își fac treaba bine în ministere, și care ar trebui... sau în orice alte agenții ș.a.m.d. ca acest lucru, această inițiativă să nu afecteze interesele acestora.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, mulțumesc.

Domnule Năstase,

Aceasta a fost o recomandare.

Domnul Vasile-Andrei Năstase:

Eu doar un singur lucru aș vrea să spun.

Mulțumesc, doamnă Babuc, pentru această intervenție.

Eu niciodată nu am folosit termenul „funcționărași”. Este un diminutiv, dar pentru aceștia care au salarii de 166 de mii, de exemplu, eu le-aș spune, aș folosi augmentativul, nu diminutivul, adică „funcționăroi”.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, mulțumesc.

Următoarea întrebare – doamna Darovannaia.

Doamna Alla Darovannaia:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Domnule Năstase,

Noi cu dumneavoastră am discutat foarte mult acest subiect la ședința comisiei. Eu susțin tot ce a spus domnul Perciun, toate obiecțiile pe care le-a expus domnul Perciun. Trebuie să spunem aici, să fim cinstiți și să spunem că prin această modificare noi n-o să plafonăm salariile celea la care toată lumea tinde și care azi s-a comentat.

Corespunzător, pentru a plafona salariile la aceste instituții, trebuie să modificăm alte acte legislative, inclusiv Legea privind Banca Națională a Moldovei. Ceea ce posibil creăm un grup de lucru, cum am convenit cu dumneavoastră. Și vedem cum putem plafona salariile la aceste trei instituții, care au fost numite și care nu se salarizează în baza la această lege.

Ceea ce ține de acele remunerări pe care le primesc lucrătorii ministerelor, cei care sunt angajați la minister ca reprezentanți ai statului în societățile comerciale, aici sunt reglementate, de asemenea, de alte acte legislative.

Și, corespunzător, societatea pe acțiuni decide cu cât ea își remunerează reprezentanții săi sau membrii consiliului său de administrație. Trebuie să vedem și aici cum modificăm. Și, de asemenea, prin Legea funcționarului public cum îi reglementăm ca el să participe la aceste... să fie reprezentant al statului.

Deci ca final, nu este o întrebare, este o sugestie. Să lucrați mai departe, să creați grupul de lucru, ca să lucreze minuțios și să modifice toate celelalte legi, care, într-adevăr, să aducă în albia normalității salariile acestea foarte, foarte mari la instituțiile pe care le-ați enumerat dumneavoastră.

Vă mulțumesc.

Domnul Vasile-Andrei Năstase:

Mulțumesc.

Am acceptat la comisie acest grup de lucru. Îl facem, să fie reprezentanți din toate fracțiunile și ajustăm cadrul normativ așa cum este nevoie.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Vă mulțumesc.

Următoarea întrebare – domnul Marian.

Domnul Radu Marian:

Da, mersi, doamnă Președinte.

Domnule autor,

Referitor la al doilea alineat ce ține de persoanele, angajații care reprezintă statul. Într-adevăr, de acord, este o problemă, în care aceștia primesc salarii de 100 de mii sau mai mult. Dar, în același timp, dumneavoastră propuneți ca ei în general să nu primească nici un fel de plată suplimentară. Și, totuși, este vorba de angajați care au un salariu de vreo 10–11 mii de lei și trebuie să mai reprezinte statul în întreprinderi cu milioane și milioane de lei de rulaj.

De aceasta întrebarea este, dacă chiar susțineți o astfel de abordare, pentru că problema pe care o văd eu este nu neapărat în plăți, în salarii, dar în omul sau calitatea lucrului pe care îl face acel angajat.

Și de aceasta rugămintea noastră este să participăm și noi clar că la proces, dar să găsim totuși un compromis, ca să nu lăsăm cu totul fără nici un fel de stimulent. Pentru că vorbim totuși de întreprinderi strategice, întreprinderi de stat care au nevoie de o reprezentare bună.

Și o cauză de ce am ajuns la unde am ajuns noi cu întreprinderile de stat care sunt în prag de faliment, este pentru că angajații, funcționarii publici nu au fost motivați îndeajuns, mă rog, sau oamenii buni nu vin în sistem, pentru că știu că primesc zece mii de lei pe lună. Aceasta-i o parte din problemă. (*Rumoare în sală.*)

Aceasta ar fi.

Domnul Vasile-Andrei Năstase:

Mulțumesc, Radu.

Este exact aceeași sugestie pe care a avut-o și domnul Vremea. Să vedem cum putem. Pentru că un 1 milion 200 de mii anual să iei pentru aceste indemnizații, este foarte, foarte mult. Și un salariu, scuzați, 14 mii de lei, este un salariu de deputat. Adică nu este un salariu nu știu ce acolo de 6, de 5 mii care au, mă rog, oamenii aceștia simpli, de care vorbea doamna Babuc, din sistem.

Așa că vedem aici care va fi mijlocul de aur, ca iarăși să evităm aceste plăți uriașe. Pentru că este o povară foarte mare, inclusiv pe instituțiile statului, indiferent de ce formă de proprietate au ei sau de organizare, mai bine zis. Că sunt societăți pe acțiuni sau altceva.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, mulțumesc.

Următoarea întrebare – domnul Pascaru.

Domnul Nicolae Pascaru:

Până ce a ajuns întrebarea mea, eu am auzit-o de vreo două ori de acum prin sală.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Nu, mai repetați.

Domnul Nicolae Pascaru:

Și, într-adevăr, dar nu pot să tac la acest subiect. Este, într-adevăr, o nedreptate în societatea moldovenească, când statul plătește unor funcționari milioane și milioane de lei.

Mai departe aceste instituții, organizații se duc „de râpă”. Și este exemplul inclusiv Calea Ferată, care acum este într-o situație strașnică, unde sunt 4 sau 5 vicedirectori, directori și așa mai departe. Și, din 2009, este distrusă și furată.

Și, într-adevăr, și oamenii o să se bucure, când se îndreaptă această nedreptate. Și chiar eu văd, domnul Perciun așa îl atacă pe domnul Năstase, care prezintă acest proiect. Domnul Perciun să nu uite că pe valul acestor baricade au ajuns ei aici, în Parlament, în majoritate. Și să nu fie așa de agresivi față de... inclusiv de domnul Reniță.

Domnul Reniță are dreptate, trebuie să ridicăm leafa și să facem cum în perioada sovietică era, în afară de premii, și leafa a treisprezecea. Și lumea era mulțumită, și lucrurile mergeau cu mult mai bine. Și propunerea cu leafa a treisprezecea și cu premiile este o propunere foarte bună.

Pentru că nu putem pe toți să-i dăm afară sau să-i sancționăm privitor la leafă, dar dacă instituția... organizația aduce milioane și milioane de lei, noi trebuie oamenilor să le dăm aceste premii pentru muncă. Dar dacă întreprinderea se duce, ca Calea Ferată, în jos, și au 23 dosare penale pe la Procuratură și nu ajung prin judecată, echipa asta trebuie să meargă la Procuratură, și singură să se denunțe unul pe altul, și să fie dreptate în țara asta.

Vă mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc. (*Rumoare în sală.*)

Stimați colegi...

Stimați colegi,

Haideți calmați-vă, vă rog.

Nu, eu am răbdare.

Dacă vreți replică, putem să ședem până la 12 de noapte și veți da replică unul la altul.

Haideți să ascultăm... noi examinăm proiectul ori ne dăm replici.

Și vă rog, inclusiv cei vorbitori, nu vă sustrageți... distrageți de la subiectul discutat, nu vă duceți departe.

Următoarea întrebare... (*Voce nedeslușită din sală.*)

Respect Regulamentul.

Cine vrea dreptul la replică?

Domnule Perciun,

Vă rog.

Domnul Dan Perciun:

Domnule Pascaru,

Eu cred că, pur și simplu, e important să nu confundăm rolul Procuraturii și instrumentul pe care dumneavoastră permanent vreți să-l utilizați banal, pur și simplu, reducerea salariilor, da.

Funcționarii, care nu-și fac treaba și fură de la stat, trebuie să stea la închisoare. Și Procuratura pentru asta trebuie să funcționeze.

Noi nu trebuie să substituim această funcție prin banala reducere a salariului de parcă asta este instrumentul prin care noi trebuie să-i penalizăm.

Și în al doilea rând, eu tare mult vreau ca proiectele, care vin în plenul Parlamentului, să fie calitative și să aibă note informative de 30 de pagini, și să fie analizate, să fie, cap-coadă, propuneri clare și bine argumentate.

Asta este în interesul tuturor: și al cetățenilor, și al nostru cu dumneavoastră, să avem proiecte de legi bune, atâta tot.

Mersi.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Domnule Pascaru,

Nu apăsați butonul, că nu vă dau dreptul la replică. *(Râsete în sală.)*

Domnul Plîngău – următoarea întrebare.

Domnul Dinu Plîngău:

Mulțumesc.

Pe mine, stimate domnule autor, domnule Vasile, cumva, m-a amuzat, pentru că un proiect extraordinar de bun și toată lumea înțelege că există o problemă. Și s-au început aceste dispute, din punctul meu de vedere, inutile și din partea uneori a unor colegi, care plâneau că, vezi Doamne, avem niște salarii... deputații au salarii de tocmai 13 mii de lei. Dar când vorbim despre diminuarea salariilor de un milion, atunci, vezi Doamne, nu știu, cam nu putem să-i lăsăm fără majorări în fiecare an. Cum să mai majorezi salariile unor persoane, care și așa au un milion și ceva venituri?

Și în al doilea rând, când vorbim de... când scrii un text, evident, la fiecare 5 minute, găsești ceva ce să îmbunătățești, așa-i și cu orice proiect de lege.

Veniți, stimați colegi, cu amendamente. Iar când vorbiți că proiectul este rău, atunci trebuie să vă gândiți și că sunt și proiecte de-ale voastre din 2019, care nici măcar nu știți cum să le scoateți de pe ordinea de zi în timpul ședinței plenare. Veniți cu amendamente și, cu siguranță, o să avem un proiect bun, care n-o să afecteze cetățenii simpli, dar salariile „nesimțite” o să fie reduse.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

A fost, de asemenea, o constatare.

Următoarea întrebare – domnul Alaiba.

Domnul Dumitru Alaiba:

Faptul că sunt mulți funcționari iresponsabili, care nu-și merită salariul, eu sunt absolut de acord, problema identificată este corectă.

Dar, totuși, dragi colegi, noi, cumva, e opinie nepopulară, desigur, dar, cumva, ce nu ne-am apuca, tot comunism iese. De-i carburanți, plafonăm, de-i rata dobânzii, plafonăm, de-i salarii, plafonăm. Dar cât se poate?

Și eu vă rog să articulăm corect, nu statul dă salarii, contribuabilul dă salarii la acei funcționari. Și eu cred că sunt cetățeni, sunt suficienți contribuabili cu înțelepciune, care îs gata să plătească un salariu decent, proporțional, nu exagerat, dar decent, pentru ca să aibă profesioniști și să nu fie furați... de sume cu mult mai multe zerouri în spate.

Mie... mie nu-mi plac asemenea abordări, nu vă supărați.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc. *(Voce nedeslușită din sală.)*

Următoarea întrebare – domnul Bolea.

Domnul Vasile Bolea:

Da. Vă mulțumesc, doamnă Președinte.

De o oră aproape ascult toate reveransurile acestea și nedorința unor colegi de a intra în esența proiectului. *(Gălăgie în sală.)*

Eu, ca și o mică replică față de colegi, îmi amintesc, atunci când Guvernul a venit cu majorarea cuantumului ăsta în Legea bugetului pentru toți bugetarii, inclusiv pentru deputați, cineva sărea aici în... parcă era „ошпаренный”, mă scuzați de expresie, spunea că Doamne ferește! Iată, cu 500 de lei s-a ridicat salariul deputatului în Parlament. Și, în același timp, astăzi, când discutăm despre salarii milionari de la stat: noi, iată, venim cu propuneri, dar, totuși, legea, cumva, îi strâmbă, că poate nu știu ce, că trebuie să veniți cu o notă de argumentare de vreo 30 de pagini. Eu îmi amintesc Legea cu privire la violarea animalelor, care până acuma-i în Parlament, de 10 ori am propus-o să fie discutată aici, în Parlament, ca fiecare stimat coleg să ieșiți aici la tribună și să vorbiți despre nota de argumentare, da. *(Gălăgie și râsete în sală.)* Noi acum la animale ne gândim sau la cetățenii de rând, care văd că semenii lor, pe când întregul popor decent... nu prea decent trăiește, adică sărăcuț, dar cineva are salarii pe seama lor de 1,8 milioane, aproape 2 milioane de lei pe an, stimați colegi, și voi faceți de aici mare politică și populism?

Eu propun, totuși, să susținem acest proiect în prima lectură, ca și idee, ca și concept.

Pentru lectura a doua, să se lucreze la acest proiect, să venim cu ceva bun pentru cetățeni, dar nu violând animale sau violând creierul cuiva.

Mă scuzați, 108. *(Rumoare și râsete în sală.)*

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Este apăsat butonul doar al unui coleg – domnul Grosu.

De aceea nici nu știu cum să procedez: să aplic 108, să propun la vot...
(*Rumoare în sală.*)

Domnule Grosu,

Vă rog.

Domnul Igor Grosu:

Antevorbitorul a căzut în grija patrupezilor, văd că. De aceea noi propunem să purcedem la procedura de vot.

Fracțiunea „PAS” va vota.

Vă mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Stimați colegi,

Domnule Năstase,

Vă mulțumim.

Vă rog să luați loc.

Nu mai aveți întrebări.

Rog raportul Comisiei protecție socială, sănătate și familie.

Domnule Buza,

Raportul dumneavoastră.

Se poate de pe loc.

Domnul Ghenadie Buza:

Mulțumim.

Doamnă Președinte,

Stimați colegi deputați,

Comisia protecție socială, sănătate și familie a examinat proiectul de Lege pentru modificarea Legii privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar nr. 270 din 23 noiembrie 2018 și Legii salarizării nr. 436 din 03.11.2020, lectura întâi, inițiativă legislativă a unui grup de deputați.

Proiectul propune plafonarea salariilor personalului din unitățile bugetare la 3 salarii medii lunare pe economie. Totodată, se propune ca acei salariați, care reprezintă statul în societățile comerciale în care acesta deține cote de participare, inclusiv cei desemnați în cadrul consiliilor de conducere

a acestor întreprinderi, să nu beneficieze de plăți suplimentare pentru această activitate.

Guvernul, prin avizul său din 10.12.2020, nu a susținut proiectul.

Cu votul unanim al membrilor comisiei prezente la ședință (6 voturi „pentru”), comisia a propus... examinarea de lege sus-menționată în ședința în plen a Parlamentului în lectura întâi.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Întrebări nu sunt.

Stimați colegi,

Procedura de vot... procedura de vot.

Se supune votului, conform raportului Comisiei protecție socială, sănătate și familie, proiectul nr. 436 din 3 noiembrie 2020, prima lectură.

Cine este pentru, rog să votați. (*Rumoare și râsete în sală.*)

... Prima lectură.

Stimați colegi,

Vreau să mă sfătui cu dumneavoastră.

Noi pentru astăzi încă avem două proiecte de examinat. Examinăm aceste două proiecte și închidem ședința de astăzi. De acord? (*Voci nedeslușite din sală.*)

Următorul proiect, care se supune examinării, proiectul nr. 71 din 15 martie 2021.

Prezintă, din partea autorului, domnul Lebedinschi.

Se poate și de pe loc.

Domnule Lebedinschi,

De pe loc, vă rog.

Domnul Adrian Lebedinschi:

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

De fapt, noi avem o situație când în articolul 221¹ din Codul contravențional este prevăzut ca contravenție neîndeplinirea și nerespectarea normativelor în vigoare de amenajare și adaptare a mijloacelor de transport. Și în cazul dat alineatul (2): „Neasigurarea adaptării, rezervării și semnalării prin semnul internațional ce prevede cel puțin patru puncte din numărul total al locurilor de parcare, dar nu mai

puțin de două, pentru parcare gratuită a mijloacelor de transport pentru persoane cu dizabilități locomotorii”.

Noi avem contravenție, dar nu avem norma legală care prevede această obligațiune a agenților economici în momentul când amenajează o parcare, 4% din suprafață să fie alocată pentru persoanele cu dizabilități.

De aceea venim cu modificarea Legii nr. 60 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități în sensul de a da această obligațiune. Și alineatul (2)... articolul II al proiectului de lege este modificarea Codului contravențional care prevede sancțiuni în cazul persoanelor care parchează mijloacele sale de transport pe locurile destinate invalizilor.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Tot?

Domnule Reniță,

Întrebarea dumneavoastră, vă rog.

Domnul Iurie Reniță:

Da, este salutară intenția de a crea condiții mai favorabile pentru persoanele cu dizabilități, dar aș avea o întrebare, o clarificare mai bine zis în context, ce se întâmplă când e vorba de o parcare privată din 2–3 locuri? Cum procedăm? Dacă e vorba de instituții municipale ale statului, haideți că atunci, poate, e firesc, e logică această repartizare și susținere a persoanelor cu dizabilități, dar în cazul parcarilor din stradă sau altele, private, cum se procedează în asemenea caz? Ați putea să ne clarificați?

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, vă rog, domnule Lebedinschi.

Domnul Adrian Lebedinschi:

Da, sigur. Această prevedere este inclusiv pentru parcarile private în cazul instituțiilor sau locurilor de trai al persoanelor cu dizabilități. Dacă în fața blocului locativ, dacă aceasta este o asociație de locatari și există locuri de parcare, el trebuie... dacă să presupunem, cum spuneți dumneavoastră 2–3, înseamnă că minimum unul trebuie să-l lase pentru persoanele cu dizabilități. Dacă vorbim de o parcare publică în fața instituțiilor sau în fața magazinelor, atunci vine regula 4%.

Noi vorbim de cazuri, ceea ce ați menționat dumneavoastră, eu îmi dau seama, în fața la un oficiu dumneavoastră aveți în vedere, dacă sunt 2–3 locuri de parcare. În momentul când el merge la primărie, la administrația publică locală sau el merge la Inspectoratul Național de Patrulare pentru ca să obțină acest permis, el negociază de la bun început, vor veni la el, urmează să beneficieze aici persoanele cu dizabilități, atunci el trebuie să aloce o suprafață anumită pentru aceste persoane, dacă nu,

înseamnă că el nu are această obligațiune. Dar, iarăși, noi vorbim când e vorba de 2–3 locuri. Când e vorba de 10–15–20 de locuri, atunci este obligațiunea de a aloca și acele 4% pentru persoanele cu dizabilități.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Stimați colegi,

Alte întrebări nu sunt.

Rog raportul Comisiei protecție socială, sănătate și familie.

Domnule Buza,

Vă rog.

Domnul Ghenadie Buza:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Stimați colegi deputați,

Comisia protecție socială, sănătate și familie, potrivit atribuțiilor sale funcționale, în conformitate cu prevederile articolului 27 al Regulamentului Parlamentului, a examinat în ședință proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative, inițiativă legislativă a unui grup de deputați.

În urma discuțiilor pe marginea proiectului de lege, membrii comisiei comunică următoarele. Potrivit autorilor, proiectul de lege are drept scop sporirea efectivă a incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități și propune introducerea cotei de 4% din numărul total al locurilor de parcare, dar nu mai puțin de două locuri, pentru parcare gratuită a mijloacelor de transport pentru persoanele cu dizabilități. De asemenea, se propune introducerea sancțiunilor contravenționale pentru nerespectarea de către conducătorii de vehicule a semnelor internaționale pentru persoanele cu dizabilități pe locurile de parcare.

Proiectul vizează modificarea Legii nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități și a Codului contravențional al Republicii Moldova.

Membrii comisiei au subliniat necesitatea includerii în Codul contravențional a sancțiunilor persoanelor juridice pentru nerespectarea prevederilor legii.

La examinarea pentru lectura a doua a proiectului se va ține cont de toate propunerile și amendamentele ce vor fi înaintate, inclusiv avizele comisiilor parlamentare, Direcției generale juridice, CNA și al Guvernului.

Comisia, cu votul unanim al membrilor prezenți, propune aprobarea proiectului de lege în lectura întâi.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc.

Întrebări n-aveți.

Rog coraportul Comisiei juridice, numiri și imunități.

Domnule Bolea,

Vă rog, de pe loc.

Domnul Vasile Bolea:

Da. Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative, inițiativă legislativă a unui grup de deputați, și comunică următoarele.

Proiectul de lege are drept scop sporirea efectivă a incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități. Se propune modificarea articolului 17 din Legea nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități. Astfel, pentru asigurarea accesibilității persoanelor cu dizabilități, se propune introducerea a unei cote de 4% din numărul total al locurilor de parcare, dar nu mai puțin de două locuri pentru parcare gratuită a mijloacelor de transport pentru persoanele cu dizabilități.

De asemenea, s-a propus introducerea sancțiunilor contravenționale pentru nerespectarea de către conducătorii de vehicule a semnelor internaționale pentru persoanele cu dizabilități pe locurile de parcare.

În rezultat, comisia, cu votul unanim al membrilor prezenți, propune Parlamentului examinarea și adoptarea proiectului de Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative nr. 71 din 15 martie 2021.

Mersi mult.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Stimați colegi...

Stimați colegi,

Se supune votului, conform raportului comisiei, proiectul nr. 71 din 15 martie 2021. Prima lectură.

Cine este pentru, rog să votați.

Majoritatea sau chiar unanim.

Acum vreau să întreb autorii și comisia, este ceva pentru lectura a doua?

Domnule autor,
Ați avut careva propuneri?

Domnul Lebedinschi.

Domnul Adrian Lebedinschi:

Acest proiect, de fapt, a fost coordonat cu Inspectoratul Național de Patrulare, a fost redactat împreună cu ei și de aceea carențe n-au apărut de la nimeni.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Întreb fracțiunile parlamentare: suntem gata să votăm pentru lectura a doua?

Fracțiunea Partidului Socialiștilor?

Domnul Corneliu Furculiță:

Da, susținem și pentru lectura a doua.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Fracțiunea Partidului Democrat?

Susțineți.

Domnul Dumitru Diacov:

Da.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Fracțiunea Partidului „ȘOR”?

Susțineți.

Fracțiunea „PAS”?

Domnule Grosu?

Susțineți.

Domnule Slusari?

Domnul Alexandru Slusari:

Susținem.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Conform consultărilor cu toate fracțiunile parlamentare, se supune votului pentru lectura a doua proiectul nr. 71 din 15 martie 2021.

Cine este pentru, rog să votați.

Numărătorii,

Vă rog, rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 25.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 25.

Sectorul nr. 2?

N u m ă r ă t o r i i:

– 22.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 22.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 19.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 19.

Cu 66 de voturi, proiectul a fost votat în lectura a doua.

Următorul proiect, care am spus că îl examinăm, nr. 249 din 4 noiembrie 2019.

Prezintă domnul Munteanu.

Cum doriți.

Domnule Munteanu,

Se poate și de pe loc.

De la tribună? De la tribună.

Domnul Igor Munteanu:

Mulțumesc frumos, doamnă Președinte.

Stimați colegi,

Vă mulțumesc pentru rezistență până la capăt. Deci proiectul nr. 249 este prevăzut pentru modificarea unor acte legislative și are drept scop uniformizarea prevederilor Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică și Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, în vederea stabilirii unui mecanism clar, transparent și eficient, care să reglementeze procedura de: eliberare, prelungire, suspendare, reluare a viabilității și retragerea autorizațiilor pentru o funcție foarte importantă în societatea noastră de electrician autorizat.

Din păcate, legile pe care le-am menționat chiar acum nu conțin condițiile pe care urmează să le îndeplinească solicitanții pentru a le fi autorizate activitățile de întreprinzător, făcându-se trimitere la Legea privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător nr. 160/2011.

O altă carență a acestei lacune legislative existente este că în anexa nr. 1 a Nomenclatorului actelor permissive, eliberate de către autoritățile emitente persoanelor fizice și juridice pentru această activitate de antreprenoriat să atribuie ANRE-ului, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în calitate de autoritate emitentă pentru ocupațiile de electrician autorizat la amenajarea instalațiilor noi și reconstruite, dar nu și în cazul altor autorizații, pe care le eliberează în temeiul legilor speciale.

Menționăm pentru cei care urmăresc această ședință că, după reorganizarea Inspectoratului de stat pentru energetică prin Hotărârea Guvernului nr. 906/2018, anume ANRE-ul a preluat integral toate drepturile și obligațiile fostului Inspectorat Energetic de Stat, inclusiv supravegherea energetică de stat, care se asigură astăzi astfel de către ANRE.

În acest fel, autorizațiile eliberate de Agenție nu cad sub incidența actelor permissive ale legii, ceea ce creează probleme de nerecunoaștere a calificării certificatelor de ANRE, pentru aceste ocupații.

Ca să vă dau un exemplu de ce această lacună are costuri, este că foarte multe instalații electrice instalate astăzi în diverse sfere de activitate nu corespund documentelor tehnice. Numai în anul 2020, ANRE-ul a emis 31 de scrisori de refuz pentru actele de corespundere a instalațiilor electrice și/sau noi reconstruite.

Tot în anul 2020, 41 de solicitanți de autorizații de electrician au primit nota nesatisfăcătoare pentru activitatea pe care o prestează, nefiind calificați, pur și simplu, pentru instalațiile care se instalează astfel.

Astfel, chiar dacă ANRE-ul este investit cu atribuții de elaborare și aprobare a documentelor normativ-tehnice pentru amenajarea și exploatarea centralelor electrice, rețelelor electrice, este omisă competența de a aproba documentele normativ-tehnice, care să reglementeze modul de exploatare a acestor instalații, cele de securitate și de exploatare a instalațiilor electrice care sunt, după cum bine știți, esențiale pentru funcția de supraveghere în energetică, arondată domeniului de competență al ANRE.

Aceste lacune pot fi remediate prin proiectul nr. 249 și, evident, acest proiect a fost consultat cu ANRE-ul. Este cerut de către Agenție și a primit avizele necesare din partea mai multor agenții, inclusiv CNA și din partea tuturor comisiilor de specialitate din Parlament.

Proiectul nu contravine legislației Uniunii Europene. Are funcția de a ajusta cadrul normativ legal în vigoare și nu implică costuri suplimentare la implementarea acestei legi. Nu va fi nevoie nici de crearea unei noi structuri sau de personal adițional pentru aplicarea acestei legi. Iar rezultatul așteptat ține de eliminarea vidului sau a lacunelor legislative existente.

Respectiv sunt aduse modificări la Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, Legea 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. Este un proiect tehnic cu efecte practice pozitive. Și acest proiect este așteptat de către consumatorul final și de către cetățeni.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumim. Pare-mi-se că întrebări nu aveți.

Luați loc, vă rog.

Rog Comisia economie, buget și finanțe, raportul comisiei.

Domnule Burduja,

Vă rog.

Domnul Petru Burduja:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Stimați colegi deputați,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă, și comunică următoarele.

Potrivit notei informative, proiectul de lege a fost elaborat pentru soluționarea vidului legislativ atât în reglementările procedurale ce țin de eliberarea, suspendarea și retragerea autorizațiilor eliberate de către ANRE, cât și în partea ce ține de securitatea exploatarei centralelor electrice, a rețelelor electrice și a instalațiilor electrice.

Proiectul de lege oferă dreptul ANRE de a elibera și aproba acte normative privind eliberarea, suspendarea și retragerea autorizațiilor, normele de securitate a instalațiilor electrice.

De asemenea, proiectul de lege vine să excludă poziția nr. 34 din anexa nr. 1, comportamentul... compartimentul actelor permissive, în categoria certificatelor din Legea nr. 160 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.

Proiectul de lege a fost avizat de către majoritatea comisiilor permanente ale Parlamentului Republicii Moldova care au propus examinarea și adoptarea acestuia în ședințele plenare. Comisia juridică, numiri și imunități a prezentat unele obiecții.

Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului a prezentat un șir de obiecții de ordin tehnico-legislativ. Obiecțiile expuse pe marginea proiectului de lege vor fi examinate în cadrul dezbaterii proiectului de lege pentru lectura a doua. CNA a prezentat raportul de expertiză asupra proiectului de lege.

În cadrul ședinței, Comisia economie, buget și finanțe a constatat că avizul Guvernului pe marginea acestui proiect de lege lipsește.

Urmare a examinării proiectului de lege, Comisia economie, buget și finanțe, cu 4 voturi „pro” și 4 voturi „abținute”, nu a întrunit numărul necesar de voturi pentru aprobarea proiectului de Lege nr. 249. Respectiv, aprobarea acestuia rămâne la latitudinea Parlamentului.

Reiterăm că totuși proiectul de lege este unul de ordin tehnic. Posibil, autorul nu a fost atât de convingător, atunci când a prezentat proiectul în cadrul comisiei.

Mulțumim.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, mulțumesc.

Domnule Munteanu,

Aveți întrebări la raport?

Da, vă rog, domnule Munteanu.

Domnul Igor Munteanu:

La raport nu am nici un fel de comentarii. Am să i le transmit personal domnului Burduja. Dar credeam că, deoarece nu au fost nici un fel de amendamente, procedura presupune, face posibilă și votarea în a doua lectură.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnul Burduja s-a expus ceea ce a expus. Ori noi vrem să-l votăm ori noi îl lăsăm și îl votăm peste o săptămână. (*Voci nedeslușite din sală.*)

Stimați colegi,

Noi vrem să fie votat proiectul și eu tot vreau.

De aceea supun votului, conform raportului comisiei, aprobarea proiectului nr. 249 din 04.11.2019 pentru prima lectură.

Cine este pentru, rog să votați.

Majoritatea voturilor.

Proiectul este votat în prima lectură.

Stimați colegi,

Acestea au fost subiectele pentru ziua de astăzi. Vă mulțumesc la toți pentru răbdare. Am încălcat toate regulamentele Comisiei pentru Situații Excepționale, cu excepția că am făcut pauză peste fiecare oră.

Principalul, să fim sănătoși.

Stimați colegi,

Ora întrebărilor. Cineva are întrebări? Nu.

O zi bună vă doresc.

Ședința s-a încheiat la ora 17.25.

Stenograma a fost pregătită spre publicare în Direcția pentru lucrările plenului Parlamentului din cadrul Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului.